Bundel van de Politieke Avond van 14 januari 2021

Agenda bijlagen

Agenda Politieke Avond 14 januari 2021.docx

A -DIGITAAL

A.1 19:30 - 20:15 - Ontwikkelingen Eilandplein - ronde tafel

Het vastgoed van de gemeente op het Eilandplein wordt verbouwd tot een moderne multifunctionele plek voor ontmoeting. In deze bijeenkomst wordt de raad bijgepraat over de huidige stand van zaken.

Presentatie het eiland versie definitief 14 JANUARI

Behandeladvies Eilandplein 14-1-2021.docx

Presentatie eilandpleinLexdeHilster.ppt - [Presentatie 28-1-2020]

Spectrum_Eilandplein_28012020.pdf [Presentatie 28-1-2020]

Presentatie toekomst Eilandplein Wijkern Wijkraad ZO.ppt [Presentatie 28-1-2020]

Eilandplein verslag 28 januari voor online media.

Intentieverklaring.pdf

Zetel Nooijen - Vragen Eilandplein met beantwoording.docx

A.2 20:20 - 21:25 - Rekenkamer implementatie omgevingswet - ronde tafel

De Rekenkamer doet onderzoek voor de gemeenteraad. Zij presenteren tijdens deze bijeenkomst de uitkomsten van hun onderzoek naar de implementatie van de omgevingswet.

Behandeladvies Rekenkamer 14-1-2021.docx

D1. Gemeenschappelijke Rekenkamer Duiven Doesburg Westervoort – Aanbiedingsbrief verkenning omgevingswet.docx

D1a. Gemeenschappelijke Rekenkamer DDW Rapport omgevingswet.docx

D1b. Reactie college Duiven.pdf

B12a. Rekenkamer DDW - Raadsbrief onderzoeksprogramma 2020 Doesburg Duiven Westervoort.pdf (LIS 10-12)

B12b. Onderzoeksprogramma 2020 Doesburg Duiven Westervoort.pdf (LIS 10-12)

Presentatie raad Duiven (H. de Gucht).cleaned.ppt

A.3 21:30 - 22:30 - Veranderen vergaderpraktijk - debattafel

In 2017 heeft de gemeenteraad zijn werkwijze veranderd van een commissiemodel in een BOB-model (beeldvorming-oordeelsvorming-besluitvorming). Na enkele aanpassingen is in 2019 gestart met een meer fundamentele evaluatie van dit model.

Behandeladvies Optimalisatie vergadermodel 14-01-2021.docx

1b. Raadsvoorstel Veranderen Vergaderpraktijk RvO (201479752).pdf

2. Concept Raadsbesluit Veranderen Vergaderpraktijk RvO (201479768).pdf

AM1. D66-DOED - Amendement Optimalisatie vergaderpraktijk - aanpassing Reglement van Orde - nr. 3.pdf

AM2. D66-DOED - Amendement Optimalisatie vergaderpraktijk - aanpassing Reglement van Orde - nr. 4.pdf

AM3. D66-DOED - Amendement Optimalisatie vergaderpraktijk - aanpassing Reglement van Orde - nr. 6.pdf

Gemeente Duiven

Agenda Politieke Avond 14 januari 2021

TEAMS

Tijdstip: **19.30 – 20.15**

Onderwerp: **Ontwikkelingen Eilandplein**

Ronde tafel
Portefeuillehouder: wethouder Goossen

Voorzitter: Geert-Jan Schrijner

Tijdstip**: 20.20 – 21.25**

Onderwerp: **Rekenkamer Presentatie Omgevingswet**

Ronde tafel
Portefeuillehouder: Rekenkamer

Voorzitter: Hans Egtberts

Tijdstip**: 21.30 – 22.30**

Onderwerp: **Veranderen vergaderpraktijk**

Debattafel
Portefeuillehouder: Werkgroep veranderen vergaderpraktijk

Voorzitter: René Looijs

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

AANLEIDING:

- Vervolg op bijeenkomst 28 januari 2020
- Vordering van verbouwplannen en bezetting
- Samenwerking wijkraad/Wijkern K
- Bijraming in de tussenrapportage juli 2020 van 185K
- Vragen huuropbrengst en speerpunt …….. MJB Blijfwijk

Antwoord op de toezegging 20PB104 –
Wethouder Goossen zegt toe met een inhoudelijk voorstel naar de raad te komen over het krediet voor het Eilandplein.

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

Bespreekpunten:

Aanleiding

Korte terugblik

Visie op ontmoeting

Partners en bezetting

Planning en voortgang

Zorg in Duiven Zuid-Oost

Verhuur/leegstand/verkoop

Vragen/discussie




302-01
zaalruimte
302-02
zaalruimte
302-03
zaalruimte
300-03
biljartruimte
300-02
ouderenwerk
300-01
ouderenwerk
300-04
kantoor
300-00
algemeen gebied
entree
achtergevel
Containers
werkplaats
biljartruimte
bar
berging
keuken
302-10
verhuurbare
ruimte
302-08
berging
toilet
toilet
300-05
berging
300-06
keuken
bar
304-03
berging
keuken
304-02
gang
302-00
algemeen gebied
302-09
berging
Centrale hal
lift
lift
302-04
kantoor
304-01
zaalruimte
302-07
zaalruimte
302-06
zaalruimte
302-05
zaalruimte
entree
voorgevel
voorruimte
postkasten
plan
Gebouwbeheer Gemeente Duiven





project
herindeling Eilandplein 302 te Duiven

datum 06-02-2020 | gewijzigd A: 03-12-2020 | B: | C: | D:

opdrachtgever
Gemeente Duiven
Postbus 6
6920 AA Duiven

bestektekening
animatie

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

- Melding tussenrapportage juli 2020

Krediet van 300 naar 485K
Kapitaallasten van 11 naar 25K

Ontwikkelingen Eilandplein 300-302-304

In de Voorjaarsnota 2019 was bij autonome ontwikkelingen een stuk opgenomen over de ontwikkelingen rondom onze panden aan het Eilandplein. Naast huisvesting van het consultatiebureau op deze plek is de gemeenteraad om een krediet gevraagd om ook de rest van het complex te restylen en te komen tot een herinrichting. De bedoeling is om er vooral voor te zorgen dat het aan het plein gelegen gedeelte op nummer 304 weer maximaal benut zou worden. Het consultatiebureau werkt inmiddels vanaf het laatste kwartaal van 2019 vanuit dit pand.

We hebben met de Wijkkern, de wijkraad Zuid-Oost een traject gevolgd om te komen tot een intensieve samenwerking tussen deze twee partners en een inrichting en functionaliteit van het gebouw die voor senioren en iedereen in de buurt veel meer mogelijkheden biedt tot laagdrempelige ontmoeting. In dit traject kwam naar voren dat de Wijkkern zich vooral wil ontplooien als organisatie die ontmoeting en activiteiten biedt en dat exploitatie van het gebouw niet echt bij die visie past.

Eind 2019 en begin 2020 is samen met een architect gewerkt aan een inrichtingsplan voor een multifunctioneel gebouw dat ruimte biedt aan de buurt, aan andere organisaties zoals de prikpost van Rijnstaete Ziekenhuis en Vluchtelingenwerk en aan de activiteiten die de Wijken daar gaat organiseren. Ook biljartvereniging Thuvine krijgt in deze plannen een nieuwe plek in het gebouw. Door de verbouwing zijn we ook in staat om meer huurinkomsten te genereren voor dit pand.

Op 28 januari 2020 zijn deze plannen aan de gemeenteraad gepresenteerd in een druk bezochte openbaar toegankelijke avond.

De berekeningen die zijn opgesteld op basis van dit plan geven aan dat de eerste inschatting van het benodigde krediet van € 300.000 voor de aanpassingen aan deze panden te laag is geweest. Dat heeft maar beperkt te maken met de andere indeling in het pand maar heeft vooral betrekking op het aanpassen van de installaties en geluidsisolatie om overlast naar de bovengelegen woningen te beperken. We gaan nu uit van een totale investering van € 465.000. Daarvan kan zoals vorig jaar ook al vermeld € 85.000 worden gedekt uit de voorziening Groot Onderhoud Gebouwen. De nu voorgestelde verhoging van de investering naar € 465.000 heeft tot gevolg dat de jaarlijkse kapitaallasten stijgen van het eerder genoemde bedrag van € 11.000 naar € 25.000 structureel vanaf 2021



Visie gemeente op ontmoeting

We willen verspreid over de gemeente diverse locaties hebben waar het voor onze inwoners mogelijk is om elkaar te ontmoeten. Dat kan doordat er op die plek toegankelijke activiteiten worden aangeboden maar ook doordat ***de locatie uitnodigt en openstaat voor spontane inloop.*** *Daarmee willen we bereiken dat er meer verbinding ontstaat tussen (kwetsbare) inwoners en bieden we aan onze inwoners zelf de mogelijkheid om sociaal isolement te verkleinen of te voorkomen. Het realiseren van zulke locaties zal soms vragen om het ondersteunen van een nieuw initiatief soms zal het vragen om een verandering binnen een bestaande organisatie of initiatief en het leggen van verbindingen tussen maatschappelijke partners.*

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

Hoe kijkt de Wijkern er tegenaan

VISIE :

50-plussers die bijdragen- en deelnemen aan zinvolle ontmoeting en activiteiten blijven langer vitaal en zijn minder snel eenzaam. Zij zorgen daarmee ook voor betrokkenheid bij hun eigen toekomstige oude dag en die van hun leeftijdsgenoten. Zij zijn onze graadmeter, ambassadeur, vrijwilliger en bezoeker tegelijk!

MISSIE:

50-plussers zijn sociaal, mentaal en fysiek zo vitaal mogelijk.

50-plussers hebben zinvolle ontmoetingen, activiteiten, inspanning en ontspanning.

50-plussers doen mee en denken mee door deelname en bijdragen aan het aanbod.

50-plussers zijn zich bewust van de toekomst van ouderen.

Kwetsbare ouderen hebben zinvolle ontmoetingen en activiteiten in een veilige omgeving op een vertrouwde plek.

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

Hoe kijkt De WijKern er tegenaan
Wat biedt de nieuwe locatie en opzet van 302:

Zichtbaarder, Breder publiek, Modern gebouw,

Aansluiting met de wijk,

Samenwerking met andere organisaties,

Voorliggende voorziening,

Buitenactiviteiten, Hogere Bezettingsgraad

Betere parkeergelegenheid

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

Visie op de toekomst van De WijKern:

Open-In het vizier-Laagdrempelig-
Voor iedereen-Met iedereen-Vinden en binden vrijwilligers-Samen-
Partnerschap-
Grote en kleine activiteiten-Weerbaar en kwetsbaar-Aandacht voor
eenzaamheid-Eigen en andere activiteiten-Clubs en verenigingen:

WEES WELKOM!

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

Partners en bezetting

De Wijkern: ontmoeting/beheer/
aktiviteiten o.a bridgeclub, koersbalclub.
Consultatieburo.
Biljartvereniging Thuvine.
De activiteiten van de wijkraad Zuid Oost
Vluchtelingenwerk (?)
Prikpost Rijnstate.
Ontmoeting Mikado (???)

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

Planning:

Start proces september 2020
Bouwteam met deelname bestuur
Wijkern/biljartvereniging
Momenteel fase van aanbesteding/opdrachten
Ingebruikname medio augustus 2021

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

Bouwkosten

Krediet beschikbaar van €.465.000-

Naar huidig inzicht geen overschrijding

Verbouwing en inrichting voor multifunctioneel gebruik

Bij verhuur 304 of 300 kunnen ook investeringen noodzakelijk zijn.

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

Toekomst en blijfwijk speerpunt:

2.A.5	Zorg in de wijk Duiven-Zuid
Doel	In de wijk Duiven-Zuid en met name in de direct omgeving van Eilandplein, bouwen aan nieuwe woon- zorg – ontmoetingsconcepten die het mogelijk maken voor inwoners om in deze wijk te blijven wonen ongeacht de zwaarte van de zorgvraag.
Toelichting	Vivare, Liemerije en de gemeente hebben geconstateerd dat de zorgvraag rondom het Eilandplein in de nabije toekomst fors toe gaat nemen, gezien de bevolkingssamenstelling in deze wijk. Samen ontwikkelen Vivare, Liemerije en de gemeente, een nieuw concept dat een antwoord geeft op de woon- zorg- en ondersteuningsvraag van de inwoners op het Eilandplein en het mogelijk maakt om in de wijk te blijven wonen ook als de zorgvraag zwaarder wordt. Hier wordt een verbinding gelegd met de ontwikkelingen van de ontmoetingsruimte van het Eilandplein 302. Ervaringen en uitkomsten van deze ontwikkeling en samenwerking, kunnen in de toekomst ook elders in Duiven of in het werkgebied van Vivare en Liemerije worden ingezet.

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

Mei 2019,
Duiven ZuidOost

Liemerije en Vivare

Uitwerking
Zorgtrademodel
Scrum

	Zorgtrede 0	Zorgtrede 1	Zorgtrede 2	Zorgtrede 3	Zorgtrede 4	Zorgtrede 5	Zorgtrede 6
Omschrijving	0-de lijns zorg: welzijn	Gebruik van eerstelijnszorg	Bezoek aan medisch specialist en/of ziekenhuisopname	Wmo-ondersteuning (vooral huishoudelijke hulp)	Tijdelijke persoonlijke verzorging/verpleging thuis en/of korte opvang in tehuis	Structurele persoonlijke verzorging of verpleging thuis en/of korte opvang in tehuis	Residentiele opname in verzorgings- of verpleeghuis
Theoretisch aantal huishoudens Duiven -zuidoost		Vivare 40 hh, Totaal 131 hh	Vivare 80 hh Totaal 261 hh	Vivare Totaal 16 hh	Vivare 13 hh, Totaal 42 hh	Vuvare 18 hh Totaal 57 hh	Vivare 10 Totaal 31 hh
Wonen	- Regulier wonen	- Regulier wonen	- Regulier wonen - Hulpmiddelen pakket ADL beschikbaar (tijdelijk) beugels etc	- Regulier wonen - Rollatorproof - Tijdelijke hulpmiddelen	- Regulier met aanpassingen - Rollator/rolstoelproof	Idem aan 4	Je laatste woonplek binnen je eigen wijk (niet meer in eigen woning maar wel in je eigen wijk)
Voorzieningen	Maatjes Ontmoetingen	-1e lijn huisarts/apotheek	- 1e lijns huisarts/apotheek - Boodschappen service etc/link met community - Cognitief vriendelijk	- 1e lijns huisarts/apotheek - Rollator vriendelijke omgeving - Dienstverlening thuis - Cognitief vriendelijke wijk - Rolstoelproof	- 1e lijn huisarts/apotheek - Rollator vriendelijke omgeving (rolstoel) - Dienstverlening - Cognitief vriendelijk		- Cognitief vriendelijk - Rollator/rolstoel vriendelijk
Zorg			- Hulpmiddelen (tijdelijk) (bv. hoog/laag bed, toiletverhoger) - Medisch specialistische zorg (ziekenhuis)= bovenwijkse voorziening - Thuiszorg - Fysio/Ergo	- Rollator/rolstoel - Scootmobiel - Wijkzorg (vanaf hier marktzorgwerking weglaten)	- Persoonlijke verzorging - Wijkverpleging - Revalidatiezorg - 1e lijn verblijf/wmo verblijf - 24 uur zorg in de wijk		- Volledig 24 uurs ondersteuning
Mantelzorg							

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

Verhuur, leegstand,verkoop

20PB144 Wethouder Spaargaren zegt toe (n.a.v. vragen van VVD) schriftelijk te antwoorden op de vragen gesteld over de huuropbrengsten Eilandplein (totale huuropbrengsten en verwachting voor 2021).

Politieke Avond 2020 (A.3.21:35 - 22:30 - Najaarsnota - ronde & debattafel)

We gaan uit van 82 k aan huuropbrengsten voor 300,302,304

Is dat realistisch?

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

Is deze huuropbrengst haalbaar?

- Wel bij volledige verhuur

Wel bij aanpassingen voor de verhuurbaarheid

Wel bij (gedeeltelijke) verhuur op de regulier verhuurmarkt

Dus risico op te weinig huuropbrengsten blijft zeker ook in 2021 !!!

DUS bij stabiele situatie de huuropbrengsten actualiseren (laatste inschatting €65.000-)

- Niet als er nog verplaatsingen en verbouwingen plaatsvinden
- Niet als er sprake is van meerdere niet commerciële huurders
- Niet onder de huidige omstandigheden
- Niet als er gedeeltelijke leegstand is

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

De toekomst van de drie panden

- 302, na oplevering nagenoeg geheel bezet en verhuurd. Huuropbrengsten 38 K
- 304, staat leeg, verhuur aan zorgpartij, verhuur aan maatschappelijke organisatie, verhuur aan commerciële partij , verkoop. Potentiële huuropbrengst 9 K- 11K
- 300, staat leeg na oplevering. Verhuur aan 1 huurder, verkoop. Potentiële huuropbrengst 19K-22K

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

De “dilemma’s” :

Prijs versus verhuurbaarheid
Maatschappelijke organisaties met beperkt budget
Multifunctioneel gebruik versus verhuur aan 1 partij
Subsidie voor ontmoeting of faciliteren in ruimte
Is vastgoedbeheer wel “ons” ding?

Stand van zaken Eilandplein 14 januari 2021

- ??????????????????????

Onderwerp	Eilandplein		
Ondertitel	Het vastgoed van de gemeente op het Eilandplein wordt verbouwd tot een moderne multifunctionele plek voor ontmoeting. In deze bijeenkomst wordt de raad bijgepraat over de huidige stand van zaken.		
Portefeuillehouder	Wethouder Goossen	Zaaknummer	n.v.t.
Behandelend ambtenaar	Lex de Hilster / l.dehilster@1stroom.nl		
Belangrijkste bespreek- en/of beslispunten	De gemeenteraad bijpraten over de huidige stand van zaken omtrent de transformatie op het Eilandplein.		
Historie	In de Voorjaarsnota 2019 is er een bedrag gereserveerd voor het Eilandplein van 300.000.- In de tussenrapportage 2020 is het krediet verhoogd naar 465.000.- Op 28 januari 2020 is er een drukbezochte thema-avond geweest, op locatie, over het Eilandplein. Hierin is door de gemeente en haar partners uitgelegd wat de plannen zijn voor de locatie. 23 juni 2020 tijdens de behandeling van de tussenrapportage is er door wethouder Goossen een toezegging gedaan (20PB104) om met een inhoudelijk voorstel naar de raad te komen. Omdat er niks 'besloten' hoeft te worden wordt de raad middels deze ronde tafel bijgepraat over de stand van zaken waarmee aan de toezegging wordt voldaan.		
Termijn	Er is geen harde deadline. We vinden het toch verstandig dat de raad eindelijk bijgepraat wordt over de stand van zaken omdat het na de thema-avond begin 2020 stil is gebleven rondom dit onderwerp, met uitzondering van de kredietaanvraag in de tussenrapportage.		

Politieke Avond	14 januari		Ronde tafel	
Voorzitter	**Griffie**	**Zaal**	**Domein**	**Duur**
G.J. Schrijner	E.N. Bosscha	TEAMS	Omgeving	45 minuten
Behandeladvies	Er ligt geen besluit voor dus het gaat om een informatieve ronde tafel waarbij de raad (eventueel d.m.v. een PPT presentatie wordt bijgepraat over de meest recente ontwikkelingen rondom het Eilandplein. Het kan bijvoorbeeld gaan over: - De stand van de verbouwing. - De verdere inkleuring van het gebouw. - Mogelijke verbindingen met andere thema's die spelen rondom het Eilandplein. Omdat er ook veel andere belangrijke onderwerpen op de rol staan voor agendering staan adviseren we om voor dit onderwerp 45 minuten in te ruimen zodat het wel behandeld kan worden, maar niet teveel ruimte opslokt van de politieke agenda.			
Spreekrecht publiek	Men kan meepraten aan tafel, aanmelden via griffie@duiven.nl. Zie voor meer informatie https://www.duiven.nl/meedoen			

Opbrengst van de tafel	
Raadsvergadering	n.v.t.

Wat willen wij?

Lex de Hilster Strategisch beleidsadviseur gemeente Duiven

Historie, wat ligt achter ons?

De drie panden en de bezetting/verhuur in het verleden en de toekomst.

Visie van de gemeente op ontmoeting.

Blik op de buurt.

Vervolgproces en raadsvoorstel april.

Wat ligt achter ons? 1

- Het voormalig cultureel centrum (302) is al jaren gesloten en staat leeg.
- Gemeentelijk beleid (GTS) leidt tot oplopende huurprijzen voor seniorensoos (nu Wijkern op nummer 300).
- Wijkraad krijgt tijdelijk onderkomen op nummer 304.
- Vanaf 2018 zijn gemeente en partijen in gesprek.
- Wijkern stelt toekomstvisie op.

Wat ligt achter ons? 2

- Wijkern en wijkraad zien mogelijkheden voor intensieve samenwerking en bundelen van de activiteiten.
- Wijkern, wijkraad en gemeente tekenen intentieovereenkomst.
- Consultatieburo vestigt zich eind 2019 op 302.
- Onderzoek en verkenning naar de mogelijke aanpassingen aan 302.



plan
Gebouwbeheer Gemeente Duiven

De drie panden, boeren we vooruit? 1



- Gemeente eigenaar van 300,302,304.
- Totaal bijna 1100 m2 (niet alle m2 zijn te verhuren).
- In 2018: 300 m verhuurd aan Wijkern tegen oplopend tarief en tijdelijk 140 m2 aan de wijkraad (Praathuis) tegen 50 % tarief.
- Leegstand dus 800 m2 (zonder tijdelijke verhuur Praathuis).

De drie panden, boeren we vooruit? 2



- Consultatieburo huurt 120 m2 op 302.
- Mogelijke verhuur aan Wijkern, biljartvereniging en Vluchtelingenwerk 286 m2.
- Tijdelijke verhuur aan het Veer 80 m2.
- In gebruik als algemene ontmoetingsruimte 140 m2.
- Leegstand 474 m2.
- Kansen voor verhuur aan zorgpartijen.

Visie gemeente op ontmoeting

We willen verspreid over de gemeente diverse locaties hebben waar het voor onze inwoners mogelijk is om elkaar te ontmoeten. Dat kan doordat er op die plek toegankelijke activiteiten worden aangeboden maar ook doordat ***de locatie uitnodigt en openstaat voor spontane inloop.*** *Daarmee willen we bereiken dat er meer verbinding ontstaat tussen (kwetsbare) inwoners en bieden we aan onze inwoners zelf de mogelijkheid om sociaal isolement te verkleinen of te voorkomen. Het realiseren van zulke locaties zal soms vragen om het ondersteunen van een nieuw initiatief soms zal het vragen om een verandering binnen een bestaande organisatie of initiatief en het leggen van verbindingen tussen maatschappelijke partners.*

Samenstelling inwoners omgeving Eilandplein



Sterke en snel toenemende vergrijzing.

Naar verwachting toenemende vraag naar allerlei vormen van zorg.

Beleid gericht op thuis kunnen blijven wonen.

Samen met zorgpartijen, Vivare en Woonzorg onderzoeken wat hiervan de gevolgen zijn.

Vervolgproces:

- Twee varianten van aanpassingen nader uitwerken en de totale kosten berekenen.
- Naar huidige verwachting kleine verschillen in verbouwkosten tussen de 2 varianten.
- Voor- en nadelen van de twee varianten afwegen en mogelijk bepalen voorkeursvariant.
- Planning uitwerken/ werkzaamheden uitbesteden.
- Voorstel voor krediet in raad april 2020.
- Aansluitend start werkzaamheden.
- Hoe buurt en omgeving betrekken bij de plannen en ontwikkelen van nieuwe activiteiten?

Raadsvoorstel krediet
Hoe dan?

- Doorrekening van 1 of 2 opties.
- Uitgaand van hergebruik waar mogelijk.
- Inzet van middelen die nog beschikbaar zijn voor onderhoud.
- Mogelijkheden tot zelfwerkzaamheid.
- Mogelijkheden voor middelen van derden.
- Zicht op de structurele kapitaallasten en verwachte opbrengsten.

??????????????????????????

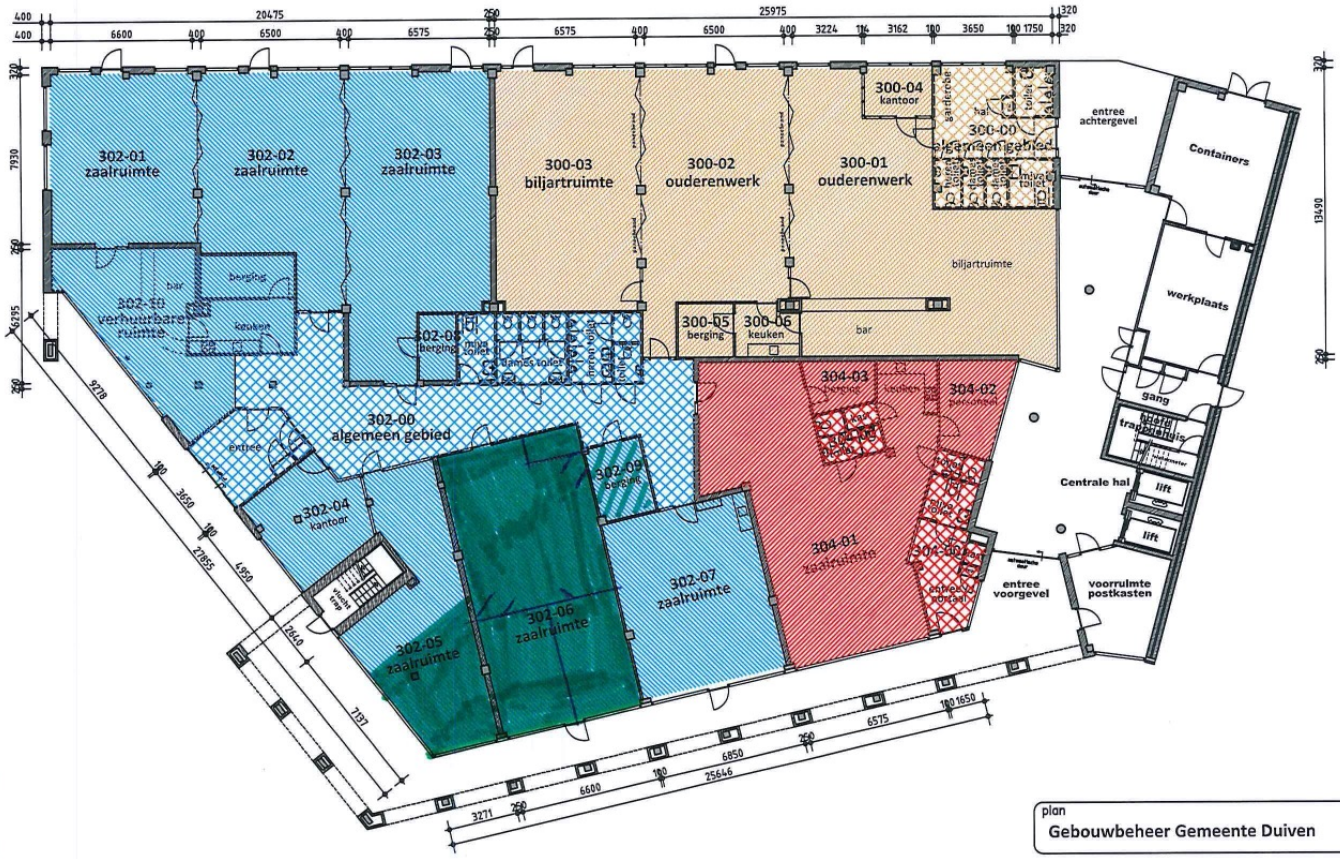
Dialoog en discussie



Leefbaarheids-alliantie Gelderland

SPECTRUM
partner met elan.

Schetsen Eilandplein


302-01 zaalruimte
302-02 zaalruimte
302-03 zaalruimte
300-03 biljartruimte
300-02 ouderenwerk
300-01 ouderenwerk
300-04 kantoor
300-00 algemeen gebied
entree achtergevel
Containers
werkplaats
biljartruimte
bar
300-05 berging
300-06 keuken
302-10 verhuurbare ruimte
berging
keuken
302-08 berging
302-00 algemeen gebied
entree
302-04 kantoor
302-09 berging
304-03 berging
304-02 personeel
304-01 zaalruimte
Gang
Centrale hal
lift
lift
entree voorgevel
voorruimte postkasten
302-05 zaalruimte
301-06 zaalruimte
302-07 zaalruimte
plan
Gebouwbeheer Gemeente Duiven

provincie Gelderland

univé

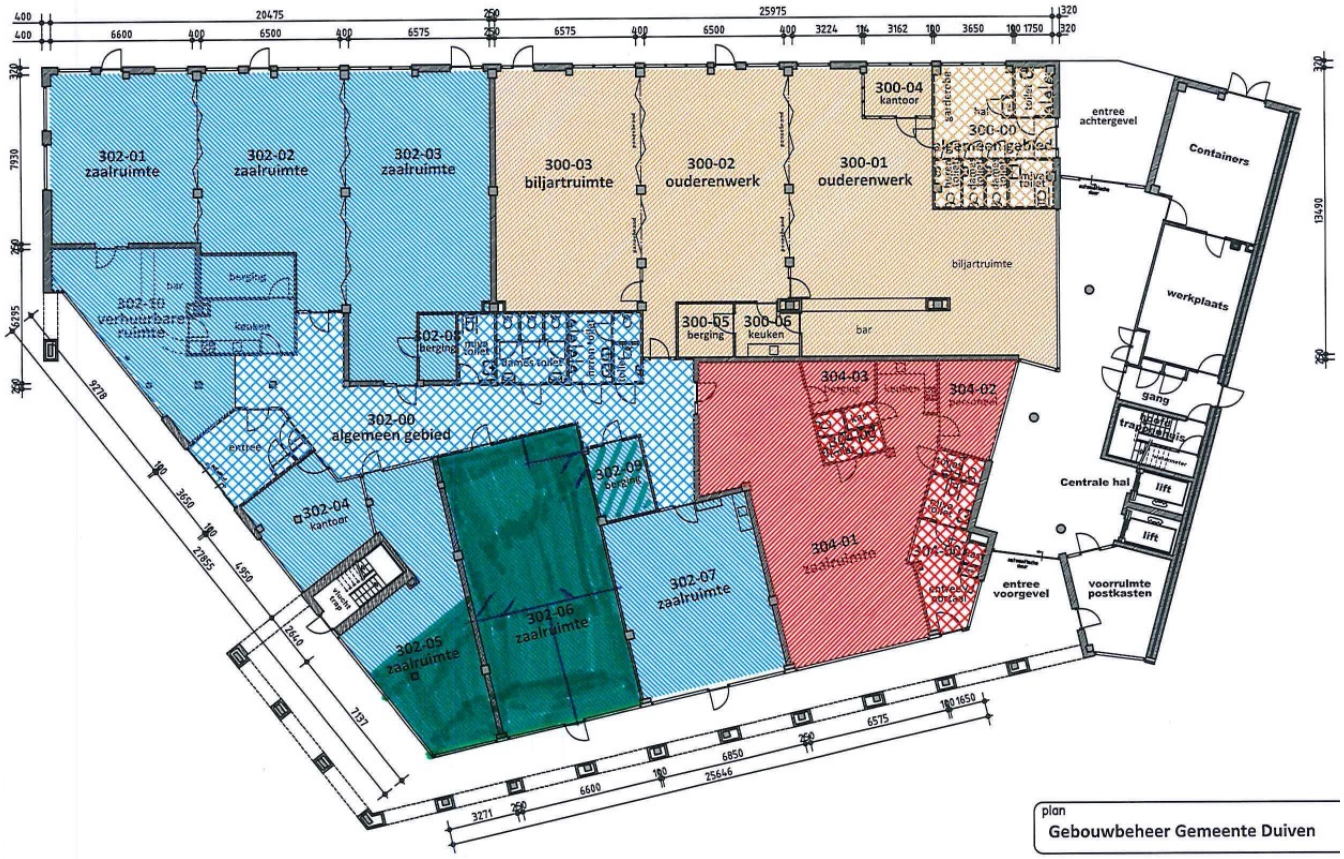
VSBfonds, iedereen doet mee

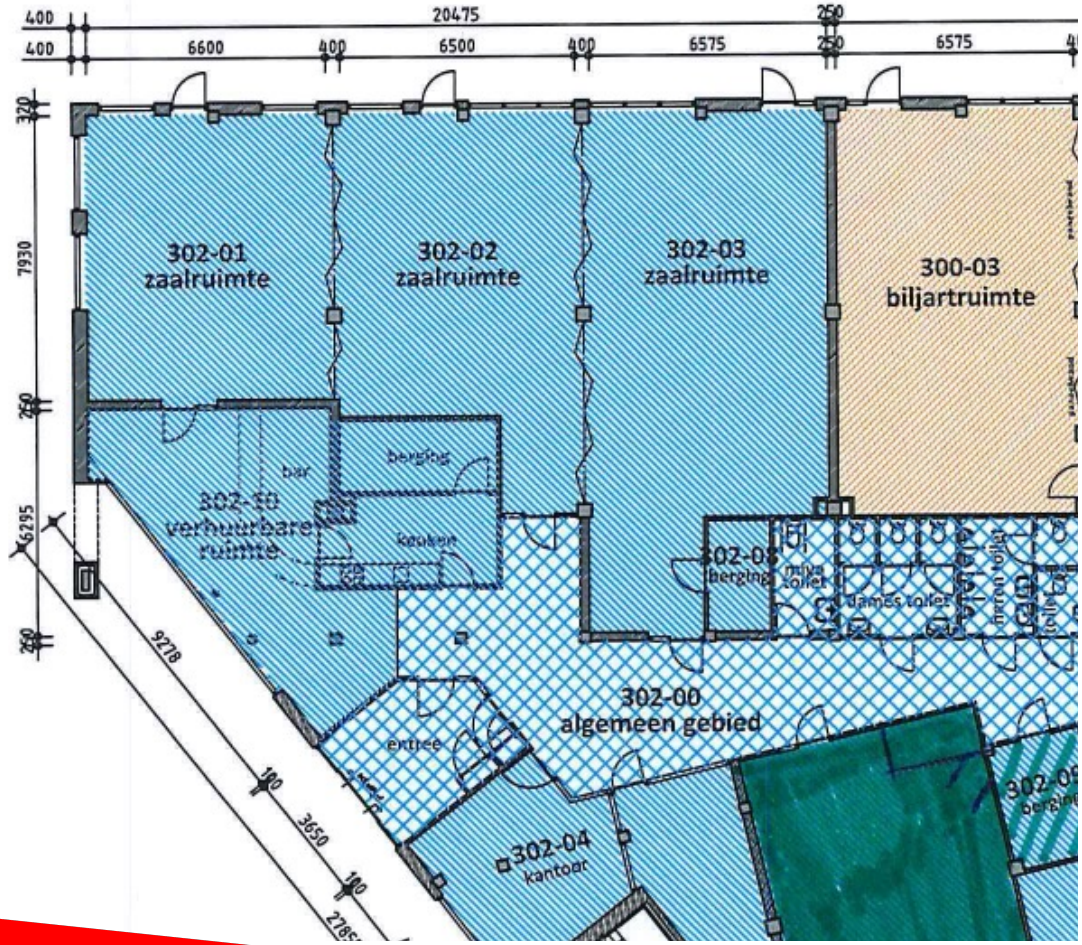


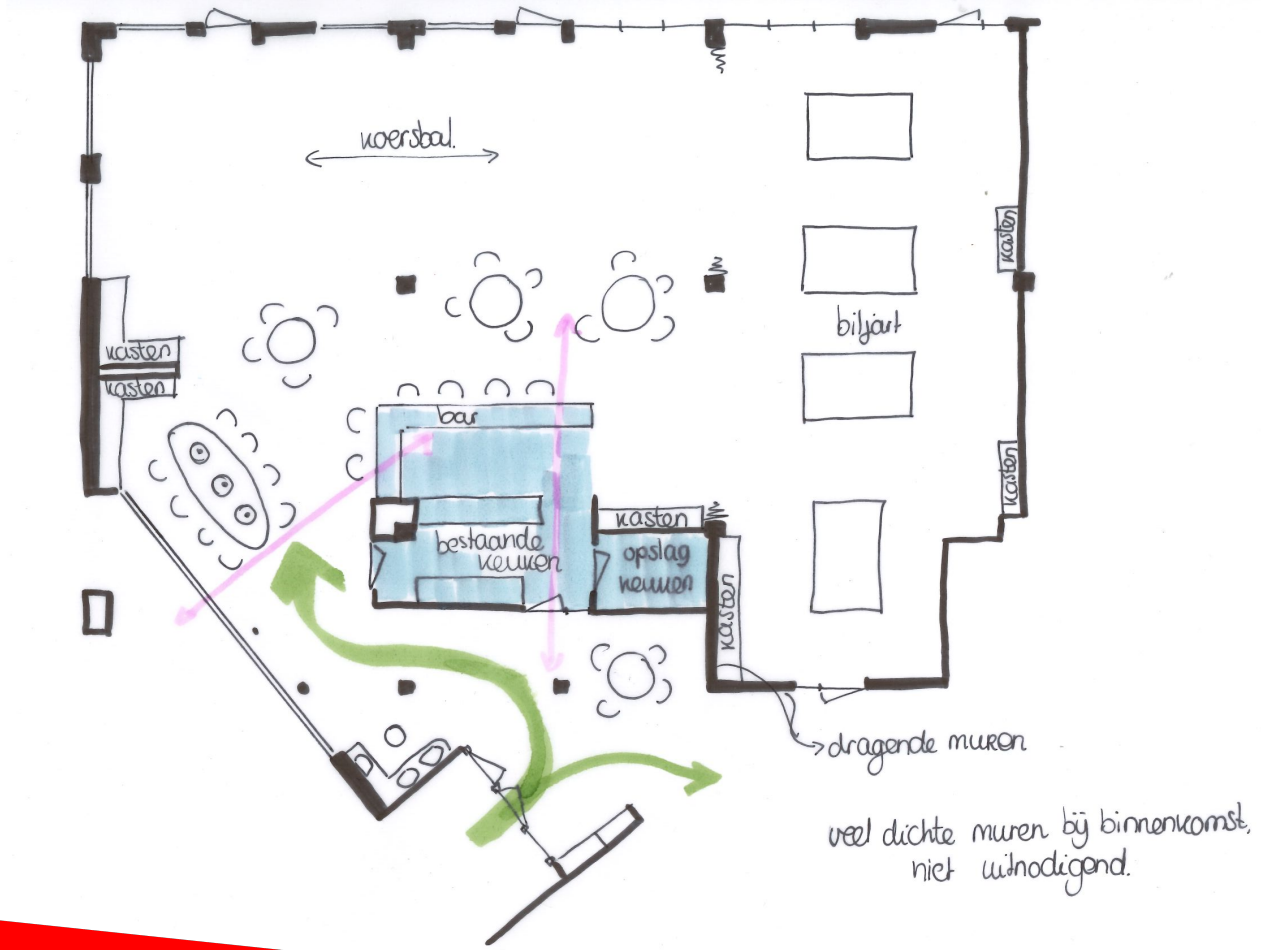
Rabobank

STICHTING DOEN

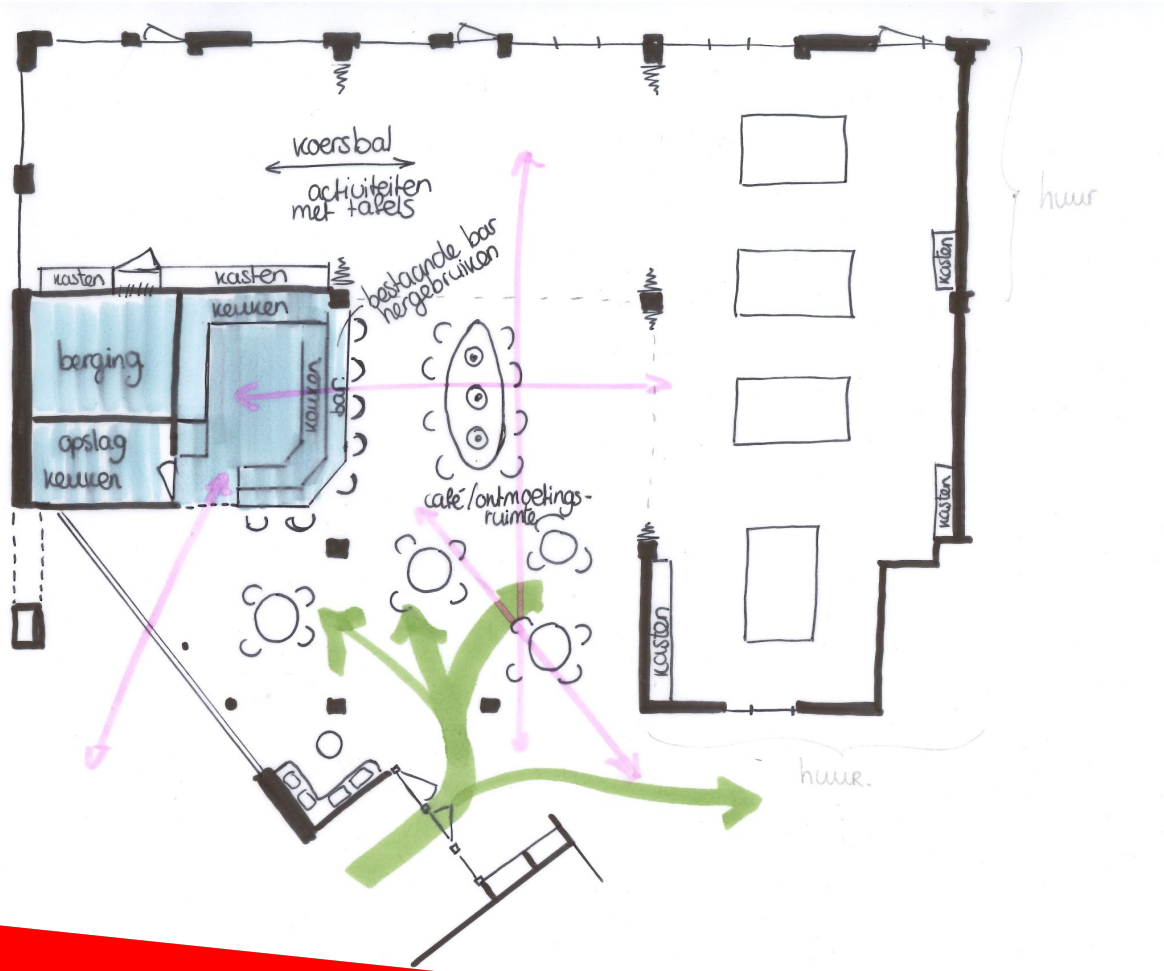
VriendenLoterij | Nationale Postcode Loterij | BankGiro Loterij


302-01 zaalruimte
302-02 zaalruimte
302-03 zaalruimte
300-03 biljartruimte
300-02 ouderenwerk
300-01 ouderenwerk
300-04 kantoor
300-00 algemeen gebied
entree achtergevel
Containers
werkplaats
biljartruimte
bar
300-05 berging
300-06 keuken
302-10 verhuurbare ruimte
berging
keuken
302-08 berging
302-00 algemeen gebied
entree
302-04 kantoor
302-09 berging
304-03 berging
304-02 personeel
304-01 zaalruimte
Gang
Centrale hal
lift
lift
entree voorgevel
voorruimte postkasten
302-05 zaalruimte
301-06 zaalruimte
302-07 zaalruimte
plan
Gebouwbeheer Gemeente Duiven


400
20475
250
400
6600
400
6500
400
6575
250
6575
320
7930
250
6295
250
302-01
zaalruimte
302-02
zaalruimte
302-03
zaalruimte
300-03
biljartruimte
bar
berging
302-10
verhuurbare
ruimte
keuken
302-08
berging
mika
toilet
dames toilet
heren toilet
9278
302-00
algemeen gebied
entree
100
3650
100
302-04
kantoor


voorbal
kasten
kasten
bar
bestaande keuken
kasten
opslag keuken
kasten
biljart
kasten
dragende muren
veel dichte muren bij binnenkomst, niet uitnodigend.

Variant A


koersbal
activiteiten met tafels
kasten
kasten
keuken
berging
opslag keuken
keuken
bar
bestaande bar hergebruiken
café/ontmoetings-ruimte
huur
kasten
kasten
kasten
huur

Variant D

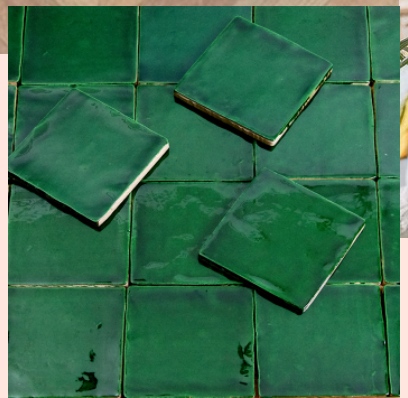
hout

pasteltinten





glanzende
felle tegels



industriële
accessoires



groen







sfeerimpressies



bewegwijzering



schommels















zichtbaarheid en relatie met speeltuin






wijkem


wijkern

Welkom bij De WijKern



De WijKern

Centrum voor Ontmoeting & Activiteiten



De toekomst van het Eilandplein

Ton de Kuijper, penningmeester Wijkraad Duiven Zuidoost
Marika Biacsics, voorzitter bestuur De WijKern

28 januari 2020

Praathuis 304



- Laagdrempelig
- Kleinschalig
- Ontmoetingspunt in de wijk
- Versterking van de wijkraad
- Voor jong en oud

De WijKern

Wijkraad - Praathuis

- 2016: Aanbodgericht programma wijkraad
- 2017: Opening Praathuis met vraaggericht programma.
- 2018: Groeiend aantal allianties met bv. Mikado
- Als pop-up locatie huur betaald.
- 2019: Aandacht voor allianties met WijKern, Praathuis en Wijkraad. 50% huur op te brengen
- 2020 – Praathuis onderdeel van WijKern.

De WijKern

Van Senior Club naar De WijKern

- 25 jaar Senior Club
- Ander accommodatiebeleid
- Noodzaak transitie
- Nieuw bestuur 2018
- Naamswijziging
- Herziening accomodatie
- Breder aanbod
- Bredere doelgroep

De WijKern

De WijKern: open en transparant

- Bestuur, beheerder en vrijwilligers
- Netwerkorganisatie & samenwerking
- Sociaal & maatschappelijk
- Organiserend & faciliterend
- Ook voor een kopje koffie en een praatje!
- (voorliggende) Voorziening
- Weerbaar en kwetsbaar
- Jong en oud
- Bv. Sport/spel/recreatie, cultuur, educatie,

De WijKern

Onze gezamenlijke visie op Ontmoeting en Activiteiten

- **Bijdragen- en deelnemen aan, ontmoeting en activiteiten:**
  houdt mensen sociaal,
  mentaal en fysiek vitaal,
  zelfstandig en minder eenzaam.

De WijKern

Onze visie op de toekomst van De WijKern na de verhuizing

- Zichtbaarder
- Breder publiek
- Modern gebouw
- Aansluiting met de wijk
- Buitenactiviteiten
- Hogere Bezettingsgraad
- Betere parkeergelegenheid

De WijKern

Onze visie op de toekomst van De WijKern

Open-In het vizier-Laagdrempelig-
Voor iedereen-Met iedereen-Vinden en
binden vrijwilligers-Samen-Partnerschap-
Grote en kleine activiteiten-Weerbaar en
kwetsbaar-Aandacht voor eenzaamheid-
Eigen en andere activiteiten-Clubs en
verenigingen:

WEES WELKOM!

De WijKern

Afsluiting

De WijKern
Eilandplein 302
6922 ER Duiven

0316-750257
info@dewijkern.nl

dewijkern.nl

DeWijKern

wijkern

Wijkraad Duiven-Zuidoost
p/a: Melrose 93
6922 BC Duiven

0316-263310
info@duivenzuidoost.nl

Duivenzuidoost.nl

Wijkraad Duiven-Zuidoost

Kort verslag thema-avond Eilandplein

Afgelopen dinsdag was de gemeenteraad van Duiven te gast op het Eilandplein om bijgepraat te worden over de ontwikkelingen in het gebouw van voormalig Cultureel Centrum ‘t Eiland. Het is de bedoeling dat het gebouw op nummer 302 wordt verbouwd tot moderne ontmoetingsruimte. Ontmoetingscentra De WijKern en het Praathuis gaan in dit plan samen op en worden de huurder van de nieuwe ontmoetingsplek voor de wijk.

Voor een volle zaal opende wethouder Goossen de avond. Naast raadsleden waren er ook veel betrokken belanghebbenden en omwonenden. De wethouder benadrukte dat het vooral een multifunctioneel gebouw moest zijn mèt de buurt en vóór de buurt.

Marika Biacsics (WijKern) en Ton de Kuijper (Praathuis) gingen in hun presentatie eerst in op de geschiedenis van beide organisaties. Marika gaf daarnaast aan dat de nieuwe Wijkern wil groeien naar een netwerkorganisatie en ze spreekt de wens uit dat hierdoor in de toekomst een breder aanbod aan activiteiten kan worden aangeboden en meer doelgroepen kunnen worden aangesproken.

Adviesorganisatie Spectrum presenteerde een aantal schetsen van de mogelijke indeling van het (nieuwe) gebouw en benadrukt dat het nieuwe gebouw een goed voorbeeld is van co-creatie wat tot stand komt met hulp van de gemeente, bewonerscollectieven en fondsen van stichtingen en bedrijven.

Als laatste kwam Lex de Hilster (gemeente Duiven) aan het woord. Zakelijk gezien wenst hij dat de investering op termijn voordeel oplevert door toenemende huuropbrengsten. Daarnaast plaatst hij de ontwikkelingen ook in een grotere maatschappelijke context door te wijzen op de toenemende eenzaamheid en de behoefte aan laagdrempelige ontmoeting. Hij hoopt dat wijkgenoten het gevoel krijgen welkom te zijn in de nieuwe ontmoetingsplek.

Wat gaat er nu gebeuren? Eerst moet de gemeenteraad (medio april/mei) door een besluit instemmen met de voorgestelde plannen en de vraag voor krediet. Daarna worden de plannen verder uitgewerkt. De aanwezige inwoners gaven vanuit hun ervaring vast aandachtspunten mee waarbij vooral mogelijke geluidsoverlast vaak naar voren kwam. Daarnaast werden onder andere ook een ruimte voor kinderwagens en rollators en een goede ruime plek om te kunnen koken genoemd als ideeën. De avond werd hierna afgesloten met een drankje, informeel contact en de mogelijkheid om een rondleiding te nemen door het gebouw van nummer 302.

Namens de gemeenteraad en de betrokken partijen hartelijk dank voor uw komst!

INTENTIEVERKLARING

Nieuw buurthuis eilandplein

" Hierbij bevestigen Stichting De Wijkern, Wijkraad Duiven-zuidoost / Het Praathuis en de gemeente Duiven dat wij de gezamenlijke ambitie hebben om op de plek van het voormalige culturele centrum aan het eiland-plein 302 een nieuwe ontmoetingsplek voor de buurt te realiseren."

Centrale uitganspunten zijn:

De huidige activiteitenprogramma's van Het Praathuis en De Wijkern worden samengevoegd en verder uitgebreid met nieuwe activiteiten die bijdragen aan het vergroten van de leefbaarheid en het welzijn in Duiven-Zuidoost.

De drie partijen zullen in samenwerking met de andere huurders in het gebouw zoals b.v. vluchtelingenwerk en het consultatiebureau een inrichtingsplan opstellen voor het eilandplein 302 waarbij het doelmatige ruimte gebruik in evenwicht is met de behoefte aan gezamenlijke ontmoetingsruimte. De plannen dienen door de gemeente/gebouweigenaar te worden goedgekeurd.

Stichting de Wijkern zal circa 140 m2 afsluitbare ruimte huren aan het eilandplein 302. De huur bedraagt 100 euro per m2 per jaar, de verrekenbare servicekosten bedragen 50 euro per m2, per jaar. De totale huur en servicekosten bedragen 21.000,- per jaar.

Stichting de Wijkern zal de bar in de algemene ruimte exploiteren en de regie voeren over het gebruik van de algemene ruimte.

Stichting de Wijkern zal ervoor zorgen dat de huidige activiteiten van biljartvereniging Thuvine worden voorgezet.

De drie partijen zullen meewerken aan een vestiging van Vluchtelingenwerk in het gebouw en zich inspannen om een goede samenwerking op te zetten tussen vluchtelingenwerk en de andere partijen in het gebouw.

De drie partijen hebben een inspanningsverplichting om gezamenlijk fondsen te werven voor de verbouwing, inrichting en aankleding van de verschillende ruimten.

Partners doen wat binnen hun een mogelijkheden ligt om hierboven genoemde uitgangspunten te realiseren.

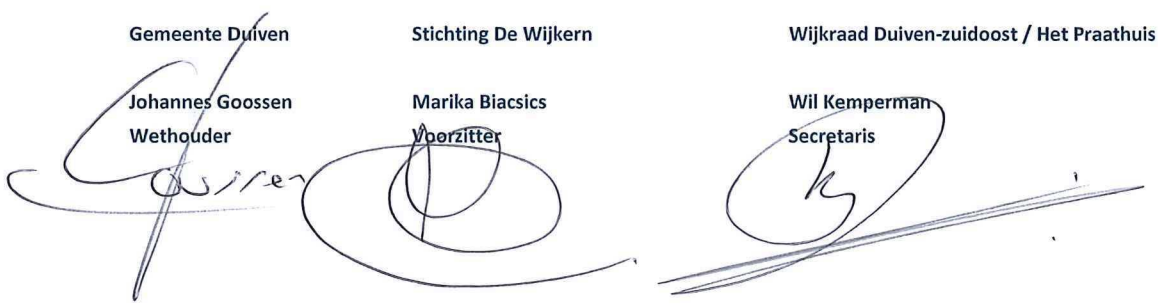
Tevens maken we onze gezamenlijke ambitie kenbaar om van de locatie het hart van de wijk te maken waarbij activiteiten aan elkaar verbonden worden, inwoners meer betrokken worden en het geheel meer is dan de som der delen."

Datum: **16 december 2019**

Plaats: **Duiven**

Handtekeningen:

Gemeente Duiven	**Stichting De Wijkern**	**Wijkraad Duiven-zuidoost / Het Praathuis**
Johannes Goossen	**Marika Biacsics**	**Wil Kemperman**
Wethouder	**Voorzitter**	**Secretaris**



Eilandplein, vragen 14 januari 2021

Zetel Nooijen/Barbara Nooijen

- Dat het nu € 145.000,-- meer kost, heeft dat te maken met inflatie en/of de crisis die nu is?

Dat heeft maar heel gedeeltelijk te maken met inflatie. De inschatting van €.300.000 was als eerste inschatting opgenomen in de Voorjaarsnota van 2019. Daar lagen geen concrete plannen of offertes aan ten grondslag. Op basis van het veel concretere plan dat in het eerste kwartaal van 2020 is opgesteld samen met onze partners in dit proces, zijn preciezere inschattingen gemaakt. Met name op het vlak van de installaties en de geluids-isolatie bleek er sprake te zijn van meerkosten. Dat is de reden van de bijraming in het krediet van €.145.000-

- Zijn de 2 opties die er een jaar geleden lagen onveranderd gebleven of houden we ook rekening met het nieuwe normaal in verband met het coronavirus?

Zoals bekend had 1 van de twee opties de voorkeur van zowel van de gemeente als van onze partners. Er bleek niet of nauwelijks prijsverschil te zitten tussen de twee varianten (A en D) zodat de plannen verder zijn uitgewerkt om de voorkeursvariant verder te ontwikkelen en realiseren. De voorkeursvariant gaat uit van een meer open concept dat uitnodigt tot ontmoetring en even binnenlopen. We hebben nog geen ingrijpende aanpassingen gedaan in de plannen op basis van het “nieuwe” normaal ook omdat er geen helderheid is wat er op termijn daadwerkelijk gaat veranderen. Omdat we uitgaan van multifunctioneel gebruik en de ruimte ook dusdanig wordt ingericht is er wel flexibiliteit om in te spelen op eventueel andere eisen.

Onderwerp	Presentatie Rekenkamer – implementatie omgevingswet.		
Ondertitel	De Rekenkamer doet onderzoek voor de gemeenteraad. Zij presenteren tijdens deze bijeenkomst de uitkomsten van hun onderzoek naar de implementatie van de omgevingswet.		
Portefeuillehouder	Gem. Rekenkamer Duiven, Doesburg, Westervoort.	Zaaknummer	n.v.t.
Behandelend ambtenaar	n.v.t. Griffie Duiven vervult secretariële functie voor de Rekenkamer (postadres/archieffunctie).		
Belangrijkste bespreek- en/of beslispunten	Informatieve presentatie over het onderzoek.		
Historie	Bij de raad van 10 december 2019 is het onderzoeksprogramma voor 2020 met de raad gedeeld (zie stukken op IBABS). Vlak voor de zomer (in coronatijd) is er een Youtube filmpje verstuurd waarin een tussenstand werd gepresenteerd van het onderzoek: https://www.youtube.com/watch?v=RE6oIRcz6XU&feature=youtu.be Inmiddels heeft ook bestuurlijk hoor en wederhoor plaatsgevonden en kunnen de resultaten gepresenteerd worden.		
Termijn	Er is geen wettelijke termijn waarop de presentatie moet worden gehouden. Wel heeft het een meerwaarde om dit op korte termijn te doen zodat: 1. De rekenkamer dit onderzoek af kan ronden en de focus kan leggen op andere/nieuwe onderzoeken. 2. De Raad mogelijke aanbevelingen nog tijdig kan uitvoeren voordat de omgevingswet wordt geïmplementeerd.		

Politieke Avond	14 januari		Ronde tafel	
Voorzitter	**Griffie**	**Zaal**	**Domein**	**Duur**
Hans Egtberts	E.N. Bosscha	TEAMS	Omgeving	65 minuten
Behandeladvies	Ronde Tafel waarin door de Rekenkamer het onderzoeksrapport wordt aangeboden en gepresenteerd. Er is gelegenheid om vragen te stellen over het onderzoeksrapport. Technische vragen over het onderzoeksrapport dienen vooraf gesteld te worden, dit kan via griffie@duiven.nl. Wij zenden de vragen door naar de Rekenkamer. Omdat het een presentatie betreft stellen we voor dat iedere aanwezige vragen mag stellen als ze dat willen. Het onderzoeksrapport is zo goed als af en wordt voor de kerst naar de raad verzonden. Er is geen vervolgbehandeling voorzien. Mogelijk leiden de aanbevelingen nog tot concrete acties van de gemeenteraad in een later stadium.			

Spreekrecht publiek	Men kan meepraten aan tafel, aanmelden via griffie@duiven.nl. Zie voor meer informatie https://www.duiven.nl/meedoen

Opbrengst van de tafel	
Raadsvergadering	n.v.t.

Gezamenlijke Rekenkamer Duiven, Doesburg en Westervoort

p/a Griffie Duiven,

Koning Willem-Alexanderplein 1,

6921 ES Duiven

Datum

11 december 2020

Onderwerp

Onderzoek "Verkenning Omgevingswet"

Beste leden van de raad,

Met genoegen bieden wij u de resultaten aan van de verkenning naar de invoering van de Omgevingswet. Deze verkenning is uitgevoerd door de gezamenlijke rekenkamer van de gemeenten Duiven, Doesburg en Westervoort.

Graag willen wij van de gelegenheid gebruik maken om middels deze aanbiedingsbrief de betrokken ambtenaren en bestuurders van de drie gemeenten te bedanken. Zij hebben op een constructieve wijze medewerking verleend aan de uitvoering van deze verkenning. De verkenning is uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de Rekenkamer. Bij het op schrift stellen van onze bevindingen heeft de Rekenkamer redactionele ondersteuning gehad vanuit ProParteAdvies.

Inleiding

Dit onderwerp stond op de shortlist van geïnventariseerde onderwerpen die deze rekenkamer graag op wilde pakken. Ze was opgenomen in ons jaarplan voor 2020. Anders dan ons vorige onderzoek (Integrale aanpak sociaal domein) heeft deze studie meer het karakter van een verkenning. Ze is in eigen beheer (zonder ondersteuning van een extern adviesbureau) uitgevoerd.

Context

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Een nieuwe wet, die een ingrijpende stelselwijziging van het complexe omgevingsrecht behelst en die moet leiden tot een zo goed

mogelijk gebruik en beheer van de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet heeft uiteenlopende consequenties voor de gemeentelijke overheid. De Rekenkamer voor Duiven, Doesburg en Westervoort heeft een verkenning uitgevoerd naar de wijze waarop op dit moment invulling wordt gegeven aan de invoering. En wat de rol van de raad hierin is.

De invoering van de Omgevingswet is een omvangrijke operatie. Het is voor raadsleden soms lastig om het geheel te overzien en de momenten te kiezen waarop ze haar invloed kan doen gelden. Deze verkenning heeft vooral als doel om de raad een overzicht te bieden van de consequenties als gevolg van de invoering van de Omgevingswet. We eindigen met een aantal concrete adviezen.

De bevindingen van het onderzoek zijn per gemeente opgesteld. Daarnaast hebben de respectievelijke raden in de aanloop naar het onderzoek aangegeven ook te zijn geïnteresseerd in de mogelijkheden om van elkaar te leren. Om aan deze behoefte invulling te geven gaan we in de verkenning ook kort in op de lessen die de gemeenten van elkaar kunnen leren.

Verloop van het onderzoek

Deze verkenning is tot stand gekomen in een bijzonder jaar. Dat heeft ook effect gehad op het verloop en de oplevering van onze rapportage. Begin dit jaar hebben wij de verkregen documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met de berokken bestuurders met de betrokken bestuurders en ambtenaren in alle drie de gemeenten.

Op basis hiervan waren in maart avonden met raadsleden ingepland in zowel Westervoort, Doesburg als Duiven om onze concept-bevindingen te delen. Deze bijeenkomst heeft in Westervoort doorgang gevonden. Door de consequenties van de eerste lockdown zijn de bijeenkomsten in Doesburg en Duiven niet doorgegaan. Kort daarna ontstond ook onduidelijkheid over de invoering van de Omgevingswet en is door de verantwoordelijk minister besloten de invoeringsdatum te verleggen naar 1 januari 2022.

Op basis hiervan hebben wij onze bevindingen geactualiseerd. Als alternatief voor een bijeenkomst is vervolgens voor de raadsleden in Duiven en Doesburg een presentatie-video samengesteld die begin juli is verstuurd.

De zomermaanden zijn vervolgens gebruikt om de conceptrapportages op te stellen. Direct na de zomer is gestart met het ambtelijk en bestuurlijk wederhoor.

Hoor- en wederhoor

De resultaten van de verkenning zijn zowel ambtelijk als ook bestuurlijk voorgelegd aan het college. Naar aanleiding van het ambtelijk wederhoor is de rapportage op een beperkt aantal inhoudelijke punten aangepast. Het college van burgemeester en wethouders heeft een zienswijze op het rapport gegeven. Deze zienswijze vindt u als bijlage bij het rapport.

De Rekenkamer constateert dat de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek op hoofdlijnen worden gedeeld, dat de adviezen worden onderschreven en heeft geen verdere opmerkingen met betrekking tot de zienswijze van het College.

Tenslotte

De invoering van de Omgevingswet is een complexe operatie die kansen biedt, maar ook de nodige uitdagingen. Wij hopen met deze verkenning een bijdrage te hebben geleverd aan de implementatie van de Omgevingswet. Meer in het bijzonder aan de rolneming van de raad in deze operatie.

Namens de Gezamenlijke Rekenkamer Duiven, Doesburg en Westervoort,

René Janssen

Voorzitter

VERKENNING IMPLEMENTATIE OMGEVINGSWET GEMEENTE DUIVEN

Redactie: Proparte Advies

INHOUD

Verkenning implementatie Omgevingswet gemeente Duiven 1
1. Inleiding 4
1.1 Inleiding 4
1.2 Aan welke onderwerpen besteden we aandacht? 4
Algemene kennis Omgevingswet 4
Ambitieniveau voor de Omgevingswet 4
Omgevingsvisie 4
Omgevingsplan 4
Programma en omgevingswaarden 4
Participatie 4
Begroting en verantwoordingscyclus 5
1.3 Hoe hebben we dit onderzoek gedaan? 5
1.4 Leeswijzer 5
2. Inhoud en implementatie van de omgevingswet 6
2.1 Waarom een nieuwe wet? 6
2.2 Verbeterdoelen van de Omgevingswet 6
2.3 Wat verandert er voor de gemeente? 6
2.4 Wat verandert er voor de raad? 7
2.5 De ambitie van de implementatie voor Duiven 7
3. Instrumenten van de omgevingswet 8
3.1 Omgevingsvisie 8
Kenmerken van de Omgevingsvisie 8
Stand van zaken omgevingsvisie in Duiven 9
3.2 Omgevingsplan 9
Kenmerken van het omgevingsplan 9
Stand van zaken omgevingsplannen in Duiven 9
3.3 Programma en omgevingswaarden 10
Kenmerken van een programma 10
Stand van zaken programma en omgevingswaarden in Duiven 10
3.4 Participatie 10
Kenmerken van participatie in de Omgevingswet 10
3.5 Begroting- en verantwoordingscyclus 10
4. De sturingsmogelijkheden vanuit de raad 12

4.1 Sturingsmogelijkheden implementatie Omgevingswet 12
4.2 Sturingsmogelijkheden voor de omgevingsvisie 12
4.2 Sturingsmogelijkheden voor het omgevingsplan 12
4.3 Sturingsmogelijkheden voor programma en omgevingswaarden 12
4.4 Sturingsmogelijkheden voor participatie 12
4.5 Sturingsmogelijkheden voor de begroting en verantwoordingscyclus 13
5. Adviezen van de rekenkamer 14

1. INLEIDING

1.1 Inleiding

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Een nieuwe wet, die moet leiden tot een zo goed mogelijk gebruik en beheer van de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet heeft uiteenlopende consequenties voor de lokale overheid. De Rekenkamer voor Duiven, Doesburg en Westervoort heeft een verkenning uitgevoerd naar de wijze waarop door de gemeente invulling wordt gegeven aan de invoering. En wat de rol van de raad hierin is.

1.2 Aan welke onderwerpen besteden we aandacht?

In deze verkenning gaan we in op de volgende onderwerpen.

Algemene kennis Omgevingswet

Onderzocht wordt in hoeverre de raad op de hoogte is van de achtergronden en doelstellingen van de nieuwe Omgevingswet, wat de consequenties van deze wet zijn voor de gemeente en wat de veranderingen in de rol van de gemeenteraad zijn. In deze verkenning wordt hierop ingegaan door middel van een beknopte algemene inleiding over de Omgevingswet.

Ambitieniveau voor de Omgevingswet

Daarnaast is onderzocht op welke wijze de Omgevingswet wordt geïmplementeerd, welk ambitieniveau er voor de invoering van de Omgevingswet is vastgesteld en hoe dit kan worden gerealiseerd. Ook is gekeken naar de rol van de raad hierin.

Omgevingsvisie

De doelstellingen en uitgangspunten voor het instrument omgevingsvisie worden uitgelegd en er wordt ingegaan op de stand van de zaken van de omgevingsvisie in Duiven. Ook wordt aandacht besteed aan de sturingsmogelijkheden en de rol van de raad bij het opstellen van de omgevingsvisie.

Omgevingsplan

Eerst volgt een korte uitleg wat het instrument omgevingsplan inhoudt en wat de stand van zaken is in Duiven voor het omgevingsplan. Vervolgens komen onderwerpen als het adviesrecht van de raad, de nieuwe rol van de raad bij het opstellen van het omgevingsplan en de sturingsmogelijkheden van de raad bij het omgevingsplan aan de orde.

Programma en omgevingswaarden

In dit rapport gaan we kort in op het nieuwe instrument programma en omgevingswaarden. Uitgelegd wordt wat omgevingswaarden en programma's zijn, wat de stand van zaken met dit instrument is in Duiven en wat de raad kan doen bij het invullen van die omgevingswaarden.

Participatie

In de Omgevingswet geldt een participatieplicht. In dit rapport worden de belangrijkste kenmerken van participatie toegelicht. Tevens wordt ingegaan op de rol van de raad en het adviesrecht van de raad in relatie tot de participatieplicht.

Begroting en verantwoordingscyclus

Tenslotte is de begroting en verantwoordingscyclus opgenomen als onderwerp in dit rapport. Hierbij wordt ingegaan op de financiële consequenties van de kosten van de Omgevingswet en de voortgang en stand van zaken in de begrotingscyclus.

1.3 Hoe hebben we dit onderzoek gedaan?

Vanaf december 2019 is een onderzoek gedaan naar alle bestaande documenten over de Omgevingswet. In januari 2020 heeft een interview met wethouder Spaargaren plaats gevonden. De bespreking van deze resultaten zijn aan de hand van een online presentatie gedeeld met de raad.

1.4 Leeswijzer

In dit rapport wordt ingegaan op de verschillende onderwerpen. In hoofdstuk 2 vindt u een algemene inleiding over de Omgevingswet en wat u hierover moet weten. Ook wordt ingegaan op de wijze waarop de Omgevingswet wordt geïmplementeerd. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de verschillende instrumenten van de Omgevingswet en de stand van zaken van deze instrumenten binnen de gemeente Duiven. In hoofdstuk 4 vindt u een overzicht van de sturingsmogelijkheden van de raad voor de verschillende onderwerpen. In hoofdstuk 5 staan de adviezen en aanbevelingen van de Rekenkamer die voortvloeien uit dit onderzoek.

2. INHOUD EN IMPLEMENTATIE VAN DE OMGEVINGSWET

2.1 Waarom een nieuwe wet?

Elke initiatiefnemer in de gemeente Duiven ziet zich bij een vergunningaanvraag geconfronteerd worden met een doolhof aan regels. Het huidige omgevingsrecht is een optelsom van heel veel wetten en verschillende bevoegdheden. De wetten sluiten ook vaak niet helemaal goed op elkaar aan. Het geheel aan wet- en regelgeving is zo complex, dat besloten is de wetgeving voor het omgevingsrecht eenvoudiger te maken: de Omgevingswet.

2.2 Verbeterdoelen van de Omgevingswet

De Omgevingswet heeft een aantal verbeterdoelen:

- Vergroten van de afwegingsruimte: Op dit moment moet een vergunningaanvraag voor een initiatief voldoen aan vaste regels. Met de Omgevingswet wordt het mogelijk om met maatwerk af te wijken van wettelijke normen. Hiermee wordt de afwegingsruimte vergroot en kan beter worden gestuurd op ontwikkelingen die passen bij de lokale doelen. Het is dan mogelijk om onder voorwaarden mee te werken aan een plan dat past binnen lokale doelen en ambities.
- Inzicht in wat wel en wat niet kan: Voor alle betrokkenen en belanghebbenden moet beter en duidelijker te zien zijn wat er nu wel en niet mag. Door regels op één plek terug te brengen en beter digitaal te ontsluiten ontstaat er voor iedereen veel meer inzicht.
- Snellere besluitvorming: Sommige procedures duren ontzettend lang. Initiatiefnemers moeten dan lang wachten op duidelijkheid of hun initiatief mag doorgaan. Versnelling van besluitvorming wordt in de Omgevingswet mogelijk door participatievereisten aan de voorkant van een planontwikkeling op te nemen en door meer bevoegdheden (die nu nog bij de raad liggen) bij het college te leggen.
- Integrale benadering van de leefomgeving: Er wordt geen sectoraal beleid meer opgesteld, maar alle omgevingsbeleid wordt gebundeld en integraal afgewogen in één visie. Ook de besluitvorming gaat integraal plaats vinden.

2.3 Wat verandert er voor de gemeente?

De Omgevingswet heeft een aantal consequenties voor de gemeenten:

- Elke gemeente moet een omgevingsvisie vaststellen. Deze moet voor 1 januari 2024 vastgesteld zijn door de raad.
- Het instrument programma wordt opgenomen in de wet. Dit is een facultatief instrument waarmee de gemeente kan sturen op omgevingswaarden en doelen.
- Alle regels voor de leefomgeving die nu nog in verordeningen en bestemmingsplannen staan, worden opgenomen in één omgevingsplan.
- Er komt een landelijk digitaal systeem (Digitaal Stelsel Omgevingswet) waar elke gemeente op aan moet sluiten en waar alle regels die gelden door iedereen geraadpleegd kunnen worden.
- De proceduretijd van omgevingsvergunningen wordt korter en er komt een participatieplicht bij vergunningverlening. Hierdoor is gemeentelijk participatiebeleid nodig.

2.4 Wat verandert er voor de raad?

Met de invoering van de Omgevingswet verandert ook de rol van de raad:

- De raad krijgt meer mogelijkheid om te gaan sturen op hoofdlijnen. De raad bepaalt de kaders en het college voert het beleid binnen deze kaders uit.
- Er zijn voor de raad minder sturingsmogelijkheden bij individuele vergunningaanvragen doordat bevoegdheden hiervoor bij het college terecht komen. Zo wordt bijvoorbeeld de verklaring van geen bedenkingen afgeschaft.
- De raad moet participatiebeleid gaan vaststellen. In dit beleid wordt aangegeven hoe de gemeente participatie gaat toepassen, maar ook hoe initiatiefnemers en inwoners zelf participatie moeten gaan toepassen bij de initiatieven die er spelen.

2.5 De ambitie van de implementatie voor Duiven

Inmiddels is uw raad op verschillende momenten bijgepraat over de nieuwe Omgevingswet. Dit heeft ertoe geleid dat in 2017 door uw raad het Koersdocument implementatie Omgevingswet is vastgesteld, waarin een stapsgewijs groeiproces voor de implementatie van de Omgevingswet werd vastgelegd.

In 2019 is op basis van een presentatie in uw raad gekozen voor een ander invoeringstraject. Een traject waarbij gewerkt gaat worden aan een aantal concrete producten, waaronder de omgevingsvisie. U heeft geen inhoudelijke richting of accenten voor de implementatie van de Omgevingswet meegegeven.

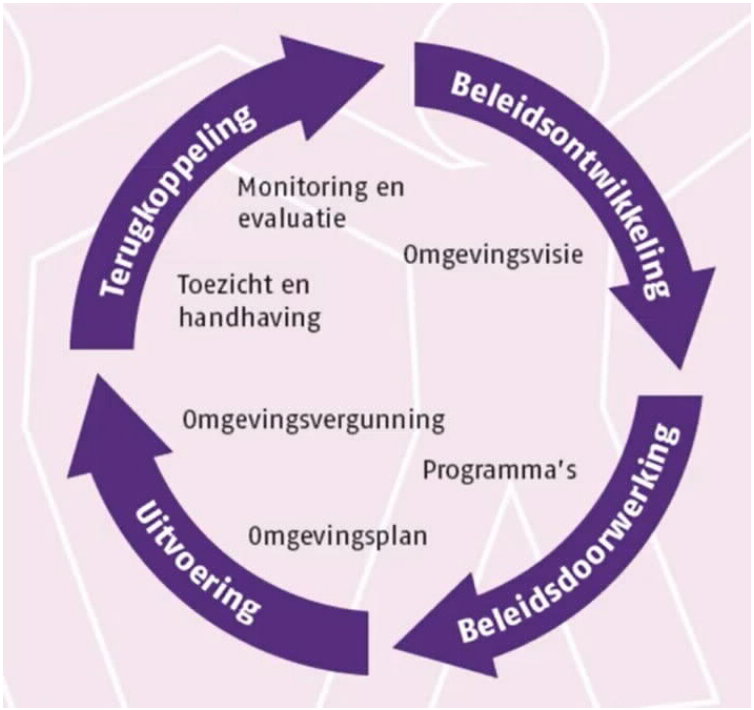
3. INSTRUMENTEN VAN DE OMGEVINGSWET

3.1 Omgevingsvisie

Kenmerken van de Omgevingsvisie

Een nieuw instrument onder de Omgevingswet is de Omgevingsvisie die de Raad vaststelt. Deze is misschien nog het best te vergelijken met de Structuurvisie, maar er zijn op wezenlijke onderdelen verschillen. De belangrijkste kenmerken van een Omgevingsvisie:

- In de omgevingsvisie vindt een integrale afweging van keuzes van de ontwikkelingsrichting plaats en is er samenhang tussen alle beleid aanwezig.
- De omgevingsvisie heeft een cyclisch karakter: de Structuurvisie gold voor 10 jaar. De omgevingsvisie wordt integraal onderdeel van de beleidscyclus. De Raad legt de ambities en de beleidsdoelen vast in de visie en op basis daarvan worden de instrumenten (omgevingsplan, -vergunningen en -programma's) ingericht. Het vormt de basis voor toezicht en handhaving en voor monitoring en evaluatie. De visie en de geformuleerde doelen en ambities worden steeds tussentijds geëvalueerd en aan de hand daarvan worden de instrumenten tussentijds bijgesteld.
- Participatie: inspraak en vooroverleg is erg belangrijk en inwoners worden al vanaf het begin van het proces betrokken in de keuze welke ambities en zorgen meegenomen moeten worden in de planvorming.
- De omgevingsvisie moet vastgesteld zijn voor 1 januari 2024.



Figuur 1 Beleidscyclus Omgevingsvisie

Stand van zaken omgevingsvisie in Duiven

In Duiven is inmiddels een start gemaakt met de omgevingsvisie. Het Koersdocument Omgevingsvisie is recentelijk opgeleverd, dat geeft een eerste richting. Later dit jaar gaat besluitvorming aan de hand van een concept-omgevingsvisie plaats vinden.

Het is van belang dat de raad naar dit document kijkt vanuit de nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling die de Omgevingswet met zich mee brengt. Is het voldoende kaderstellend? Ook als we als raad straks bij de vergunningverlening minder te zeggen hebben? Wat wordt er over monitoring en evaluatie gezegd en hoe worden we als raad meegenomen bij de realisatie van de doelen?

3.2 Omgevingsplan

Kenmerken van het omgevingsplan

Het omgevingsplan is eveneens een nieuw instrument in de Omgevingswet. Belangrijke kenmerken voor het omgevingsplan:

- Alle regels die de gemeente stelt voor de fysieke leefomgeving komen straks op één plek, in het omgevingsplan.
- Deze regels moeten digitaal raadpleegbaar zijn. Met "één druk op de knop" moet direct duidelijk zijn welke regels allemaal voor een perceel gelden.
- Het opstellen van de omgevingsplannen mag stapsgewijs, maar uiterlijk 1 januari 2029 moet er een omgevingsplan voor het gehele grondgebied aanwezig zijn.
- De vergunningverlening op basis van de regels verandert al wel direct met de invoering van de wet per 1 januari 2022.

Stand van zaken omgevingsplannen in Duiven

In Duiven wordt gestart met een Verordening Fysieke Leefomgeving. Hierin worden alle bestaande regels bij elkaar gebracht in één verordening. Zo ontstaat een basisdocument waarmee op basis van de geldende regels het nieuwe regime van vergunningverlening in gaat.

Bij deze ervaring kan worden geoefend met de nieuwe rol van de raad. Bij een vergunningaanvraag die niet in de regels past heeft de raad nu nog een bevoegdheid (toestemming verlenen). Deze bevoegdheid ligt met de nieuwe Omgevingswet bij het college. De raad heeft dan een adviesrecht, maar dat moet dan binnen de formele termijn van acht weken proceduretijd.

Een aantal voorbeelden uit de afgelopen periode van procedures waar de raad nu nog een bevoegdheid heeft om te beslissen en waarbij straks de bevoegdheid bij het college ligt:

- het slopen en herbouwen van een woning (bestemmingsplan Heiliglandstraat 19, Groessen),
- de vestiging van een nieuwe lampenwinkel/light depot op een locatie voor perifere detailhandel (bestemmingsplan Besselink Licht),
- vestiging van Loods 5 warenhuis (bestemmingsplan Loods 5)
- de verplaatsing van een woning (bestemmingsplan Ooijsebrug 2a).

Dit zijn voorbeelden van initiatieven die niet binnen de huidige bestemmingsplanregels gerealiseerd konden worden. Om ze toch doorgang te kunnen laten vinden is onder de huidige wetgeving een positief besluit van de gemeenteraad nodig. Dat is straks – in beginsel- niet meer zo. Het verlenen van een vergunning wordt dan een bevoegdheid van het college. De raad heeft alleen – en slechts in

bepaalde gevallen- een adviesrecht. Het is goed om met het college concreet te maken hoe besluitvorming rondom complexe vergunningen er straks uit gaat zien en hoe (en in welke gevallen) de raad in staat wordt gesteld gebruik te maken van haar adviesrecht.

3.3 Programma en omgevingswaarden

Kenmerken van een programma

In de Omgevingsvisie beschrijft de raad haar doelen en ambities. In het Omgevingsplan worden deze vertaald naar regels en toetsingskaders. Maar soms is toetsen en het stellen van regels niet voldoende om doelstellingen te realiseren. De gemeente kan dan ook actief sturen door te werken vanuit een programmatische aanpak. Het sturen op omgevingswaarden met een programma is een nieuw onderdeel van de Omgevingswet.

- Omgevingswaarden als nieuw wettelijk instrument helpen om het beleid doelgerichter te maken.
- Er zijn verplichte omgevingswaarden ten aanzien van milieunormen zoals stikstof.
- De spelregels worden in het omgevingsplan bepaald, met als doel om de omgevingswaarden te halen.
- Een programma is niet verplicht. U kunt als raad het college wel opdragen gebruik te maken van het instrument "programma".

Stand van zaken programma en omgevingswaarden in Duiven

Gaandeweg zal duidelijk moeten worden of en hoe het college programma's gaat invullen. Dan moet ook duidelijk worden wat hierin werkt of niet en of uw raad verplichte en/of niet-verplichte omgevingswaarden wil gaan instellen.

3.4 Participatie

Kenmerken van participatie in de Omgevingswet

Participatie vormt een belangrijke rode draad in de Omgevingswet en is van belang om invulling te kunnen geven aan een aantal verbeterdoelen van de wet. De volgende aspecten zijn hierbij van belang:

- Participatie is verplicht voor initiatiefnemers van complexe initiatieven. De initiatiefnemer wordt verplicht om eerst met omwonenden te gaan overleggen. In een aanvraag bij de gemeente moet de initiatiefnemer laten zien wat hij heeft gedaan om de omwonenden te betrekken in de planvorming.
- Participatie vanuit de overheid is al bekend, maar wordt nu wettelijk verankerd.
- De gemeente moet beleid gaan ontwikkelen over de participatieplicht in een participatieverordening.

3.5 Begroting- en verantwoordingscyclus

De invoering van de omgevingswet heeft financiële consequenties. In een VNG-handreiking over de financiële consequenties worden 3 soorten consequenties onderscheiden.

De invoeringskosten; dit zijn alle kosten die nodig zijn om de wet te implementeren. Daarbij kan het gaan om kosten om nieuwe producten op te stellen zoals een omgevingsvisie of het omgevingsplan, kosten voor ICT om de aansluiting op het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) te realiseren

en ook de ambtelijke capaciteit die nodig is voor al deze activiteiten. Deze invoeringskosten zullen zich ook na de invoeringsdatum nog voordoen.

De structurele effecten; dit is de balans tussen kosten en baten als gevolg van de andere werkwijze na invoering van de wet. Denk aan kosten voor het onderhouden van de ICT-voorzieningen, extra capaciteit die nodig is voor begeleiden van plannen, vooroverleg etc. Maar wellicht zijn ook besparingen mogelijk doordat plannen en regels inzichtelijk zijn geworden.

Frictiekosten; daarbij kan het gaan om kosten voor documenten of voorzieningen die als gevolg van de invoering versneld moeten worden afgeschreven of vervangen. Het kan ook gaan om personeelskosten doordat als gevolg van de veranderde werkwijze medewerkers moeilijker inzetbaar zijn.

Het is lastig het geheel aan kosten al voor de invoeringsdatum scherp te hebben. Toch is het goed om als raad een eerste beeld te hebben van de te verwachte kosten. Zodat het mogelijk is hierop te sturen.

4. DE STURINGSMOGELIJKHEDEN VANUIT DE RAAD

De invoering van de Omgevingswet is een omvangrijke operatie. Het is voor een gemeenteraad niet doenlijk op alle aspecten van deze operatie zicht te hebben. Maar er zijn genoeg onderdelen waarop de raad kan sturen. In dit hoofdstuk zetten we die op een rij.

4.1 Sturingsmogelijkheden implementatie Omgevingswet

- Wat moet de invoering van de Omgevingswet de gemeente Duiven brengen: spreek een ambitie uit voor de invoering van de Omgevingswet. Welke accenten wilt u als raad meegeven aan de implementatie? Zorg als raad voor het ontwikkelen van een ambitie voor de Omgevingswet. Hoe wil je met de Omgevingswet omgaan? Welke rollen pak je hierin? Waar wil je beter in worden? Wil je beter worden in participatie? Wil je initiatieven beter faciliteren? Wil je de regels beter en eenvoudiger maken?
- Als raad kun je sturen op de implementatie van de Omgevingswet door het college te vragen om u op de hoogte te houden van de voortgang van de implementatie.
- Maak afspraken hoe het college uw raad tussentijds over de voortgang van de wet en de instrumenten gaat informeren zodat er tussentijds bijgestuurd kan worden.

4.2 Sturingsmogelijkheden voor de omgevingsvisie

- Beoordelen van het koersdocument Omgevingsvisie en de concept omgevingsvisie: Zitten er kaders in de omgevingsvisie die voldoende houvast bieden voor de raad om op te sturen? Met andere woorden: hoe helpt de omgevingsvisie bij de kaderstellende rol van de raad?
- En kunt u met deze kaders het college erop vertrouwen dat zij de uitvoering van het beleid goed doen?
- Formuleer de doelen in de omgevingsvisie duidelijk en concreet en maak afspraken met het college hoe deze doelen worden geëvalueerd en teruggelegd bij de raad.

4.2 Sturingsmogelijkheden voor het omgevingsplan

- Toewerken naar het omgevingsplan: welke accenten brengt u aan als raad?
- Maak afspraken hoe het college de raad gaat betrekken bij afwijkingen van het omgevingsplan.
- Maak concreet hoe uw raad straks invulling gaat geven aan het adviesrecht bij vergunningverlening.
- Bekijk in welke gevallen uw raad een rol in de besluitvorming wil hebben en wanneer niet. Ga hierover in gesprek en probeer hierin een lijn aan te brengen.

4.3 Sturingsmogelijkheden voor programma en omgevingswaarden

- Als het college er niet in slaagt om aan omgevingswaarden in een omgevingsplan te voldoen, dan kan de raad het college verplichten om de doelen te halen in de vorm van een programma. Maak afspraken met het college over de voortgang hierover en zorg dat u geïnformeerd blijft.

4.4 Sturingsmogelijkheden voor participatie

- Ga ervaring met participatie op doen in de omgevingsvisie en bekijk hoe daar het beste invulling kan worden gegeven aan de participatieplicht.

- Zorg dat er een participatiebeleid komt waarin helder is wat je als gemeente meegeeft aan burgers, maar ook wat je als gemeente zelf gaat doen aan participatie bij planontwikkelingen.
- En koppel dit participatiebeleid aan het adviesrecht van de raad. De plannen die maatschappelijk de meeste impact hebben zou de raad het beste kunnen benutten hiervoor.

4.5 Sturingsmogelijkheden voor de begroting en verantwoordingscyclus

- Vraag als raad om inzicht in het geheel aan kosten dat gemoeid is met de invoering van de Omgevingswet. Vraag daarbij niet alleen naar de invoeringskosten, maar ook de structurele kosten en eventuele frictiekosten. En vraag deze informatie niet alleen voor het eerstkomende begrotingsjaar, maar meerjarig. Het past bij de rol en verantwoordelijkheid van de raad om op dit punt kaderstellend te kunnen sturen.

5. ADVIEZEN VAN DE REKENKAMER

Deze verkenning heeft vooral als doel de raad een overzicht te bieden van de consequenties als gevolg van de invoering van de Omgevingswet. Met deze verkenning hebben we als Rekenkamer niet beoogd de werkwijze van het college diepgaand te evalueren. Wel willen we in dit proces de gemeenteraad van Duiven een aantal aandachtspunten meegeven:

- Zorg voor een evaluatiemoment waarin u als raad naar de "operatie Omgevingswet" als geheel kijkt. Gebruik dit evaluatiemoment om algehele lessen te rekken en ambities te formuleren voor de invoering van de wet.
- De Omgevingsvisie wordt een belangrijk instrument voor de raad. Niet alleen op het moment dat het wordt vastgesteld, maar ook voor de tussentijdse sturing. Vraag daarom expliciet naar de wijze van monitoring op de beleidsdoelen uit de Omgevingsvisie. Hoe gaan we de voortgang meten? Hoe wordt u als raad over die voortgang geïnformeerd? Wat gebeurt er als de ontwikkelingen niet in de pas lopen met de oorspronkelijke doelen en ambities?
- Vraag het college om concrete voorstellen te doen hoe en wanneer de raad gebruik kan maken van haar adviesrecht bij individuele vergunningaanvragen.
- Vraag het college naar de wijze waarop ze vorm wil geven aan de visie op participatie.
- Vraag als raad om een meerjarig overzicht van de kosten die gemoeid zijn met de implementatie van de omgevingswet. Vraag daarbij niet alleen om de invoeringskosten, maar ook de consequenties van eventiele structurele en frictie-kosten.

Wat kunnen Duiven, Doesburg en Westervoort van elkaar leren?

Als rekenkamer hebben we de verkenning over de implementatie van de Omgevingswet voor alle drie de gemeenteraden uitgevoerd. Voor Duiven en Westervoort geldt -vanuit 1stroom- een gezamenlijke aanpak. De onderlinge leereffecten zijn vanuit die aanpak geborgd. De wijze van implementatie tussen deze beiden gemeenten (Duiven en Westervoort) aan de ene kant en Doesburg aan de andere kant laten een aantal verschillen zien. Doesburg kiest nadrukkelijk voor een "bottom-up" benadering, waarbij aan de hand van concrete ervaringen op kleine schaal ervaring wordt opgedaan met het functioneren van het systeem van de omgevingswet. Dit maakt de veranderingen en consequenties voor de rol van de raad helder en zichtbaar. Ook voor wat de door de raad te maken keuzes betreft. Het kan de raden van Duiven en Westervoort helpen hier kennis van te nemen.

In zowel Duiven als Westervoort is op inspirerende wijze gestart met het proces om tot een gemeentelijke Omgevingsvisie te komen. De opgestelde startdocumenten bieden een goed inzicht in wat het ontwikkelen van een Omgevingsvisie aan inhoud en dilemma's op kan leveren. In Doesburg moet het proces om tot een gemeentebrede Omgevingsvisie te komen nog gestart worden. Het kan de raad van Doesburg helpen kennis te nemen van de Omgevingsvisie-producten en -ervaringen in Duiven en Westervoort.

Gemeente Duiven

Gemeente Duiven
Koning Willem-Alexanderplein 1
Postbus 6
6920 AA Duiven

(0316) 279 111
gemeente@duiven.nl
www.duiven.nl

Griffie gemeente Duiven
t.a.v. Rekenkamer Doesburg, Duiven en Westervoort
Postbus 6
6920AA DUIVEN

datum	:	10 november 2020
zaaknummer	:	Z/20/072926 /201483443
onderwerp	:	Zienswijze rekenkamerrapport 'Verkenning implementatie Omgevingswet gemeente Duiven'
contactpersoon	:	Walter van der Veen

Geachte leden van de gezamenlijke rekenkamer,

Op 13 oktober 2020 hebben wij van u het rapport ‘Verkenning implementatie omgevingswet gemeente Duiven’ mogen ontvangen. Op de eerste plaats willen wij u onze complimenten geven voor het zorgvuldige en kwalitatief goede rapport. Het is immers een complex transitieproces met brede impact. In overeenstemming met de verordening wordt het college in de gelegenheid gesteld om haar zienswijze kenbaar te maken. Deze brief is onze zienswijze op het rapport.

De rekenkamer heeft de volgende aandachtspunten meegeven:

• *Zorg voor een evaluatiemoment waarin u als raad naar de “operatie Omgevingswet” als geheel kijkt. Gebruik dit evaluatiemoment om algehele lessen te trekken en ambities te formuleren voor de invoering van de wet.*

Reactie:
Het college is bereid om een evaluatiemoment in te bouwen. Dit willen wij doen nadat de 1e fase van de implementatie is afgerond. Deze fase betreft alle acties om te voldoen aan de VNG-minimale actielijst waar u eerder over bent geïnformeerd inclusief de extra zaken m.b.t. omgevingsvisie, verordening fysieke leefomgeving en participatiebeleid. Het komen tot een evaluatie zal in het tweede kwartaal van 2022 met de raad kunnen worden besproken. Graag gaan wij dan met de raad in gesprek over de omvang en het karakter van de evaluatie, mede gelet op de impact daarvan op de prioritering van werkzaamheden in het ruimtelijk domein.

• *De Omgevingsvisie wordt een belangrijk instrument voor de raad. Niet alleen op het moment dat het wordt vastgesteld, maar ook voor de tussentijdse sturing. Vraag daarom expliciet naar de wijze van monitoring op de beleidsdoelen uit de Omgevingsvisie. Hoe gaan we de voortgang meten? Hoe wordt u als raad over die voortgang geïnformeerd? Wat gebeurt er als de ontwikkelingen niet in de pas lopen met de oorspronkelijke doelen en ambities?*

Reactie:
De omgevingsvisie geeft ons een beeld van de actualiteiten, ontwikkelingen en mogelijkheden van vele thema’s. De doorkijk gaat tot 2040. De ambities en beleidsdoelen uit de

omgevingsvisie zullen vertaald worden naar tussendoelen en meegenomen worden in het instrument omgevingsprogramma en meerjarenbegroting.
De verantwoording hiervan zal in de planning en control cyclus plaatsvinden, waarbij aangesloten wordt op de systematiek van de speerpunten in de begroting.

• *Vraag het college om concrete voorstellen te doen hoe en wanneer de raad gebruik kan maken van haar adviesrecht bij individuele vergunningaanvragen.*

Reactie:
Het college gaat graag met de raad in gesprek over het adviesrecht. Over de inhoudelijke uitwerking kunnen wij nu nog niks over zeggen. In het tweede kwartaal van 2021 zal de raad hiervoor een voorstel ontvangen

• *Vraag het college naar de wijze waarop ze vorm wil geven aan de visie op participatie.*

Reactie:
In het 3de kwartaal van 2021 ontvangt de raad hiervoor een voorstel

• *Vraag als raad om een meerjarig overzicht van de kosten die gemoeid zijn met de implementatie van de omgevingswet. Vraag daarbij niet alleen om de invoeringskosten, maar ook de consequenties van eventiele structurele en frictie-kosten.*

Reactie:
Ieder jaar krijgt de gemeenteraad inzicht in de gemaakte kosten voor de implementatie van de omgevingswet. Dit vindt plaats bij de jaarrekening. Dit geeft een goed beeld van de gemaakte kosten. Op dit moment is er nog geen zicht op de structurele kosten en mogelijke frictiekosten. Dit heeft o.a. te maken met de keuzes die de raad op termijn kan gaan maken t.a.v. het regelstelsel in het definitief omgevingsplan, de laatste ontwikkelingen in het wetgevingstraject en het eventueel tegelijk ingaan van de Wet kwaliteitsborging. Vanuit het Rijk zijn afspraken gemaakt met de VNG over het uitvoeren van evaluatie naar de financiële effecten bij gemeenten. Zodra deze zijn bekend, zal de raad hierover worden geïnformeerd.

• ***Wat kunnen Duiven, Doesburg en Westervoort van elkaar leren?***

1. *Als rekenkamer hebben we de verkenning over de implementatie van de Omgevingswet voor alle drie de gemeenteraden uitgevoerd. Voor Duiven en Westervoort geldt -vanuit 1stroom- een gezamenlijke aanpak. De onderlinge leereffecten zijn vanuit die aanpak geborgd. De wijze van implementatie tussen deze beiden gemeenten (Duiven en Westervoort) aan de ene kant en Doesburg aan de andere kant laten een aantal verschillen zien. Doesburg kiest nadrukkelijk voor een "bottom-up" benadering, waarbij aan de hand van concrete ervaringen op kleine schaal ervaring wordt opgedaan met het functioneren van het systeem van de omgevingswet. Dit maakt de veranderingen en consequenties voor de rol van de raad helder en zichtbaar. Ook voor wat de door de raad te maken keuzes betreft. Het kan de raden van Duiven en Westervoort helpen hier kennis van te nemen.*

2. *In zowel Duiven als Westervoort is op inspirerende wijze gestart met het proces om tot een gemeentelijke Omgevingsvisie te komen. De opgestelde startdocumenten bieden een goed inzicht in wat het ontwikkelen van een Omgevingsvisie aan inhoud en dilemma's op kan leveren. In Doesburg moet het proces om tot een gemeentebrede Omgevingsvisie te komen nog gestart worden. Het kan de raad van Doesburg helpen kennis te nemen van de Omgevingsvisie-producten en -ervaringen in Duiven en Westervoort.*

Reactie:

Tot slot rond u uw adviezen af met wat de gemeenten Duiven en Westervoort kunnen leren van Doesburg en Doesburg van ons. Zowel ambtelijk als bestuurlijk zij wij goed op de hoogte van elkaars processen. Duiven en Westervoort hebben gekozen om ervoor te zorgen dat op 1 januari 2021 de gemeenten minimaal klaar zijn en voldoen aan de minimale eisen.
De lijn die daarvoor is uitgezet betreft de lijn van de kerninstrumenten, procesafspraken in de keten en de samenwerking met al onze stakeholders. In 2021 komen wij steeds dichter bij de realisatie en zullen wij gebruik maken van de ervaringen die in Doesburg zijn opgedaan. Fijn dat u de aanpak van ons m.b.t. omgevingsvisie als inspirerend betiteld. Het mag voor zich spreken dat wij deze kennis graag delen met Doesburg.

Met vriendelijke groeten,

burgemeester en wethouders van Duiven

ing. C.J. (Chris) Papjes secretaris	mr. H.B. (Huub) Hieltjes burgemeester

RAADSBRIEF

VOOR DE GEMEENTEN DOESBURG, DUIVEN, WESTERVOORT

Geachte leden van de raad,

In het 2e kwartaal 2018 hebben wij bij de raadsfracties van de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort mogelijke onderwerpen geïnventariseerd voor door ons in de komende periode uit te voeren onderzoek. In deze brief informeren wij u over de het onderzoeksprogramma 2020 – 2021 van de rekenkamer van de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort.

Selectie onderzoeksonderwerpen
Voor het programma van 2020 is, na overleg met de klankbordgroep, gekozen voor de volgende onderwerpen:

- Verkenning implementatie omgevingswet
- Positie en sturing in samenwerkingsverbanden

Daarnaast zijn er twee onderwerpen op termijn gezet :

- Duurzaamheid en energietransitie
- Burgerparticipatie

Daarvoor volgt in de tweede helft van 2020 nog een nadere uitwerking. In overeenstemming met ons onderzoeksprotocol werken wij het onderzoeksplan voor de bovengenoemde onderwerpen uit.

Tot slot
Het onderzoeksprogramma sturen wij ter kennisneming naar de drie gemeenteraden en in afschrift naar de colleges van de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort.

Met vriendelijke groet,

Namens de rekenkamer van de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort

René Janssen

Honny de Gucht

Corine Sluiter – Kuilwijk

ONDERZOEKSPROGRAMMA 2020

INHOUD

Onderzoeksprogramma 2020 1
1. Introductie 3
2. Samenstelling rekenkamercommissie 3
3. Ontmoeting met de fracties 3
4. Resultaat van de inventarisatie onderzoeksonderwerpen 3
5. Toets aan selectiecriteria 4
6. Resultaat van de inventarisatie onderzoeksonderwerpen 4
7. Onderzoeken 2020 en 2021 4
8. Opzet onderzoek 5
9. Financiën 6
Bijlage A 7
Criteria 7
Bijlage B 8
Concept onderzoeksvoorstellen 8

1. Introductie

De rekenkamer van de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort is een onafhankelijke commissie benoemd door de gemeenteraden van de desbetreffende gemeenten. De rekenkamer onderzoekt of het gemeentebestuur haar werk doelmatig (efficiënt), doeltreffend (effectief) en rechtmatig (conform de wet) uitvoert. De rekenkamer heeft een onafhankelijke positie met als doel om de gemeenteraad te ondersteunen in haar kaderstellende en controlerende functie. De rekenkamer voert onderzoek uit naar de realisatie en doelmatigheid van het gemeentelijk beleid en naar de efficiency en de effectiviteit van het beleid en de beleidsuitvoering.

De rekenkamer voert onderzoeken zelf uit of laat deze, onder haar verantwoordelijkheid, door externen uitvoeren. Voor elk onderzoek staat voorop dat het doel is om te leren van het verleden. Daarmee wil de rekenkamer een bijdrage leveren aan het versterken van de rol en het functioneren van de raad. Jaarlijks stelt de rekenkamercommissie een onderzoeksprogramma op waarin wordt aangegeven welke onderwerpen in aanmerking kunnen komen voor onderzoek en welke specifieke onderzoeken worden uitgevoerd. In dit programma voor het jaar 2020 worden de onderzoek werkzaamheden voor de komende periode geschetst.

2. Samenstelling rekenkamercommissie

De rekenkamer bestaat uit drie externe leden:

René Jansen (voorzitter)
Honny de Gucht
Corine Sluiter – Kuilwijk

3. Ontmoeting met de fracties

De rekenkamer stelt het contact met de raadsleden zeer op prijs. Van juni tot september 2018 heeft de rekenkamer een bezoek gebracht aan de raadsfracties. Deze gesprekken hadden een tweeledig doel: de nadere kennismaking van de rekenkamer met de raadsleden en het ophalen van input voor mogelijke onderzoeksonderwerpen voor het komend jaar. Deze gesprekken zijn door de rekenkamer als zeer open en plezierig ervaren en dragen bij aan de verdere invulling van onze taak.

4. Resultaat van de inventarisatie onderzoeksonderwerpen

Op basis van suggesties van de verschillende raadsfracties heeft de rekenkamer een zogenoemde groslijst van mogelijke onderzoeksonderwerpen opgesteld. Met genoegen hebben wij kunnen constateren dat deze input ook dit jaar nog actueel en toereikend is voor de te onderzoeken onderwerpen. Uit deze groslijst heeft de rekenkamer een selectie van een viertal onderwerpen gemaakt. Voor deze onderwerpen is een onderzoeksopzet gemaakt (zie punt 4 Selectiecriteria). In het gesprek met de klankbordgroep op 7 november 2019 heeft de rekenkamer deze onderwerpen en voorstellen voorgelegd en de klankbordgroep gevraagd een prioritering aan te geven ten behoeve van de uit te voeren onderzoeken in 2020.

5. Toets aan selectiecriteria

De rekenkamer heeft de onderzoeksonderwerpen zoals opgenomen op de groslijst getoetst aan de vastgestelde selectiecriteria:

1. Het organisatorisch, bestuurlijk, maatschappelijk belang van een onderwerp;
2. De mate van risico met betrekking tot doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid;
3. Het financiële belang van een onderwerp

In bijlage A is een nadere toelichting te vinden op de selectiecriteria en daarbij bijbehorende aandachtspunten.

Na toetsing aan de selectiecriteria komen wij tot de volgende vier onderwerpen voor 2020 – 2021 :

- Verkenning aanpak implementatie omgevingswet
- Positie en sturing van gemeenten in samenwerkingsverbanden
- Burgerparticipatie 'Van inspraak naar invloed
- Duurzaamheid en energietransitie

Deze onderwerpen en onderzoeksvoorstellen zijn opgenomen als bijlagen bij dit onderzoeksprogramma, waarbij tevens de centrale onderzoeksvraag en de deelvragen benoemd zijn.

6. Resultaat van de inventarisatie onderzoeksonderwerpen

Op basis van suggesties van de verschillende raadsfracties heeft de rekenkamer een zogenoemde groslijst van mogelijke onderzoeksonderwerpen opgesteld. Met genoegen hebben wij kunnen constateren dat deze input ook dit jaar nog actueel en toereikend is voor de te onderzoeken onderwerpen. Uit deze groslijst heeft de rekenkamer een selectie van een viertal onderwerpen gemaakt. Voor deze onderwerpen is een onderzoeksopzet gemaakt (zie punt 4 Selectiecriteria). In het gesprek met de klankbordgroep op 7 november 2019 heeft de rekenkamer deze onderwerpen en voorstellen voorgelegd en de klankbordgroep gevraagd een prioritering aan te geven ten behoeve van de uit te voeren onderzoeken in 2020.

7. Onderzoeken 2020 en 2021

De afweging van de rekenkamer om tot een keuze van onderzoeksonderwerpen te komen wordt niet alleen bepaald door de aangedragen suggesties vanuit de raadsfracties, maar kan ook worden bepaald door kennis te nemen van reacties van inwoners, beleidsstukken, raadsstukken en politieke actualiteit. Tevens kan de insteek zijn dat aangehaakt wordt bij de voorbereiding om nieuw beleid vast te stellen en daar adviezen over te geven. Het onderzoek heeft dan een pro actief karakter in plaats van reflecterend. De rekenkamer maakt tevens de afweging of een onderwerp als onderzoek behapbaar is en binnen een redelijke termijn kan worden afgerond. Ook houdt de rekenkamer rekening met onderzoeken die het college verricht.

De rekenkamer neemt de gemeenteraad graag mee in de overwegingen van de rekenkamer ten aanzien van de relevantie en mogelijkheid tot onderzoek.

Binnen het huidige budget ziet de rekenkamer mogelijkheden om 3 onderzoeken per 2 jaar uit te voeren. Afwisselend een groot (extern) onderzoek en twee kleinere onderzoeken dat wordt uitgevoerd door de leden van de commissie.

Bij de vier hiervoor genoemde onderwerpen heeft de rekenkamer een nadere afweging gemaakt. De volgende onderwerpen zijn geselecteerd voor onderzoek in 2020:

1. Verkenning aanpak implementatie omgevingswet
2. Positie en sturing van gemeenten in samenwerkingsverbanden

Hiervoor zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

Verkenning aanpak implementatie omgevingswet

- Hoe geven de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort vorm aan de invoering van de omgevingswet?

Met de volgende deelvragen ten behoeve van de centrale vraag en het onderzoek:

- Op welke worden de vastgestelde ambitiedocumenten gehanteerd als richtinggevend kader?
- Hoe worden de gemeenteraden (formeel en informeel) betrokken bij de implementatie van de omgevingswet?
- Is helder wat de formele bevoegdheden van de gemeenteraden worden?
- Is er zicht op hoe en wanneer de gemeenteraden invulling kunnen geven aan hun bevoegdheden?
- Hoe worden de gemeenteraden meegenomen in de overige aspecten van de invoering van de omgevingswet?

Positie en sturing van gemeenten in samenwerkingsverbanden

- Hebben de gemeenteraden van Doesburg, Duiven en Westervoort zicht en grip op de verschillende samenwerkingsverbanden waarin de gemeenten participeren?

Met de volgende deelvragen ten behoeve van de centrale vraag en het onderzoek:

- Aan welke samenwerkingsverbanden nemen de gemeenten deel?
- Hoe is de besluitvorming om deel te nemen tot stand gekomen?
- Wat zijn de doelen en ambities van de samenwerkingsverbanden en hoe is hierin de betrokkenheid van de gemeenteraden geregeld?
- Op welke wijze in de informatievoorziening richting de gemeenteraden over de verbonden partijen geregeld?
- In hoeverre is de informatie vanuit de samenwerkingsverbanden voldoende als het gaat om evaluatie en toetsing van de resultaten?

Beide onderzoeken worden in 2020 aan de gemeenteraden voorgelegd. In bijlage B vindt u de onderzoeksvoorstellen zoals deze ook besproken zijn met de klankbordgroep.

8. Opzet onderzoek

De vraagstelling zoals verwoord bij de geselecteerde onderwerpen is nu nog algemeen gesteld. In het in te stellen vooronderzoek en de onderzoeksopzet krijgt dit een verdere vertaling. Dit om te borgen dat het uiteindelijke onderzoek en advies toepasbare handvatten zal opleveren voor de uitvoeringspraktijk van de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort.

Hiervoor zal de rekenkamer een vooronderzoek verrichten door bestudering van relevante documenten. Daarna zal de rekenkamer in overeenstemming met het onderzoeksprotocol een onderzoeksopzet opstellen. De onderzoeksopzet wordt ter kennisname van de gemeenteraad, het college en de gemeentesecretaris gebracht. Daarbij wordt ook informatie opgenomen over degene die het onderzoek gaat uitvoeren (intern door de rekenkamer of extern door een onderzoeksbureau). Vanzelfsprekend kan de rekenkamer, indien gewenst, de onderzoeksopzet nader toelichten in de raadscommissie(s).

9. Financiën

Voor de totale werkzaamheden van de rekenkamer is voor 2020 door de gemeenteraden een budget ter beschikking gesteld van circa € 25.000,-.
Uit dit budget worden onder meer de onderzoekskosten en de vergoedingen aan de leden van de rekenkamer betaald. Het resterend budget 2019 wordt in overeenstemming met de klankbordgroep overgeheveld naar 2020.

22 November 2019

De rekenkamer van de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort

René Janssen

Honny de Gucht

Corine Sluiter – Kuilwijk

BIJLAGE A

Criteria

De Rekenkamercommissie beoogt bij de keuze van haar onderwerpen een zo groot mogelijke bijdrage aan haar missie en doelstelling. Hierbij worden in overeenstemming met het onderzoeksprotocol de volgende criteria gehanteerd:

1. Het organisatorisch, bestuurlijk, maatschappelijk belang van een onderwerp
2. De mate van risico met betrekking tot doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid
3. Het financiële belang van een onderwerp

Toelichting op de selectiecriteria:

Maatschappelijke relevantie
Het is van belang om bij de keuze van de onderzoeksonderwerpen aandacht te schenken aan de maatschappelijke relevantie van het onderwerp. Hierbij kan gedacht worden aan frequent voorkomende klachten van burgeres, thema's die aandacht krijgen van de landelijke politiek en dergelijks.

Risicoprofiel
Financieel belang en risicoprofiel gaan niet altijd samen. Er kunnen beleidsterreinen of onderwerpen zijn waar weinig of zelfs geen geld aan wordt uitgegeven, maar waar wel hoge risico's mee gepaard gaan.

Naast deze criteria wordt bij de selectie van een onderzoeksonderwerp ook rekening gehouden met enkele specifieke aandachtspunten, zoals:

- De lengte van de beleidsperiode
- Het leren voor de toekomst
- Een evenwichtige verdeling van onderzoeken over de sectoren
- Heeft het onderzoek voldoende toegevoegde waarde?

a. Rechtvaardigen de te verwachten leereffecten en nieuwe inzichten de onderzoeksinspanning?
b. Is het onderwerp niet onlangs onderzocht door anderen?

- Is er sprake van subsidiariteit : is de onderzoeksvraag niet op een andere meer eenvoudige wijze te beantwoorden?
- Is het voor de rekenkamer haalbaar en past dit binnen de financiële en organisatorische mogelijkheden?
- Zijn de onderwerpen en de onderzoeken communiceerbaar naar de samenleving?

BIJLAGE B

Concept onderzoeksvoorstellen

VERKENNING AANPAK IMPLEMENTATIE OMGEVINGSWET DOOR DE REKENKAMER VOOR DUIVEN, DOESBURG EN WESTERVOORT

Onderwerp

Aanpak van de implementatie van de Omgevingswet in de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort.

Aanleiding

Op 1 januari 2021 wordt de nieuwe Omgevingswet van kracht. Deze wet vormt een ingrijpende stelselherziening die als doel heeft het omgevingsrecht te verbeteren. Gemeenten hebben daarin een belangrijke verantwoordelijkheid. Zij vervullen nadrukkelijk de rol van “eerste overheid”.

De nieuwe wet betekent voor elke gemeente dat ze actief moet worden op meerdere fronten. Ze moet haar nieuwe instrumentarium (o.a. Omgevingsvisie en Omgevingsplan) vormgeven. Ze moet zich een andere manier van werken eigen maken. Ze moet – meer dan in het verleden- ingericht zijn op het digitaal ondersteunen van plan- en besluitvorming en aangehaakt zijn op de landelijke voorziening.

De nieuwe omgevingswet kan ook behoorlijke consequenties hebben voor de rolverdeling tussen raad en college.

Alle drie de gemeenten hebben al in een vroegtijdig stadium op ambitieniveau kenbaar gemaakt hoe ze de implementatie van de Omgevingswet willen aanpakken.

Doesburg heeft in de loop van 2016 en 2017 gewerkt aan een koersdocument voor de invoering van de Omgevingswet. Dit werd gestart met een Plan van Aanpak en kreeg eind 2017 zijn beslag in de vorm van een Uitgangspuntennotitie die door de raad is vastgesteld.

Duiven en Westervoort hebben medio 2017 een Koersdocument Implementatie Omgevingswet vastgesteld. Hierin worden ambities uitgesproken op alle relevante aspecten van de implementatie. Ook is een globale tijdsplanning opgenomen. Deze was echter gebaseerd op de op dat moment van kracht zijnde invoeringsdatum van 1 januari 2019.

Inmiddels zijn we alweer enkele jaren verder en begint de invoeringsdatum dichterbij te komen. Een goed moment om te spiegelen op het algehele proces, op de tot dusverre behaalde resultaten, de concrete plannen voor de aankomende periode, en de rol van de gemeenteraad.

Onderzoeksvragen

- Hoe geven de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort vorm aan de invoering van de omgevingswet?

- Op welke wijze worden de vastgestelde ambitiedocumenten gehanteerd als richtinggevend kader?
- Hoe worden de raden (formeel en informeel) betrokken bij de implementatie van de Omgevingswet? Is helder wat de formele bevoegdheden van de raad worden? En is er al zicht op hoe en wanneer de raad hier invulling aan kan geven? Hoe wordt de raad meegenomen in de overige aspecten van de invoering van de Omgevingswet (de onderdelen waarin ze beperkter bevoegdheid heeft maar die wel van invloed zijn op de wijze waarop de dienstverlening naar inwoners en initiatiefnemers eruit zal zien)?

<u>Wijze van onderzoek</u>

- Analyse van de drie coalitieakkoorden en actuele beleidsstukken
- Gesprek met de drie wethouders en trekkers Omgevingswet van elke gemeente
- Vergelijking met handelwijze van enkele vergelijkbare gemeenten door literatuurstudie (en /of telefonische verkenning)
- Geschatte duur onderzoek: 2 – 3 maanden.
- Geschatte tijdsbesteding: 80 uur

POSITIE EN STURING VAN GEMEENTEN IN SAMENWERKINGSVERBANDEN

Onderwerp

In de zomer van 2018 heeft de Rekenkamer Duiven, Doesburg, Westervoort bij alle fracties in de gemeenteraden onderzoeksonderwerpen opgehaald. Uit deze inventarisatie is tevens de positie van de gemeenten en de sturing van de gemeenteraden in de verschillende samenwerkingsverbanden naar voren gekomen.

Aanleiding

De laatste jaren zijn er veel ontwikkelingen geweest omtrent de samenwerkingsverbanden in en tussen gemeenten. Dit is mede ingezet door de verschillende decentralisaties. Doordat het takenpakket van de gemeenten in rap tempo uitgebreid is en nog steeds wordt, zoeken steeds meer gemeenten de samenwerking op. Dit stelt de gemeenten in staat proactief met grote lokale en regionale veranderingen aan de slag te gaan.

Toch staan in de maatschappelijke discussies rondom het thema samenwerkingsverbanden en de positie van de gemeente en de gemeenteraad deze voordelen ook ter discussie. Dit omdat samenwerkingsverbanden doorgaans op een wat grotere afstand staan van zowel college als gemeenteraad. En is de basis; waarvoor deden we het ook al weer, een mogelijke bron van zorg, ontevredenheid en gevoel van ongrijpbaarheid geworden. Dit wordt versterkt door een ontwikkeling die bij vele gemeenten gezien wordt dat niet zelden gemeenten moeten opdraaien voor onverwacht extra kosten.

Samenwerkingsverbanden zijn er in het land in vele soorten en mate te vinden. Hiermee verschilt ook de reden om samen te werken sterk. En de ervaren afstand verschilt ook per samenwerkingsvorm.

Coalitieakkoorden

Alle drie de gemeenten hebben in de coalitieakkoorden voor de periode 2018 - 2022 een paragraaf verbonden partijen. Dit komt als dusdanig terug in de begroting hetgeen wettelijk geregeld is in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten. Als er sprake is van een verbonden partij dan leggen de deelnemende gemeenten haar taak als het ware neer bij die verbonden partij. Wel is en blijft de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen.

De drie gemeenten hebben hun opgaven rondom de samenwerking als volgt verwoord in hun coalitieprogramma's:

- Duiven: 'we staan open voor samenwerking met andere gemeenten daar waar het meerwaarde oplevert' (in het coalitieprogramma - Ruimte en Vertrouwen)

- Westervoort: ‘als gemeente werken we steeds nauwer samen met onze buurgemeenten in de Liemers, maar ook met de grotere regio Arnhem - Nijmegen .Op deze wijze proberen we samen krachtig invulling te geven aan de opgaven die gemeenten hebben op allerlei terrein’ (in het coalitieprogramma – Regionale Samenwerking)
- Doesburg: ‘we hechten grote waarde aan de zelfstandigheid van Doesburg en we willen dit o.a. bereiken door regionale samenwerking blijvend te bevorderen’ (in het coalitieprogramma – Vol energie)

Doel van het onderzoek

Met dit onderzoek wil de rekenkamer van Duiven, Doesburg en Westervoort de gemeenteraden meer zicht geven op de verschillende samenwerkingsverbanden waarin de gemeenten participeren en inzicht bieden in de mogelijkheden van de gemeenteraad voor de uitvoering van zijn kaderstellende en controlerende taken ten aanzien van de samenwerkingsverbanden.

Onderzoeksvragen

Centrale onderzoeksvraag:

“Hebben de gemeenteraden van Duiven, Doesburg en Westervoort zicht en grip op de verschillende samenwerkingsverbanden waarin de gemeenten participeren?”

Ten behoeve van de centrale onderzoeksvraag worden de volgende deelvragen/aanvullende onderzoeksvragen gehanteerd:

a. Aan welke samenwerkingsverbanden nemen de gemeenten deel?
b. Hoe is de besluitvorming om deel te nemen tot stand gekomen?
c. Wat zijn de doelen en ambities van de samenwerkingsverbanden en hoe is hierin de betrokkenheid van de gemeenteraden geregeld?
d. Op welke wijze in de informatievoorziening richting de gemeenteraden over de verbonden partijen geregeld?
e. In hoeverre is de informatie vanuit de samenwerkingsverbanden voldoende als het gaat om evaluatie en toetsing van de resultaten?

Met deze onderzoeksvragen wordt op de volgende onderwerpen het onderzoek gestalte gegeven:

- Inventarisatie van de samenwerkingsverbanden
- Aangaan en vormgeving van de samenwerkingsverbanden
- Beheersing, sturing, controle en verantwoording samenwerkingsverband
- Evaluatie van de samenwerking

Drie samenwerkingsverbanden nader bekeken

Aan samenwerking met andere partijen ligt altijd een reden of doel ten grondslag. Interessant is echter na te gaan of dit beoogde doel, bij de start van het samenwerkingsverband, ook daadwerkelijk is bereikt. Oftewel, heeft de samenwerking ook het gewenste resultaat opgeleverd? Zijn de verwachtingen uitgekomen? Zo nee, waarom niet en kunnen de gemeenteraden hier iets van leren? In dit onderzoek gaat het met name om de vraag hoe tot samenwerking wordt gekomen, waar de grootste risico’s liggen en waar de sturingsmogelijkheden voor de gemeenteraad liggen. Wat weet de gemeenteraad en welke mogelijkheden heeft de gemeenteraad voor grip op het (doel van het) samenwerkingsverband.

Wijze van onderzoek

- Analyse van de drie coalitieprogramma's
- Analyse van de beleidsdocumenten en documenten omtrent de samenwerkingsverbanden
- Gesprek met de drie wethouders en trekkers regionale samenwerking en verbonden partijen
- Vergelijking met handelwijze van enkele vergelijkbare gemeenten door literatuurstudie en/of telefonische verkenning
- Duur onderzoek: 3 tot 4 maanden
- Geschatte uren: 80 uur

VERKENNING AANPAK DUURZAAMHEID EN ENERGIETRANSITIE DOOR DE REKENKAMER VOOR DUIVEN, DOESBURG EN WESTERVOORT

Onderwerp

Beleid van de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort op het gebied van duurzaamheid en energietransitie

Aanleiding

Alle drie de gemeenten hebben in de coalitieakkoorden voor de periode 2018-2022 een belangrijke plaats ingeruimd voor het gemeentelijk beleid ten aanzien van duurzaamheid en energietransitie. Naast inhoudelijke ambities worden daarbij ook uitspraken gedaan over de wijze waarop deze moeten worden gerealiseerd. De aanpak in elk van de drie gemeenten toont (althans volgens de teksten van de akkoorden) een aantal gelijkenissen.

In het coalitieakkoord van de gemeente Doesburg wordt vooral aandacht gevraagd voor het verduurzamen van de woningvoorraad. Dit moet in samenwerking met de woningstichting en particuliere huiseigenaren gebeuren.

In het coalitieakkoord voor de gemeente Duiven wordt vooral ingezet op bewustwording van de samenleving. De gemeente ziet zich vooral als initiator en aanjager. Men wil werken met een aantal pilots.

In het coalitieakkoord voor de gemeente Westervoort wordt uitgesproken dat het college “op alle mogelijke manieren” inwoners en bedrijven zal wijzen op de noodzaak tot verduurzaming. Daarbij wordt ingezet op informatie en voorlichting. Subsidiëring in bij voorbeeld de vorm van een duurzaamheidslening wordt daarnaast als benaderingswijze voorgesteld.

Samenvattend kan gesteld worden dat er veel aandacht is voor aanjagen en stimuleren. Er moet veel aandacht zijn voor een bottom up aanpak en het aanhaken bij lokale initiatieven. Er worden nog concrete of gekwantificeerde ambities uitgesproken.

De verkiezingen waren in maart 2018. Deze akkoorden zijn vervolgens opgesteld in het voorjaar van 2018. Sindsdien hebben zich (op nationaal niveau) een aantal ontwikkelingen voorgedaan. Mede door de discussies over bevingsschade in Groningen is er landelijke regelgeving gekomen die de afkoppeling van aardgas moet versnellen. Zo moeten bouwaanvragen vanaf juli 2018 in beginsel uitgaan van gasloze woningen. In het najaar van 2018 zijn de concept-afspraken van het nationale klimaatakkoord (onder voorzitter van oud milieuminister Nijpels) verschenen. Deze worden waarschijnlijk dit najaar definitief gemaakt en bieden op tafel van onderdelen kaders voor de duurzaamheidsaanpak van gemeenten. Zo vloeit wat de energietransitie betreft uit dit akkoord voort dat gemeenten in een gezamenlijke RES (Regionale EnergieStrategie) gaan duidelijk maken welk deel zij in de regio voor hun rekening kunnen nemen van de duurzame energieopwekking.

Krachtige ontwikkelingen die behoorlijk van invloed zullen zijn op het gemeentelijke duurzaamheidsbeleid.

De vraag is hoe deze nieuwe ontwikkelingen vanuit hogere overheden kunnen worden vormgegeven. En of dit kan op een wijze die past bij de intenties vanuit het coalitieakkoord.

Onderzoeksvragen

-Hoe geven de Doesburg, Duiven en Westervoort uitvoering aan de klimaat- en duurzaamheidsambities uit het coalitieakkoord. Hoe zijn de ambities vertaald naar concreet beleid en initiatieven of projecten? Hoe wordt de aanpak georganiseerd?

-Hoe worden de nieuwe landelijke ontwikkelingen hierbij betrokken?

-Hoe is de raad betrokken bij de uitvoering hiervan (en bij eventuele koersverleggingen als gevolg van de nieuwe ontwikkelingen)?

Wijze van onderzoek

- Analyse van de drie coalitieakkoorden en actuele beleidsstukken
- Gesprek met de drie wethouders en trekkers duurzaamheid van elke gemeente
- Vergelijking met handelwijze van enkele vergelijkbare gemeenten door literatuurstudie (en /of telefonische verkenning)
- Geschatte duur onderzoek: 2 – 3 maanden.
- Geschatte tijdsbesteding: 80 uur

BURGERPARTICIPATIE: VAN INSPRAAK NAAR INVLOED

Aanleiding

Burgerparticipatie is een onderwerp dat in vrijwel alle Nederlandse gemeenten hoog op de agenda staat. De ambities lopen uiteen; sommige gemeenten leggen de nadruk op het vergroten van draagvlak voor het gemeentelijk beleid en plannen, andere gemeenten zetten nadrukkelijk in op het vergroten van eigen verantwoordelijkheid en het faciliteren van burgers.

Een sterk onderdeel van het integrale beleid, zo kwam naar voren uit ons rapport: ‘de integraliteit van het sociaal domein’, is het betrekken van de burger, organisaties en instellingen. Zij worden uitgenodigd mede het beleid op te zetten en uit te voeren. Hier is de gedachte van overheidsparticipatie op gestoeld; de overheid treedt terug en beperkt haar rol tot het faciliteren van de burger. De vraag hierbij is: wat kan en mag je van de burger verwachten en hoe kan je de burger het beste faciliteren? Dit is tevens teruggekomen in de vierde aanbeveling van het rapport. De vraag vervolgens kijkend naar de betrokkenheid en het faciliteren van de burger, wat is dan de burgerparticipatie en gebeurt dit ook?

Onderwerp

Met dit onderzoek wil de rekenkamer van de gemeenten Duiven. Doesburg en Westervoort de gemeenteraden inzicht bieden in de huidige stand van zaken rondom burgerparticipatie.

Achtergrond

In de relatie tussen de overheid en de burger heeft de afgelopen jaren een behoorlijke verschuiving plaats gevonden. Burgerparticipatie is daarmee een onderwerp dat in vrijwel alle Nederlandse gemeenten hoog op de agenda staat. De ambities binnen de gemeenten lopen op dit onderwerp echter wel uiteen. Maar los van de ambitie probeert iedere gemeente op haar eigen manier en in meer of mindere mate vorm te geven aan burgerparticipatie.

Burgerparticipatie is een complex thema; overheden willen burgers meer en meer betrekken bij het beleid en de plannen, tot aan soms onderdeel maken van de besluitvorming. Tegelijkertijd zijn burgers in deze tijd mondiger, de komst van de sociale media maakt betrokkenheid en het geven van meningen eenvoudiger maar soms ook kritischer. Daarnaast wordt er al heel veel gevraagd van burgers; dus hoe betrokken kunnen burgers daadwerkelijk worden gemaakt zonder dat er teveel gevraagd wordt en de verantwoordelijkheid van de overheid uit het oog verloren wordt. De complexiteit van burgerparticipatie maakt dat het voor gemeenten ook veel ruimte voor eigen invulling geeft, passend op de eigen omgeving, aansluitend bij haar eigen inwoners.

Doel van het onderzoek

Met dit onderzoek wil de rekenkamer van Duiven, Doesburg en Westervoort inzicht bieden in de wijze waarop in de betrokken gemeenten invulling wordt gegeven aan burgerparticipatie. Ook wil de rekenkamer beoordelen in hoeverre de inzet van de instrumenten voor burgerparticipatie effectief is.

Onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag:

“Op welke wijze zet de gemeente burgerparticipatie in bij de totstandkoming of uitvoering van beleid en in hoeverre is deze inzet effectief? ”

De centrale onderzoeksvraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen:

1. Welke beleidsdoelstellingen en welke instrumenten van burgerparticipatie kent de gemeente?
2. Wordt een adequate afweging gemaakt tussen de verschillende instrumenten van burgerparticipatie?
3. Op welke wijze is burgerparticipatie geborgd in de besluitvormingsprocessen en werkprocessen van de gemeente?
4. Wat is daarbij de rol van de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie?
5. Hoe wordt het beleid ten aanzien van burgerparticipatie uitgevoerd en toegepast? Te toetsen aan de hand van een aantal casussen
6. Heeft de inbreng van de participanten voldoende doorwerking gekregen in het door de gemeente vastgestelde (project) resultaat?

Ter afbakening van het onderzoek zal de beantwoording van een aantal deelvragen aan de hand van vier casussen plaatsvinden.

Wijze van onderzoek

- In afstemming met de klankbordgroep (en de ambtelijke organisatie) worden vier casussen geselecteerd voor nadere verdieping
- Gesprekken met ambtelijke projectleiders en studie van desbetreffende documenten
- Voor de evaluatie van de casus wordt gebruik gemaakt van het landelijke instrument ‘de Participatiemonitor’
- Aan de hand van vier kwaliteitsmaatstaven die onder te verdelen zijn in twee maatstaven voor de aanpak en twee maatstaven voor het resultaat, zullen online enquêtes worden ingevuld door:
    - De projectleider(s) of beleidsmedewerker(s) van de gemeente (zelfevaluatie)
    - Burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties (participanten)
- Aangezien wij een rekenkamer zijn voor drie gemeenten kan uitstekend een benchmark plaatsvinden, aangevuld met landelijk onderzoek op dit gebied
- Voorkeur uitspreken voor een onderzoek meer op de theoretische kant of meer gericht op de praktische invulling
- Duur onderzoek: 4 maanden
- Geschatte uren: 80 uur

Verkenning Implementatie Omgevingswet

Presentatie Rekenkamer gemeenteraad Duiven

14 januari 2021

Gemeente Duiven

Verkenning Implementatie Omgevingswet

- Bundeling en aanpassing van tal van wetten
- Op 1 januari 2022 van kracht (?)
- Grote consequenties voor gemeente
- Programma Rekenkamer 2020



Proces verkenning Omgevingswet

- Onderzoeken bestaande documenten - december 2019
- Interview wethouder - januari 2020
- “Bespreking” met raad (video) - maart/juni-juli (1e lockdown)
- Opstellen concept-rapportage - juli-augustus
- Ambtelijk wederhoor - september
- Bestuurlijk Wederhoor - oktober/november
- Opleveren verkenning - december

Verbeterdoelen

Vergroten afwegingsruimte



Inzicht in wat wel en niet kan



Snellere besluitvorming



Integrale benadering leefomgeving



Wat verandert er voor de gemeente

- Omgevingsvisie
- Programma
- Omgevingsplan
- Digitaal Stelsel Omgevingswet
- Omgevingsvergunning
- Participatiebeleid
- Anders werken

Wat verandert er voor de gemeenteraad

- Meer mogelijkheid tot sturing op hoofdlijnen en kaders
- Minder sturing bij vergunningverlening
- Participatiebeleid

Omgevingsvisie

- Kenmerk: integraal, cyclisch, participatief tot stand gekomen
- Uiterlijk in 2024 klaar
- Duiven:
  - Omgevingsvisie in voorbereiding
  - Koersdocument Omgevingsvisie opgeleverd
  - Vraag voor u: biedt dit houvast om op te sturen?



Omgevingsplan

- Alle regels op één plek
- Digitaal raadpleegbaar
- Uiterlijk 2029 klaar! Maar vergunningverlening verandert per 1-1-2022
- Duiven: start gemaakt met Verordening Fysieke leefomgeving
- Vergunningverlening: adviesrecht van de raad
- Vraag aan het college:
  - hoe u betrokken wordt bij afwijkingen van het Omgevingsplan
  - hoe u invulling kunt geven aan uw adviesrecht

Enkele voorbeelden

- Bestemmingsplan Heiliglandstraat 19 Groessen; slopen en herbouw woning
- Bestemmingsplan Besselink Licht; nieuw pand lampenwinkel/ light depot op locatie perifere detailhandel
- Bestemmingsplan Loods 5
- Bestemmingsplan Ooijsebrug 2a; verplaatsing van een woning van de Groenstraat naar Ooijsebrug
- Bestemmingsplan Engsestraat 22; extra woning ipv boerderij en schuur

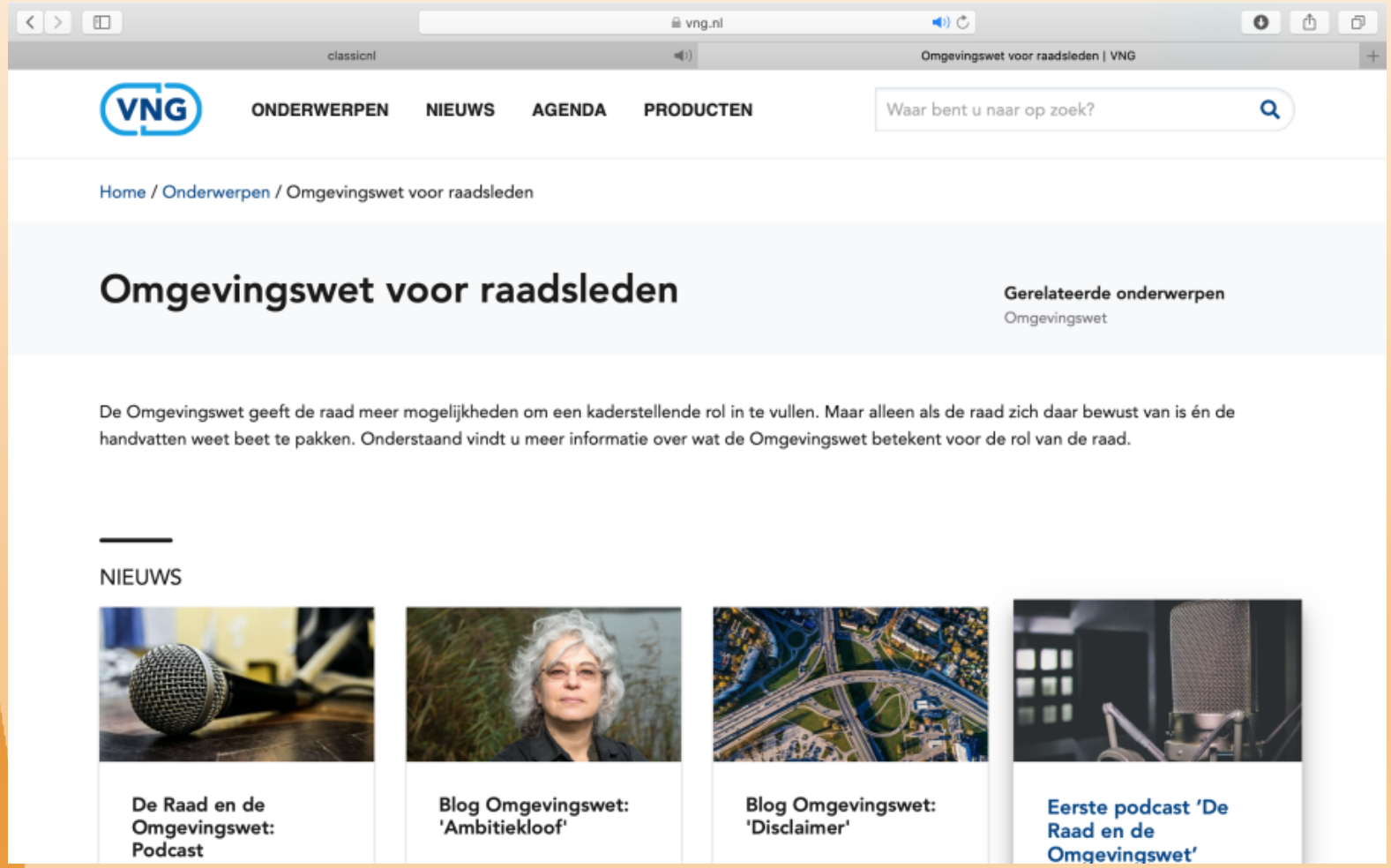
Participatie

- Rode draad in de Omgevingswet
- Participatieplicht voor initiatiefnemers
- Eerste Kamer 11 februari 2020: gemeentelijk participatiebeleid verplicht!
- Maak een koppeling tussen adviesrecht en participatieplicht

Advies Rekenkamer

- Zorg voor een evaluatiemoment waarin u als raad naar de “operatie Omgevingswet” als geheel kijkt. Gebruik dit evaluatiemoment om algehele lessen te rekken en ambities te formuleren voor de invoering van de wet.
- Maak de Omgevingsvisie tot een belangrijk sturingsinstrument voor de raad.
- Vraag het college om concrete voorstellen te doen hoe en wanneer de raad gebruik kan maken van haar adviesrecht bij individuele vergunningaanvragen.
- Vraag het college naar de wijze waarop ze vorm wil geven aan de visie op participatie.
- Vraag als raad om een meerjarig overzicht van de kosten die gemoeid zijn met de implementatie van de omgevingswet. Vraag daarbij niet alleen om de invoeringskosten, maar ook de structurele effecten

Meer weten?


vng.nl
classicnl
Omgevingswet voor raadsleden | VNG
VNG
ONDERWERPEN
NIEUWS
AGENDA
PRODUCTEN
Waar bent u naar op zoek?
Home / Onderwerpen / Omgevingswet voor raadsleden
Omgevingswet voor raadsleden
Gerelateerde onderwerpen
Omgevingswet
De Omgevingswet geeft de raad meer mogelijkheden om een kaderstellende rol in te vullen. Maar alleen als de raad zich daar bewust van is én de handvatten weet beet te pakken. Onderstaand vindt u meer informatie over wat de Omgevingswet betekent voor de rol van de raad.
NIEUWS
De Raad en de Omgevingswet: Podcast
Blog Omgevingswet: 'Ambitiekloof'
Blog Omgevingswet: 'Disclaimer'
Eerste podcast 'De Raad en de Omgevingswet'


VNG
Handreiking voor gemeenteraden
Rol gemeenteraad bij afwijkingen van het Omgevingsplan

Onderwerp	**Optimalisatie vergaderpraktijk / aanpassing Reglement van Orde**		
Ondertitel	In 2017 heeft de gemeenteraad zijn werkwijze veranderd van een commissiemodel in een BOB-model (beeldvorming-oordeelsvorming-besluitvorming). Na enkele aanpassingen is in 2019 gestart met een meer fundamentele evaluatie van dit model.		
Portefeuillehouder	Werkgroep VVP	Zaaknummer Z/20/072104	
Behandelend ambtenaar	Griffier		
Belangrijkste bespreek- en/of beslispunten	1. De BOB-systematiek te behouden en steeds organisch aan te scherpen. 2. De voorstellen van de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk ten behoeve van het optimaliseren van het vergadermodel over te nemen: - voorstel 1 Vergaderopstelling: afschaffen interruptiemicrofoon en inclusief maken “katheder”-functie - voorstel 2 Politieke avond: parallelle sessies voortaan in principe alleen nog bij ronde tafels - voorstel 3 Alleen debat na gemotiveerde/beargumenteerde aanvraag - voorstel 4 Politieke avond: deelname inwoners alleen aan ronde tafel - voorstel 5 Politieke avond: training voorzitten en debatteren - voorstel 6 Raadsvoorzitter bij het Over en Weer en specifieke debattafels - voorstel 7 Digitaal vergaderen toevoegen als extra mogelijkheid 3. Het Reglement van Orde gewijzigd vaststellen conform de voorstellen van de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk onder beslispunt 2. 4. Het gewijzigde Reglement van Orde per 1 maart 2021 in werking te laten treden.		
Historie	In mei 2017 heeft de gemeenteraad zijn werkwijze veranderd van een commissiemodel in een BOB-model (beeldvorming-oordeelsvorming-besluitvorming). In de raadsvergadering van 20 december 2016 is hierover een principebesluit tot wijziging genomen. Op 8 mei 2017 is het nieuwe Reglement van Orde vastgesteld. Na een half jaar is een eerste tussenevaluatie gehouden. De opbrengst hiervan is verwerkt het bijgestelde Reglement van Orde van januari 2019. Tijdens de behandeling van het bijgestelde reglement kwam op de Politieke Avond naar voren dat men meer dialoog wilde naast debat. Naar aanleiding van een initiatiefvoorstel is het Reglement van Orde op 21 januari 2020 nogmaals aangepast voor wat betreft het maximum aantal fractie-assistenten, (van twee naar maximaal één per fractie, tenzij vanuit de fracties een tafelvoorzitter wordt geleverd indien sprake is van een eenmansfractie). Aanvankelijk was het voorliggende raadsvoorstel als hamerstuk geagendeerd voor de raad van 10 november 2020. Toen is een ordevoordstel aangenomen om eerst een debattafel te laten plaatsvinden.		
Termijn	N.v.t.		

Politieke Avond	14 januari 2021		Debat tafel	
Voorzitter	**Griffie**	**Zaal**	**Domein**	**Duur**
René Looijs	Wouter Bosch	Digitaal / Teams	Bestuur	60 minuten
Behandeladvies	De raad heeft de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk (VVP) ingesteld om de besluitvorming voor te bereiden rondom de vergaderpraktijk. De werkgroep heeft in het kader van de voorbereiding een enquête uitgezet onder raadsleden, collegeleden, medewerkers van 1Stroom en inwoners. Op basis van de enquête en de ideeën/ervaring van de werkgroep-leden zijn voorstellen tot optimalisatie van de huidige vergaderpraktijk opgesteld. Gebleken is dat er binnen de raad behoefte bestaat om met de raad als geheel te debatteren over de optimalisatie van het vergadermodel. De materie is genoegzaam bekend binnen de raad; er kan dan ook direct worden gestart met een debat. Na de debattafel zal de voorzitter vragen of een fractie een amendement of motie bij dit onderwerp wil indienen in de raad, dan wordt het voorstel als bespreekstuk geagendeerd. Of dat het voorstel als hamerstuk (eventueel met een stemverklaring) geagendeerd kan worden in de raadsvergadering.			
Raad	26 januari 2021			

Gemeente Duiven

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Optimalisatie vergaderpraktijk / aanpassing Reglement van Orde

---

Zaak- & documentnr. : Z/20/072104/201479752
Portefeuillehouder : werkgroep VVP

Opsteller : Wouter Bosch
Team : Griffie
Telefoonnr. 06-22806697

Samenvatting
In mei 2017 heeft de gemeenteraad zijn werkwijze veranderd van een commissiemodel in een BOB-model (beeldvorming-oordeelsvorming-besluitvorming). Na enkele aanpassingen is in 2019 gestart met een meer fundamentele evaluatie van dit model. Heeft de verandering gebracht wat we hebben beoogd? Welke knelpunten worden ervaren? De werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk wil expliciet door met het BOB-model. De werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk wil (mede met inachtneming van de uitkomsten van de gehouden enquête) investeren in het optimaliseren van ons BOB-model en heeft een aantal concrete punten uit de evaluatie uitgewerkt tot het voorliggende raadsvoorstel/raadsbesluit.

Beslispunten
1. De BOB-systematiek te behouden en steeds organisch aan te scherpen.
2. De voorstellen van de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk ten behoeve van het optimaliseren van het vergadermodel over te nemen:
    - voorstel 1 Vergaderopstelling: afschaffen interruptiemicrofoon en inclusief maken “katheder”-functie;
    - voorstel 2 Politieke avond: parallelle sessies voortaan in principe alleen nog bij ronde tafels;
    - voorstel 3 Alleen debat na gemotiveerde/beargumenteerde aanvraag;
    - voorstel 4 Politieke avond: deelname inwoners alleen aan ronde tafel;
    - voorstel 5 Politieke avond: training voorzitten en debatteren;
    - voorstel 6 Raadsvoorzitter bij het Over en Weer en specifieke debattafels;
    - voorstel 7 Digitaal vergaderen toevoegen als extra mogelijkheid.
3. Het Reglement van Orde gewijzigd vast te stellen conform de voorstellen van de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk onder beslispunt 2.
4. Het gewijzigde Reglement van Orde per 1 maart 2021 in werking te laten treden.

Historie
In mei 2017 heeft de gemeenteraad zijn werkwijze veranderd van een commissiemodel in een BOB-model (beeldvorming-oordeelsvorming-besluitvorming). In de raadsvergadering van 20 december 2016 is hierover een principebesluit tot wijziging genomen. Op 8 mei 2017 is het nieuwe Reglement van Orde vastgesteld. Na een half jaar is een eerste tussenevaluatie gehouden. De opbrengst hiervan is verwerkt het bijgestelde Reglement van Orde van januari 2019. Tijdens de behandeling van het bijgestelde reglement kwam op de Politieke Avond naar voren dat men meer dialoog wilde naast debat. Naar aanleiding van een initiatiefvoorstel is het Reglement van Orde op 21 januari 2020 nogmaals aangepast voor wat betreft het maximum aantal fractie-assistenten, (van twee naar maximaal één per fractie, tenzij vanuit de fracties een tafelvoorzitter wordt geleverd indien sprake is van een eenmansfractie).

Evaluatie
De huidige evaluatie (2019-2020) van het vergadermodel is bedoeld als een fundamentele evaluatie. Deze is niet alleen gericht op beantwoording van de vraag hoe we het model kunnen bijstellen, maar ook ter beantwoording van de vragen:
- heeft de verandering gebracht wat we hebben beoogd?
- welke knelpunten worden ervaren (en hoe kunnen we deze wegnemen)?

Beoogde doelstellingen waren (*slotnotitie december 2016*):
1 besluitvormingsproces meer vorm geven volgens het BOB-principe;
2 meer ruime bieden aan interactie met de samenleving.

Onderliggende argumenten genoemd in het raadsvoorstel uit 2016:
- participatie vanuit de samenleving;
- verdieping in en focus op onderwerpen;
- raad aan de voorkant van een beleidscyclus (kaderstellende rol);
- versnelling besluitvormingsproces.

De evaluatie heeft inzichten opgeleverd. Het is goed te beseffen dat behalve verbeterpunten er ook veel onderdelen zijn die op waardering kunnen rekenen:
- over en weer wordt positief ervaren;
- stemverklaring voorziet in behoefte;
- het werken met moties en amendementen geeft meer duidelijkheid hoe fracties zich tot een onderwerp verhouden;
- agendacommissie wordt positief ervaren;
- thema avonden worden positief ervaren;
- voldoende ruimte voor maatwerk;
- etc.

Enquête
Binnen de werkgroep is teleurstelling over het beperkte aantal reacties van raadsleden op de enquête die begin 2020 uit is gezet. De enquête had meer zeggingskracht gekregen indien deze door de voltallige raad en alle fractie-assistenten was ingevuld. Er zijn ook weinig reacties van inwoners op de enquête. Toch kunnen de uitkomsten van de enquête helpen bij onze beeldvorming. Omdat een ruime meerderheid zich overwegend positief en minimaal genuanceerd uitlaat over het huidige model, is op basis van de evaluatie gezocht naar concrete verbeterpunten (aanpassing RvO). De werkgroep wil investeren in het optimaliseren van ons BOB-model zonder gehele structuurwijziging en heeft een aantal concrete punten uit de evaluatie uitgewerkt tot het voorliggende raadsvoorstel.

Daarnaast zijn ook meer algemene beschouwingen gedeeld. Zo blijkt dat we op de doelstelling “inwoners erbij betrekken” (vooral als het gaat om de ronde tafel) moeten blijven investeren. Wel moeten we nagaan wat in een voortraject al aan participatie is gedaan. Soms is de raad in het proces namelijk een eindstation dat na een heel proces van interactie met inwoners wordt bereikt.

Tot slot geldt ook dat het vergadermodel niet het enige middel is om doelstellingen te bereiken. Ook het vermarkten/promoten van de mogelijkheden die het inwoners biedt, is een ambitie.

Beoogd effect
Het BOB-vergadermodel kan door middel van enkele aanpassingen worden geoptimaliseerd. De raad werkt nog niet heel lang met de BOB-systematiek en door het bijbehorende reglement op basis van de opgedane ervaring steeds gezamenlijk te evalueren, kan de systematiek steeds meer ‘eigen’ worden gemaakt. Aldus groeit de systematiek organisch.

Argumenten / aanpassing Reglement van Orde en andere afspraken

Voorstel 1 Vergaderopstelling: afschaffen interruptiemicrofoon en inclusief maken katheder-functie

Sinds voorjaar 2019 werken we met een katheder en interruptiemicrofoon. Het katheder staat tussen burgemeester en het college in. Het indienen en verdedigen van moties/amendementen gebeurt vanachter dit katheder. Ook woordvoerders van een commissie of voorzitters van een stembureau of geloofsbrieven nemen hier plaats. Voor de inbreng van het college is een tafelkatheder. Deze staat tussen college en raadsleden in. De interruptiemicrofoons staan op twee statafels in de opening van de U-opstelling. De (vanuit voorzitter gezien) linker statafel is voor de inbreng in de termijnen, de rechter statafel is voor een interruptie.

De werking van de interruptiemicrofoons ontvangt veel kritiek: ze zijn niet praktisch voor deelnemers met een fysieke beperking, het verkeer er van en naar toe kost tijd en eventuele voordelen van deze opstelling worden niet ervaren. Kortom, voorgesteld wordt om de interruptiemicrofoons af te schaffen en interrupties gewoon vanaf de zitplaats te doen.

De functie van “katheder” is wel van waarde en blijft bestaan. Denk aan het indienen van een motie, de geloofsbrieven e.d. Maar, deze acties worden voortaan ook zittend mogelijk. Er komt een plek die voor iedereen toegankelijk/meer inclusief is. Het woord katheder vervalt.

* Aanpassingen RvO: niet nodig want niet geregeld in het RvO.

Voorstel 2 Politieke avond: parallelle sessies voortaan in principe alleen nog bij ronde tafels

Politieke avonden met parallelle sessies geven veel capaciteit om onderwerpen te behandelen. Maar bij veel raadsleden bestaat ook de behoefte om alle debatten te volgen (en/of hier aan deel te nemen). Voorgesteld wordt de agendacommissie in overweging te geven om:

- parallelle “debattafels” in principe te vermijden zodat raadsleden niets hoeven te missen;
- parallelle “ronde tafels” te behouden vanwege de behandelcapaciteit aantal onderwerpen;
- parallelle “ronde tafels met aansluitend debat tafels” te behouden vanwege de behandelcapaciteit aantal onderwerpen;
- de mogelijkheid van doorstroming van een onderwerp indien noodzakelijk binnen één cyclus te organiseren, (dus zo nodig een parallelle ronde tafel en niet-parallelle debattafel in één cyclus; de gemeentesecretaris kan tijdens de agendacommissie inbrengen wanneer een tijdspad kritiek is).

* Aanpassingen RvO: niet nodig, in artikel 7, lid 2 RvO staat dat “tafels parallel *kunnen* verlopen”. De agendacommissie kan zelfstandig invulling geven aan de bovenstaande overwegingen zonder dat aanpassing van het RvO noodzakelijk is. Het is belangrijk de agendacommissie voldoende vrijheid en vertrouwen te blijven geven om hun taak goed en pragmatisch uit te kunnen voeren. De wens/eis van doorstroming stelt de agendacommissie wel voor de uitdaging:

- hetzij om op één politieke avond te zoeken naar een passende indeling die start met parallelle ronde tafels en eindigt met een (gezamenlijke) debattafel; (er is dan door behandeling op één avond weinig tot geen mogelijkheid tot afstemming binnen de fracties);
- hetzij om binnen één cyclus twee politieke avonden te vinden waarop een onderwerp eerst aan een ronde tafel en op een andere avond aan een debattafel kan worden behandeld; (voor 2021 staan 12 extra/reserve avonden ingepland).

** Deze wijziging kost vergadercapaciteit. Immers, daar waar voorheen twee onderwerpen tegelijkertijd in debat konden worden behandeld, kan er straks nog maar één worden geagendeerd. Te zijner tijd zal het effect op de vergadercapaciteit/doorstroming moeten worden geëvalueerd.

Voorstel 3 Alleen debat na gemotiveerde/beargumenteerde aanvraag
Ter bevordering van het debat en ter bewaking van de vergadercapaciteit stelt de werkgroep voor om na afronding van een ronde tafel alleen een debattafel in te plannen indien hier een duidelijke aanleiding voor is. Een debattafel kan straks dus alleen nog gemotiveerd/beargumenteerd worden aangevraagd.

* Aanpassingen RvO: aan artikel 32 wordt een lid 8 toegevoegd: "*Indien aan het eind van de ronde tafel wordt verzocht om een debattafel meldt de aanvrager bij de voorzitter met welke motivatie of op basis van welke argumenten deze debattafel wordt aangevraagd*".

Voorstel 4 Politieke avond: deelname inwoners alleen aan ronde tafel
De aanwezigheid en bijdrage van inwoners aan ronde tafels wordt gewaardeerd. Sterker nog, het wordt als een gezamenlijke opgave gezien om de deelname van inwoners aan de ronde tafel te zien toenemen. De rol van inwoners (en andere externen) aan de debattafel is echter onduidelijk omdat zij veelal vanuit "individuele belangenbehartiging" deelnemen terwijl raadsleden en fractie-assistenten vanuit "algemeen belang volksvertegenwoordigend" handelen. Voorgesteld wordt daarom om inwoners (en andere externen) alleen deel te laten nemen aan de ronde tafel, waarna raadsleden met de verkregen inzichten met elkaar het debat voeren. (Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat op basis van het bestaande artikel 33, lid 2 zowel fractie-assistenten als ook raadsleden deelnemer kunnen zijn aan de debattafel).

* Aanpassingen RvO: artikel 33, lid 5 staat niet-raadsleden toe om deel te nemen aan een debattafel tenzij de agendacommissie anders beslist. Deze positieve formulering zou kunnen worden omgezet in een negatieve formulering: "*niet-raadsleden nemen geen deel aan een debattafel".*

Voorstel 5 Politieke avond: training voorzitten en debatteren
Een levendig debat blijft een sterke wens van de raad. Voorgesteld wordt om hierin training te organiseren: voor alle raadsleden met onderscheid tussen de rollen voorzitter en tafeldeelnemer. Voor raadsleden en fractie-assistenten volgt de training pas bij de nieuwe raad / volgende periode. Er volgt dan ook een breder inwerkprogramma dat ook de vergadersystematiek toelicht. De tafelvoorzitters willen we deze periode nog wel trainen. (Dit is conform afspraak Agendacommissie).

* Aanpassingen RvO: niet nodig want niet geregeld in het RvO.

Voorstel 6 Raadsvoorzitter bij het Over en Weer en specifieke debattafels
Voorgesteld wordt om meer gebruik te maken van de raadsvoorzitter:
1. tijdens het Over en Weer (de actualiteit): dit is meer helder voor inwoners/publiek: één voorzitter voor de gehele raadsavond. Inwoners verwachten op een raadsavond ook de burgemeester.
2. tijdens specifieke debattafels: voor sommige onderwerpen geldt dat (bij uitzondering) deze door de burgemeester kunnen worden voorgezeten, (bijvoorbeeld de voorjaarsnota). Dit ligt echter niet voor de hand als de burgemeester portefeuillehouder is.

Het Over en Weer wordt hiermee weer onderdeel van de raadsavond. Fractie-assistenten behouden wel hun rol bij het Over en Weer. We behouden 21 stoelen: maar voor het Over en Weer kunnen er stoelen worden afgestaan aan fractie-assistenten.

* Aanpassingen RvO: artikel 1 onder q. "*moment voorafgaand aan de raadsvergadering*" wordt "*moment aan het begin van de raadsvergadering*"; artikel 43, lid 1 RvO "*Voor het begin van elke raadsvergadering (..)*" wordt "*Aan het begin van elke raadsvergadering (..)*"; hiermee wordt het Over en Weer onderdeel van de raadsvergadering zelf.

In artikel 43 kan "*voorzitter*" worden gewijzigd in "*raadsvoorzitter*". In artikel 33, lid 4 wordt toegevoegd "een debattafel gesprek wordt geleid door een tafelvoorzitter *of de raadsvoorzitter*". Aan lid 6 en 7 wordt ook "*raadsvoorzitter*" worden toegevoegd. Artikel 1 onder g. "*een raadslid of niet-raadslid*" wordt "*een raadslid of niet-raadslid of de raadsvoorzitter*".

Voorstel 7 Aanscherping Over en Weer
Vragen behoren volgens het Reglement van Orde (zoveel mogelijk) uiterlijk om 09:00 uur van de ochtend van de raadsvergadering te worden ingediend. Dit wil de werkgroep versterken door te laat ingediende / spontane (niet aangekondigde) vragen alleen te behandelen indien er na de behandeling van tijdig ingediende vragen tijd voor resteert. Een nieuwe werkwijze zodat alle fracties aan de beurt komen: één vraag per fractie om de beurt / na elkaar, na rondje pas volgende/tweede vraag van die fractie. Wat na het beoogde tijdvak nog blijft liggen, kan schriftelijk achteraf. Een andere fractie (dan de vragensteller) kan een vraag (naar aanleiding van een vraag) stellen, maar alleen aan het college of de burgemeester, niet aan vraagsteller.

* Aanpassingen RvO: aan artikel 43, lid 5 wordt toegevoegd "*De voorzitter behandelt eerst de vragen af die tijdig zijn ingediend. Indien na afhandeling tijd resteert, kunnen spontane vragen worden behandeld*".
In artikel 43, lid 6 wordt de volgende zinsnede verwijdert: ", *hetzij aan de vragensteller,*". Hiermee wordt bereikt dat vragen alleen aan het college of de burgemeester kunnen worden gesteld.
Er komt een nieuw artikel 43, lid 7. Hiertoe worden artikel 43, lid 7, lid 8, lid 9 en lid 10 vernummerd naar lid 8, lid 9, lid 10 en lid 11. Het nieuwe artikel 7 luidt "*De voorzitter behandelt steeds één vraag/onderwerp per fractie. Na behandeling volgt een vraag/onderwerp van een andere fracties. Na een rondje vragenstellers komt pas de volgende vraag van een fractie aan bod zodat alle fracties aan bod komen. Wat aan vragen blijft liggen na het beoogde tijdvak, kan schriftelijk achteraf worden beantwoord*".

Voorstel 8 Digitaal vergaderen toevoegen als extra mogelijkheid
Digitaal vergaderen heeft veel positieve eigenschappen: laagdrempelig, groot bereik, mogelijkheid tot live streamen, etc. Het is niet uitgesloten dat er in de toekomst, los van Corona, omstandigheden zijn waarbij een bepaald onderwerp zich goed leent voor digitaal vergaderen. Voorgesteld wordt daarom om de mogelijkheid tot digitaal vergaderen expliciet toe te voegen aan het RvO. Voor wat betreft raadsavonden (digitaal beraadslagen) geldt uiteraard de voorwaarde dat er formele wetgeving van kracht moet zijn (zoals nu de tijdelijke spoedwet en in de toekomst wellicht structureel/anderszins). Voor overige bijeenkomsten (zoals politieke en informele avonden) is het sowieso mogelijk om desgewenst digitaal te vergaderen. Het toevoegen van deze optie geeft de agendacommissie nog meer instrumentarium om de agenda van de raad in uitvoering te brengen.
Digitaal vergaderen heeft zeker ook nadelen (het is intensief, er is een gemis aan non-verbale communicatie en mede daardoor een beperkt gevoel voor wat betreft groepsdynamiek, ICT-problemen, etc.). Deze nadelen worden steeds per thema/situatie in overweging genomen.

* Aanpassingen RvO: in artikel 7 eerste en tweede lid kan de bestaande tekst "*in het gemeentehuis*" worden aangevuld met "*of geschiedt desgewenst digitaal*". In artikel 15 kan de bestaande tekst "*Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekenen raadsleden de presentielijst*" worden aangevuld met "*of in geval van een digitale vergaderomgeving stellen de raadsvoorzitter en griffier de presentie van raadsleden vast*".

Planning
Voorgesteld wordt om het gewijzigde RvO in werking te laten treden per 1 maart 2021 zodat de griffie en agendacommissie hier tijdig op kunnen anticiperen.

Financiële paragraaf
De kosten verbonden aan training en digitaal vergaderen worden gedekt door een voorziening projectkosten binnen het griffiebudget.

Communicatie
De standaardteksten voor publicatie zullen worden aangepast aan de nieuwe afspraken/regels.

Bijlagen
201479768 – Raadsbesluit inclusief Aangepast Reglement van Orde.

Duiven,

De Werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk.

drs. W.R. (Wouter) Bosch	mr. H.B. (Huub) Hieltjes
griffier	voorzitter werkgroep

ZFD43746FD9

Gemeente Duiven

RAADSBESLUIT

Zaak- & documentnr. : Z/20/072104/201479768

Datum besluitvorming : 10 november 2020

Onderwerp : Optimalisatie vergaderpraktijk / Reglement van Orde

Samenvatting
In mei 2017 heeft de gemeenteraad zijn werkwijze veranderd van een commissiemodel in een BOB-model (beeldvorming-oordeelsvorming-besluitvorming). Na enkele aanpassingen is in 2019 gestart met een meer fundamentele evaluatie van dit model. Heeft de verandering gebracht wat we hebben beoogd? Welke knelpunten worden ervaren? De werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk wil expliciet door met het BOB-model. De werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk wil (mede met inachtneming van de uitkomsten van de gehouden enquête) investeren in het optimaliseren van ons BOB-model en heeft een aantal concrete punten uit de evaluatie uitgewerkt tot het voorliggende raadsvoorstel/raadsbesluit.

De raad besluit

1. De BOB-systematiek te behouden en steeds organisch aan te scherpen.
2. De voorstellen van de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk ten behoeve van het optimaliseren van het vergadermodel over te nemen:
    - voorstel 1 Vergaderopstelling: afschaffen interruptiemicrofoon en inclusief maken “katheder”-functie;
    - voorstel 2 Politieke avond: parallelle sessies voortaan in principe alleen nog bij ronde tafels;
    - voorstel 3 Alleen debat na gemotiveerde/beargumenteerde aanvraag;
    - voorstel 4 Politieke avond: deelname inwoners alleen aan ronde tafel;
    - voorstel 5 Politieke avond: training voorzitten en debatteren;
    - voorstel 6 Raadsvoorzitter bij het Over en Weer en specifieke debattafels;
    - voorstel 7 Digitaal vergaderen toevoegen als extra mogelijkheid.
3. Het Reglement van Orde gewijzigd vast te stellen conform de voorstellen van de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk onder beslispunt 2.
4. Het gewijzigde Reglement van Orde per 1 maart 2021 in werking te laten treden.

de griffier, de voorzitter,

drs. W.R. (Wouter) Bosch mr. H.B. (Huub) Hieltjes

Hoofdstuk 1 - Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

a. Reglement van orde: reglement als bedoeld in artikel 16 van de Gemeentewet.
b. Raadsvoorzitter: de voorzitter van de raad (de burgemeester op basis van artikel 9 van de Gemeentewet) of diens waarnemer/vervanger (als bedoeld in artikel 77 van de Gemeentewet).
c. Politieke avond: verzameling van ronde- en debattafels.
d. Raadsavond: de avond waarop het 'over-en-weer' en de raadsvergadering gepland is.
e. Rondetafel: op beeldvorming gerichte behandeling van een vraagstuk tijdens een politieke avond, een overlegsituatie waarin beslissingen van de raad worden voorbereid en waarin de raad onder meer kan overleggen met het college.
f. Debattafel: op oordeels-/meningsvorming gerichte behandeling van een vraagstuk tijdens een politieke avond, een overlegsituatie waarin beslissingen van de raad worden voorbereid en waarin de raad onder meer kan overleggen met het college.
g. Tafelvoorzitter: *een raadslid of niet-raadslid of de raadsvoorzitter*, door de raad benoemd tot voorzitter van een ronde- of debattafel.
h. Tafeldeelnemer: een raadslid of niet-raadslid (o.a. inwoners, fractieassistenten, leden van het college, ambtenaren) die deelneemt/bijdraagt aan een ronde- of debattafel.
i. Toehoorder: een aanwezige op de politieke avond die niet deelneemt aan een ronde- of debattafel.
j. Behandeladvies: een voorstel hoe de bespreking van een onderwerp vorm te geven.
k. Fractieassistenten: een niet-raadslid, op voordracht van een fractie, conform artikel 5b van dit reglement door de raad benoemd, die namens de betreffende fractie als tafeldeelnemer optreedt of deelneemt aan het 'over-en-weer'.
l. Amendement: voorstel van een raadslid tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing, naar de vorm geschikt om daarin direct opgenomen te worden.
m. Subamendement: voorstel van een raadslid tot wijziging van een aanhangig amendement naar de vorm geschikt om daarin direct opgenomen te worden, waarop het betrekking heeft.
n. Motie: korte en gemotiveerde schriftelijke verklaring over een onderwerp waarmee een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken.
o. Initiatiefvoorstel: voorstel van een raadslid of fractieassistent voor een verordening of een ander voorstel, als bedoeld in artikel 147a van de Gemeentewet.
p. Website: de website van de gemeente Duiven.
q. 'Over-en-weer': *moment aan het begin van de raadsvergadering*, waarin fractieassistenten, raadsleden en collegeleden mededelingen kunnen doen, vragen gesteld kunnen worden, de lijst ingekomen stukken en de lijst met toezeggingen worden behandeld
r. Thema avond of informele avond: bijeenkomst van de raad waarop een onderwerp in informatief wordt besproken en waarvan nog geen definitief raadsvoorstel voorligt.

Artikel 2 De voorzitters

1. De raadsvoorzitter en de tafelvoorzitters zijn belast met:
    a. Het leiden van de raadsvergadering, het 'over-en-weer' dan wel een ronde- of debattafel.
    b. Het handhaven van de orde.
    c. Het doen naleven van het reglement van orde.
    d. Hetgeen de Gemeentewet of dit reglement hen verder opdraagt.
2. De tafelvoorzitters worden door de raad benoemd.

3. Het voorzitterschap van de plaatsvervangend raadsvoorzitter en een tafelvoorzitter eindigt:
    a. Door beëindiging van het lidmaatschap van de raad.
    b. Door beëindiging van het fractieassistentschap.
    c. Door ontslag op eigen verzoek.
    d. Door ontslag door de raad, wanneer hij/zij naar het oordeel van de raad door handelen of nalaten ernstig nadeel toebrengt aan het in hem/haar gestelde vertrouwen.

Artikel 3 De griffier

1. De griffier is in elke vergadering van de raad aanwezig.
2. Bij verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door een door de raad daartoe aangewezen plaatsvervangend griffier.
3. De griffier kan, indien hij daartoe door de raadsvoorzitter of de tafelvoorzitter wordt uitgenodigd, aan de beraadslagingen als bedoeld in dit reglement deelnemen.
4. De griffier wijst ter ondersteuning van de ronde- of debattafel een medewerker van de griffie aan als griffer van de ronde- of debattafel of is zelf griffier.

Artikel 4a Het Seniorenconvent

1. De raad heeft een Seniorenconvent.
2. Het Seniorenconvent bestaat uit de raadsvoorzitter en de fractievoorzitters.
3. De raadsvoorzitter is voorzitter van het Seniorenconvent.
4. De griffier (of diens plaatsvervanger) is secretaris en adviseur van het Seniorenconvent.
5. Het Seniorenconvent is vertrouwelijk van aard en kent een besloten besluitenlijst.
6. Het Seniorenconvent komt een halfuur voorafgaand aan de Raadsavond bijeen, of als de voorzitter of twee leden dat nodig achten. Een week van te voren kan de voorzitter, op eigen initiatief of op verzoek van twee leden, aangeven dat het seniorenconvent niet nodig wordt geacht.
7. In het Seniorenconvent komen aan de orde:
    a. Verloop van het vergaderproces.
    b. Bespreking van de vergadercultuur.
    c. Aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad.
    d. Vertrouwelijke zaken op het terrein van de openbare orde, veiligheid en integriteit.
8. De raadsvoorzitter dan wel de griffier kan iemand ter ondersteuning of advisering meenemen naar het Seniorenconvent.

Artikel 4b De Agendacommissie

1. De raad heeft een Agendacommissie.
2. De Agendacommissie bestaat uit de raadsvoorzitter en de tafelvoorzitters.
3. De Agendacommissie wijst één van de tafelvoorzitters aan als voorzitter van de Agendacommissie.
4. De griffier (of diens plaatsvervanger) is secretaris van de Agendacommissie.
5. De griffier (of diens plaatsvervanger) en de gemeentesecretaris (of diens plaatsvervanger) zijn als adviseur aanwezig bij de Agendacommissie.
6. Iedere lid van de Agendacommissie heeft één stem in de Agendacommissie
7. De Agendacommissie heeft tot taak:
    a. Het vaststellen van de voorlopige agenda van de raadsvergadering;
    b. Het vaststellen van de agenda van de politieke avond.

   c. Het vaststellen van de behandeladviezen, waarin opgenomen is hoe de bespreking van de onderwerpen vormgegeven wordt.
   d. Bespreking van de langetermijnagenda van de raad.
   e. Het vaststellen van onderwerpen voor de Thema avonden en Informele avonden.
8. De vergaderingen van de Agendacommissie zijn passief-openbaar.
9. Van de vergaderingen van de Agendacommissie wordt een openbare besluitenlijst gemaakt.
10. De Agendacommissie komt elke vier weken bijeen op een donderdagavond. Of zo vaak als de voorzitter van de Agendacommissie of twee leden dat nodig achten.

Hoofdstuk 2 – Toelating van nieuwe raadsleden; benoeming van fractieassistenten; benoeming van wethouders; fracties.

Artikel 5a Onderzoek geloofsbrieven en toelating van nieuwe raadsleden

1. Bij de benoeming van nieuwe raadsleden stelt de raad een commissie in bestaande uit drie raadsleden.
2. Deze onderzoekt de geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken van de nieuw benoemde raadsleden en brengt vervolgens advies uit aan de raad over de toelating van de nieuw benoemde raadsleden tot de raad. Indien van toepassing, wordt van een minderheidsstandpunt melding gemaakt in dit advies.
3. Het onderzoek van het proces-verbaal van het centraal stembureau gebeurt in de laatste raadsvergadering in oude samenstelling na de raadsverkiezingen.
4. Na een raadsverkiezing roept de voorzitter de toegelaten raadsleden op om in de eerste raadsvergadering in nieuwe samenstelling, bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet, de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
5. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter in afwijking van het voorgaande een nieuw benoemd raadslid op voor de raadsvergadering waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.

Artikel 5b Onderzoek geloofsbrieven en benoeming van fractieassistenten

1. Een fractie kan namens de betreffende fractie een fractieassistent voordragen voor benoeming door de raad, die namens de fractie kan deelnemen aan de ronde- of debattafels of het ‘over-en-weer’.
2. *Iedere fractie heeft recht op één fractieassistent. Als een fractie met één raadszetel een tafelvoorzitter levert, heeft deze fractie recht op een extra fractieassistent.*
3. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op fractieassistenten.
4. Voor de benoeming van fractieassistenten wordt de procedure gevolgd gelijk aan artikel 5a.
5. De raadsvoorzitter nodigt de fractieassistenten van de raad uit om in dezelfde raadsvergadering als waarin zij worden benoemd de eed of de verklaring en belofte af te leggen, zoals raadsleden dat doen als beschreven in artikel 14 van de Gemeentewet.
6. De raad kan een fractieassistent ontslaan op voorstel van de fractie op wiens voordracht de fractieassistent is benoemd.
7. De raad kan van het bepaalde in lid 3 van dit artikel ontheffing verlenen, voor zover het betreft de in artikel 15, lid 1 onder d van de Gemeentewet genoemde handelingen.
8. De zittingsperiode van een fractieassistent eindigt in ieder geval aan het einde van de zittingsperiode van de raad.

Artikel 5c Onderzoek geloofsbrieven en benoeming van wethouders

1. Bij de benoeming van een wethouder stelt de raad een commissie in bestaande uit drie raadsleden. De commissie onderzoekt of benoeming van de kandidaat voldoet aan de vereisten van de artikelen 36a, 36b, 41b, eerste, derde en vierde lid, en 41c, eerste lid, van de Gemeentewet en brengt vervolgens advies uit aan de raad over de benoeming tot wethouder.
2. Voorafgaand aan de raadsvergadering waarin de benoeming plaatsvindt voert de burgemeester met de kandidaat-wethouder een gesprek over integriteit en de gedragscode.

Artikel 6 Fracties

1. Raadsleden die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zitting als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slecht één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd.
2. Als boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Als daar geen aanduiding was geplaatst, deelt de fractie in de eerste raadsvergadering aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in de raad zal voeren.
3. De namen van de fractievoorzitter en diens plaatsvervanger worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.
4. Als:
    a. één of meer raadsleden van een fractie als zelfstandige fractie gaan optreden;
    b. één of meer raadsleden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie;
    c. twee of meer fracties als één fractie gaan opereren;

   wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter, met deze veranderde situatie wordt rekening gehouden met ingang van de eerstvolgende vergadering van de raad na de mededeling daarvan.
5. Een nieuwe naam van een fractie voldoet aan de eisen uit artikel G 3 van de Kieswet en wordt gebruikt met ingang van de eerstvolgende raadsvergadering na naamswijziging.

Hoofdstuk 3 – Vergaderingen

Paragraaf 1 Tijdstip van vergaderen; voorbereidingen en verslaglegging

Artikel 7 Vergaderfrequentie

1. De raadsavonden worden voor aanvang van een kalenderjaar in een vergaderschema vastgelegd door de Agendacommissie en vinden over het algemeen eens in de vier weken plaats op een dinsdag in het gemeentehuis *of geschiedt desgewenst digitaal*. De vergadering begint om 19:30 uur. De raadsvoorzitter kan in bijzondere en/of spoedeisende situaties een andere dag, aanvangsuur en/of vergaderplaats bepalen. Hij voert hierover overleg met het Agendacommissie, tenzij er sprake is van een spoedeisende situatie.
2. De politieke avonden worden voor aanvang van een kalenderjaar in een vergaderschema vastgelegd door de Agendacommissie en vinden over het algemeen eens in de vier weken plaats op een dinsdag in het gemeentehuis *of geschiedt desgewenst digitaal*. De politieke avonden beginnen in de regel om 19:30 uur. De tafels kunnen parallel verlopen met een maximum van twee gelijktijdige tafels. Zij

kunnen in tijdsduur van elkaar verschillen. De Agendacommissie dan wel de raadsvoorzitter kan in bijzondere en/of spoedeisende situaties een andere dag, aanvangsuur en/of vergaderplaats bepalen.
3. Als de agenda van de raadsavond dan wel politieke avond niet geheel afgehandeld kan worden, worden de niet behandelde onderwerpen doorgeschoven naar de agenda van een volgende raadsavond dan wel politieke avond.

Artikel 8 Oproep raadsvergadering en politieke avond

1. De raadsvoorzitter zendt ten minste zeven dagen voor een raadsvergadering de raadsleden en de fractieassistenten een schriftelijke oproep onder vermelding van dag, tijdstip en plaats toe. In bijzondere en/of spoedeisende situaties kan de raadsvoorzitter hiervan afwijken. Hij voert hierover, tenzij er sprake is van een spoedeisende situatie overleg met de Agendacommissie.
2. De voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de in artikel 25, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet bedoelde stukken, worden tegelijkertijd met de schriftelijke oproep verzonden.
3. Als een aanvullende agenda als bedoeld in artikel 9, derde lid, wordt vastgesteld, wordt deze met de daarbij behorende stukken zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 48 uur voor aanvang van de raadsvergadering aan de leden gezonden.
4. De Agendacommissie zendt ten minste zeven dagen voor een politieke avond de leden van de raad en de fractieassistenten een schriftelijke oproep toe van de agenda van de politieke avond onder vermelding van dag, tijdstip en plaats van de politieke avond. In bijzondere en/of spoedeisende situaties kan de Agendacommissie hiervan afwijken.
5. De agenda van de politieke avond en de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de in artikel 25, eerste en tweede lid van de Gemeentewet bedoelde stukken worden tegelijkertijd met de schriftelijke oproep verzonden.

Artikel 9 Agenda van de raadsvergadering en de politieke avond

1. Voordat de schriftelijke oproep voor de raadsvergadering en de politieke avond wordt verzonden, stelt de Agendacommissie de voorlopige agenda van de raadsvergadering en de agenda voor de politieke avond vast.
2. Bij aanvang van de raadsvergadering stelt de raad de agenda vast. Op voorstel van een lid van de raad of de raadsvoorzitter kan de raad bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda toevoegen of van de agenda afvoeren of de volgorde van behandeling van de agendapunten wijzigen. De agenda van de raad bestaat uit een technisch blok, hamerstukken en bespreekstukken.
3. In spoedeisende gevallen kan de raadsvoorzitter na het verzenden van een schriftelijke oproep tot uiterlijk 48 uur voor de aanvang van de raadsvergadering een aanvullende voorlopige agenda opstellen. De daarbij behorende stukken worden openbaar gemaakt met uitzondering van de in artikel 25, eerste en tweede lid van de Gemeentewet bedoelde stukken.
4. Een met redenen omkleed, schriftelijk verzoek tot het agenderen van een onderwerp voor een politieke avond kan bij de Agendacommissie worden ingediend door:
    a. raadsleden en fractieassistenten;
    b. het college van B&W;
    c. de burgemeester en de griffier;
    d. een werkgroep of bijzondere commissie van de raad;
    e. inwoners, maatschappelijke instellingen, gemeenschappelijke regelingen, verenigingen en bedrijven.
5. Uit het verzoek blijkt in ieder geval het doel en/of de reden van de beoogde bespreking.

Artikel 10 De leden van het college en de gemeentesecretaris

1. De leden van het college hebben een doorlopende uitnodiging om in de raadsvergadering aanwezig te zijn en aan de beraadslagingen deel te nemen, tenzij de raad anders beslist.
2. De leden van het college en de gemeentesecretaris hebben een doorlopende uitnodiging om op de politieke avond aanwezig te zijn en aan de beraadslagingen van de diverse tafels deel te nemen, tenzij de Agendacommissie anders beslist.

Artikel 11 Ter inzage leggen van stukken

1. Stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op een voorlopige agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep op het gemeentehuis ter inzage gelegd. De raadsvoorzitter maakt van de terinzagelegging melding in de openbare kennisgeving als bedoeld in artikel 12 van dit reglement. Als na het verzenden van de schriftelijke oproep stukken ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de leden van de raad en zo mogelijk door middel van openbare kennisgeving.
2. Stukken die digitaal beschikbaar zijn worden op de website van de gemeente geplaatst.
3. Het origineel van een ter inzage gelegd stuk wordt niet buiten het gemeentehuis gebracht.
4. Als omtrent stukken op grond van artikel 25, eerste of tweede lid, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier en verleent deze de raadsleden en de fractieassistenten op verzoek inzage. De raadsleden en fractieassistenten die de stukken inzien, tekenen hiervoor.

Artikel 12 Openbare kennisgeving

1. De raadsvergadering en de politieke avond worden door aankondiging op de website van de gemeente en zo mogelijk in een in de gemeente huis-aan-huis verspreid weekblad ter openbare kennisgeving gebracht.
2. De openbare kennisgeving vermeldt:
    a. De datum, aanvangstijd en plaats van de vergadering.
    b. De wijze waarop en de plaats waar een ieder de voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken kan inzien.
    c. De wijze waarop men kan meepraten dan wel inspreken.

Artikel 13 Besluitenlijst en verslaglegging

1. Van de raadsvergadering wordt een besluitenlijst en een audioverslag gemaakt. Van de Politieke Avond en het ‘Over-en-Weer’ wordt een audioverslag gemaakt.
2. De besluitenlijst van de raadsvergadering wordt opgesteld onder verantwoordelijkheid van de griffier. De besluitenlijst wordt zo snel mogelijk na de vergadering ter beschikking gesteld aan raadsleden, fractieassistenten en het college door publicatie op de website van de gemeente, voor zover de aard en de inhoud van de besluitvorming zich daartegen niet verzet.
3. Het audioverslag van de raadsvergadering, de Politieke Avond en het ‘Over-en-Weer’ wordt zo spoedig mogelijk na de vergadering op de website van de gemeente gepubliceerd, voor zover de aard en de inhoud van de besluitvorming zich daartegen niet verzet.
4. Een besluitenlijst bevat in ieder geval:

a. de namen van de voorzitter, de griffier, de wethouders en de raadsleden, allen voor zover aanwezig, alsmede van de overige personen die het woord gevoerd hebben;
b. een aantekening van welke raadsleden afwezig waren;
c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
d. een overzicht van het verloop van elke stemming, met vermelding bij hoofdelijke stemming van de namen van de raadsleden die voor of tegen stemden, onder aantekening van de namen van de raadsleden die zich overeenkomstig de Gemeentewet van stemming hebben onthouden of zich bij het uitbrengen van hun stem hebben vergist;
e. de tekst van de ter vergadering ingediende initiatiefvoorstellen, voorstellen van orde, moties, amendementen en subamendementen;
f. bij het desbetreffende agendapunt, de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van het bepaalde in artikel 22 door de raad is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.

5. De besluitenlijst wordt niet ter vaststelling geagendeerd tenzij 1 van de leden daarom verzoekt.

Artikel 14 Ingekomen stukken

1. Bij de raad ingekomen stukken, waaronder schriftelijke mededelingen van het college aan de raad, worden op een lijst geplaatst die aan de raadsleden wordt toegezonden en gepubliceerd wordt op de website van de gemeente.
2. De raad stelt op voorstel van de raadsvoorzitter de wijze van afdoening van de ingekomen stukken vast.

Paragraaf 2 Orde van de raadsvergadering

Artikel 15 Presentielijst raadsvergadering

Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekenen raadsleden de presentielijst *of in geval van een digitale vergaderomgeving stellen de raadsvoorzitter en griffier de presentie van raadsleden vast*. Aan het einde van elke raadsvergadering wordt die lijst door de raadsvoorzitter en de griffier door ondertekening vastgesteld.

Artikel 16 Zitplaatsen

1. De raadsvoorzitter, de leden van de raad en de griffier hebben een vaste zitplaats, door de raadsvoorzitter na overleg in het Seniorenconvent bij aanvang van iedere nieuwe zittingsperiode van de raad aangewezen.
2. Indien daartoe aanleiding bestaat, kan de voorzitter de indeling herzien na overleg in het Seniorenconvent.
3. Bij plaatsvervanging na een vacature neemt het nieuwbenoemde lid de plaats in van degene in wiens vacature is voorzien.
4. De raadsvoorzitter draagt zorg voor een zitplaats voor de leden van het college en overige personen die voor de vergadering zijn uitgenodigd.

Artikel 17 Opening raadsvergadering; quorum

1. De raadsvoorzitter opent de raadsvergadering op het vastgestelde uur, indien het daarvoor door de wet vereiste aantal leden van de raad blijkens de presentielijst aanwezig is.
2. Wanneer een kwartier na het vastgestelde tijdstip niet het vereiste aantal leden aanwezig is, bepaalt de voorzitter, na voorlezing van de namen van de afwezige

leden, dag en uur van de volgende vergadering, met inachtneming van artikel 20 van de Gemeentewet.

Artikel 18 Aantal spreektermijnen

1. Beraadslaging over onderwerpen of voorstellen geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.
2. Spreektermijnen worden door de raadsvoorzitter afgesloten.
3. Raadsleden mogen in een termijn niet meer dan éénmaal het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel.
4. Het derde lid is niet van toepassing op
    a. de rapporteur van een commissie;
    b. een raadslid dat een amendement, een subamendement, een motie of een initiatiefvoorstel heeft ingediend, ten aanzien van de beraadslaging over het door dat raadslid ingediende.
5. Bij de bepaling hoeveel malen een raadslid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.
6. De Agendacommissie kan in afwijking van voorgaande voorstellen doen over de wijze van behandeling van een onderwerp in de raadsvergadering.

Artikel 19 Spreektijd

1. Een lid van de raad of de raadsvoorzitter kan ter vergadering een voorstel doen over de spreektijd van de leden en de overige aanwezigen.
2. De Agendacommissie kan een voorstel doen over de spreektijd van de leden en de overige aanwezigen.

Artikel 20 Handhaving orde en schorsing

1. Sprekers voeren het woord na het aan de raadsvoorzitter te hebben gevraagd en van hem gekregen hebben.
2. Een spreker mag in zijn betoog niet worden gestoord, tenzij:
    a. de raadsvoorzitter het nodig oordeelt hem aan het opvolgen van dit reglement te herinneren;
    b. een raadslid hem interrumpeert. De raadsvoorzitter kan bepalen dat de spreker zonder verdere interrupties zijn betoog kan afronden.
3. Indien een spreker zich beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen veroorlooft, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp, een andere spreker herhaaldelijk interrumpeert, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt hij door de raadsvoorzitter tot de orde geroepen. Indien de betreffende spreker hieraan geen gevolg geeft, kan de voorzitter hem gedurende de vergadering, waarin dit plaatsvindt, over het aanhangige onderwerp het woord ontzeggen.
4. De raadsvoorzitter kan ter handhaving van de orde van de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen en – indien na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord – de vergadering sluiten.

Artikel 21 Beraadslaging

1. De raad kan op voorstel van de Agendacommissie, de raadsvoorzitter of een lid van de raad beslissen over één of meer onderdelen van een onderwerp of voorstel afzonderlijk te beraadslagen.

2. De raad kan op voorstel van de Agendacommissie, de raadsvoorzitter of een lid van de raad beslissen over één of meer voorstellen of onderwerpen gezamenlijk te beraadslagen.
3. Op verzoek van een lid van de raad, een lid van het college of op voorstel van de raadsvoorzitter kan de raad besluiten de beraadslaging voor een door hem te bepalen tijd te schorsen teneinde de leden van de raad en/of het college de gelegenheid te geven tot onderling nader beraad. De beraadslagingen worden hervat nadat de schorsingsperiode verstreken is. Degene die de schorsing heeft gevraagd, heeft na de hervatting als eerste het woord.
4. Oordeelt de raadsvoorzitter dat een zaak voldoende is toegelicht en besproken, dan stelt hij – met inachtneming van artikel 19 – aan de vergadering sluiting van de beraadslagingen voor.
5. Het voorstel tot sluiting van de beraadslagingen kan ook uitgaan van één van de leden van de raad. Om dit voorstel in behandeling te nemen, moet het door tenminste twee andere leden worden ondersteund.

Artikel 22 Deelname aan de beraadslagingen door anderen

Onverminderd artikel 21 van de Gemeentewet kan de raad op enig moment besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslaging.

Artikel 23 Voorstellen van orde

Raadsleden kunnen tijdens een raadsvergadering mondeling een voorstel van orde betreffende de vergadering doen. De raad beslist hier direct over.

Paragraaf 3 Procedures bij besluiten en stemmingen in de raadsvergadering

Artikel 24 Beslissing

1. De voorzitter sluit de beraadslaging als hij vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, tenzij de raad anders beslist.
2. Nadat de beraadslaging is gesloten, vindt na een stemming over eventuele amendementen, de stemming plaats over het voorstel, zoals het dan luidt, in zijn geheel tenzij geen stemming wordt gevraagd. Tot slot vindt stemming plaats over de bij het voorstel ingediende moties.
3. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel voor de te nemen beslissing.

Artikel 25 Stemverklaring

Na het sluiten van de beraadslaging en voordat de raad tot stemming overgaat, kunnen raadsleden hun voorgenomen stemgedrag toelichten.

Artikel 26 Algemene bepalingen over stemming

1. De raadsvoorzitter vraagt de raadsleden of zij stemming verlangen. Is dit niet het geval en ook de raadsvoorzitter verlangt geen stemming, dan stelt de raadsvoorzitter vast dat het voorstel zonder stemming is aangenomen.
2. Als een voorstel zonder stemming wordt aangenomen kunnen de in de raadsvergadering aanwezige raadsleden aantekening in het verslag vragen, dat zij geacht willen worden te hebben tegengestemd of overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet niet aan de stemming te hebben deelgenomen.
3. De niet-hoofdelijke stemming geschiedt bij handopsteking.
4. Als een raadslid om stemming of hoofdelijke stemming vraagt, doet de voorzitter daarvan mededeling aan de raad.

5. De raadsvoorzitter deelt mede bij welk lid van de raad de hoofdelijke stemming zal beginnen. Daartoe wordt bij loting een volgnummer van de presentielijst aangewezen; bij het daar genoemde lid begint de hoofdelijke stemming. De volgorde van stemming is die van de presentielijst.
6. Bij hoofdelijke stemming roept de raadsvoorzitter de raadsleden bij naam op hun stem uit te brengen. Vervolgens geschiedt de oproeping naar volgorde van de presentielijst.
7. Bij hoofdelijke stemming brengen ter vergadering aanwezig raadsleden, tenzij zij overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet niet aan de stemming deel behoren te nemen, hun stem uit door 'voor' of 'tegen' uit te spreken, zonder enige toevoeging.
8. Een raadslid dat zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, kan deze vergissing herstellen totdat het volgende raadslid heeft gestemd. Bemerkt het raadslid zijn vergissing pas later, dan kan deze nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt aantekening vragen van zijn vergissing. Dit brengt geen verandering in de uitslag van de stemming.
9. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mee, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen. Hij doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

Artikel 27 Stemming over amendementen en moties

1. Als een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement gestemd en vervolgens over het voorstel zoals het dan luidt in zijn geheel.
2. Als een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement waarop dat betrekking heeft.
3. Als meerdere amendementen of subamendementen op een aanhangig voorstel zijn ingediend, wordt, onverminderd het eerste en tweede lid, eerst over het meest verstrekkende amendement of subamendement gestemd.
4. Als aangaande een aanhangig voorstel een motie is ingediend, wordt eerst over het voorstel gestemd en vervolgens over de motie.

Artikel 28 Stemming over personen

1. Bij stemming over personen voor benoemingen of het opstellen van voordrachten of aanbevelingen, benoemt de raadsvoorzitter drie raadsleden tot stembureau
2. Aanwezige raadsleden zijn verplicht een door het stembureau verstrekt stembriefje in te leveren, tenzij zij overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet niet aan de stemming deel behoren te nemen.
3. Er hebben zoveel stemmingen plaats als er personen zijn te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen. De raad kan op voorstel van de voorzitter van het stembureau beslissen dat bepaalde stemmingen worden samengevat op één briefje.
4. Het stembureau onderzoekt of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het aantal leden dat op basis van lid twee verplicht is een stembriefje in te leveren. Wanneer de aantallen niet gelijk zijn, worden de stembriefjes vernietigd zonder deze te openen en wordt een nieuwe stemming gehouden.
5. Voor het bepalen van de volstrekte meerderheid als bedoeld in artikel 30 van de Gemeentewet worden geacht geen stem te hebben uitgebracht die leden die geen behoorlijk stembriefje hebben ingevuld. Onder een niet behoorlijk ingevuld stembriefje wordt verstaan:
    a. een blanco ingevuld stembriefje;
    b. een ondertekend stembriefje;
    c. een stembriefje waarop meer dan één naam is vermeld, tenzij de stemming verschillende vacatures betreft;

   d. een stembriefje waarbij, indien het een benoeming op voordracht betreft, op een persoon wordt gestemd die niet is voorgedragen;
   e. een stembriefje waarbij op een andere persoon wordt gestemd dan die waartoe de stemming is beperkt.
6. In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de raad op voorstel van het stembureau.
7. Onder de zorg van de griffier worden de stembriefjes na afloop van de raadsvergadering vernietigd.

Artikel 29 Herstemming over personen

1. Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede stemming overgegaan.
2. Wanneer ook bij deze tweede stemming niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, heeft een derde stemming plaats tussen twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen hebben gekregen. Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt tussen welke twee personen de derde stemming zal plaatsvinden.
3. Indien bij de tussenstemming of de derde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Artikel 30 Beslissing door het lot

1. Wanneer het lot moet beslissen, worden de namen van hen tussen wie de beslissing moet plaatsvinden, door de raadsvoorzitter op afzonderlijke, geheel gelijke briefjes geschreven.
2. Deze briefjes worden, nadat zij door het stembureau zijn gecontroleerd, op gelijke wijze gevouwen, in een stembokaal gedeponeerd en omgeschud.
3. Vervolgens neemt de raadsvoorzitter een van de briefjes uit de stembokaal. Degene wiens naam op dit briefje voorkomt, is gekozen.

Paragraaf 4 Orde van de politieke avond

Artikel 31 Behandeladvies

1. Het behandeladvies wordt vastgesteld door de Agendacommissie.
2. Het behandeladvies omschrijft de vorm van de bespreking en waar en hoe laat deze plaatsvindt.
3. In het behandeladvies wordt aangegeven wat het doel of de vraag tijdens de bespreking aan de ronde- of de debattafel is of dat een voorstel direct naar de raad gaat.
4. De behandeladviezen gezamenlijk vormen de agenda voor de politieke avond.

Artikel 32 Ronde-tafel

1. Een gesprek aan de rondetafel is gericht op een beeldvormende bespreking van een onderwerp of voorstel.
2. Onder beeldvormende bespreking wordt informatievergaring of kennisoverdracht verstaan voor raadsleden of het college. Informatieve vragen kunnen aan deze tafel gesteld worden, technische vragen dienen vooraf gesteld te worden.
3. Per raadsfractie zijn maximaal twee leden (raadslid of fractieassistent) deelnemer van een rondetafel, tenzij de Agendacommissie anders beslist.

4. Niet-raadsleden zijn volwaardig deelnemer aan een rondetafelgesprek, tenzij de Agendacommissie anders beslist.
5. Een rondetafel gesprek wordt geleid door een tafelvoorzitter.
6. De tafelvoorzitter draagt zorg voor behandeling van het onderwerp conform het behandeladvies.
7. Aan het eind van de rondetafel geeft de tafelvoorzitter indien van toepassing weer hoe het vervolgproces eruit ziet en trekt hij een eindconclusie op basis van de bespreking aan tafel.
8. *Indien aan het eind van de ronde tafel wordt verzocht om een debattafel meldt de aanvrager bij de voorzitter met welke motivatie of op basis van welke argumenten deze debattafel wordt aangevraagd.*

Artikel 33 Debattafel

1. Een gesprek aan de debattafel is gericht op een meningsvormende bespreking van een onderwerp, al dan niet ter voorbereiding op besluitvorming in de raadsvergadering. Politieke vragen kunnen aan deze tafel gesteld worden, technische en informatieve vragen dienen vooraf gesteld te worden
2. Per raadsfractie is maximaal één lid (raadslid of fractieassistent) deelnemer aan een debattafel, tenzij de Agendacommissie anders beslist.
3. Doel van de debattafel is advisering over de raadsbehandeling, uitkomst van een debattafel kan zijn:
    a. Het voorstel is besluitrijp als hamerstuk in de raad, al dan niet met toegezegde wijzigingen.
    b. Het voorstel is besluitrijp als bespreekstuk in de raad, al dan niet met toegezegde wijzigingen, waarbij aangegeven dient te worden op welke punten men met een motie of amendement komt waarover het debat in de raad dan wordt voortgezet.
    c. Het debat over het voorstel is nog niet voldoende afgerond voor besluitvorming en wordt voortgezet in een volgende debattafel, waarbij aangegeven wordt op welke onderdelen van het voorstel het debat nog niet afgerond is.
    d. Het voorstel is niet besluitrijp en gaat voor nadere informatie of aanpassing terug naar het college.
    e. Anderszins.
4. Een debattafel gesprek wordt geleid door een tafelvoorzitter *of de raadsvoorzitter*.
5. *Niet-raadsleden nemen geen deel aan een debattafel, tenzij de agendacommissie anders beslist.*
6. De tafelvoorzitter *of de raadsvoorzitter* draagt zorg voor behandeling van het onderwerp conform het behandeladvies.
7. Aan het eind van de debattafel vat de tafelvoorzitter *of de raadsvoorzitter* samen hoe de uitkomst van de bespreking luidt en het advies van de tafel voor de raadsbehandeling is.

Artikel 33c Thema avond / informele avond

1. Op een thema avond of informele avond wordt een onderwerp informatief besproken.
2. Deze avonden hebben het karakter van brainstorm, presentatie of voorlichting. De invulling en werkvorm van de avond kan verschillen.
3. De informele avond is een interne aangelegenheid, deze avonden zijn enkel voor raadsleden en fractieassistenten.
4. De thema avond is openbaar, hier kunnen ook externen aan deelnemen.
5. De thema avond of informele avond vindt doorgaans plaats op een dinsdagavond dat er geen Raadsavond of Politieke Avond is, tenzij de Agendacommissie anders beslist.

Artikel 34 Openbaarheid

1. De ronde- en debattafels zijn openbaar.
2. In bijzondere gevallen kan de Agendacommissie op grond van de Gemeentewet artikel 25 besluiten dat een ronde- of debattafel in beslotenheid plaatsvindt.

Artikel 35 Presentielijst, spreektijd, handhaving orde, schorsing en beraadslaging

De artikelen 15, 19, 20, 21 en 23 van dit reglement van orde zijn van overeenkomstige toepassing op de orde van de politieke avond.

Hoofdstuk 4 – Rechten van leden

Artikel 36 Amendementen en subamendementen

1. Ieder lid van de raad kan tot het sluiten van de beraadslaging over het voorstel een amendement (voorstel tot wijziging van een voorgesteld besluit) indienen. Dit gebeurt schriftelijk, tenzij de voorzitter oordeelt dat mondelinge indiening volstaat.
2. Het indienen van het amendement geschiedt bij voorkeur in de eerste termijn van de beraadslagingen van het voorstel waar het amendement betrekking op heeft. De behandeling van het amendement vindt gelijktijdig plaats met de beraadslaging over het voorstel waarop het betrekking heeft.
3. Ieder lid van de raad is bevoegd op dat amendement een subamendement (wijziging van het amendement) in te dienen.
4. Er wordt alleen beraadslaagd over amendementen en subamendementen die ingediend zijn door raadsleden die de presentielijst getekend hebben.
5. Intrekking door de indiener(s) van een amendement of subamendement is mogelijk totdat de besluitvorming daarover door de raad is afgerond.

Artikel 37 Moties

1. Ieder lid van de raad, dat de presentielijst heeft getekend, kan ter vergadering een motie indienen.
2. Een motie moet om in behandeling genomen te worden schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend. Tenzij de voorzitter oordeelt dat mondelinge indiening volstaat.
3. Het indienen van een motie geschiedt bij voorkeur in de eerste termijn van de beraadslagingen over het onderwerp of voorstel waarop het betrekking heeft. De behandeling van een motie vindt gelijktijdig plaats met de beraadslaging over het onderwerp of voorstel waarop het betrekking heeft.
4. De behandeling van een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt plaats nadat alle op de agenda opgenomen onderwerpen zijn behandeld.
5. Intrekking door de indiener(s) van een motie is mogelijk totdat de besluitvorming daarover door de raad is afgerond.

Artikel 38 Initiatiefvoorstel

1. Raadsleden dienen initiatiefvoorstellen schriftelijk in bij de Agendacommissie.
2. Conform artikel 147a van de Gemeentewet legt de Agendacommissie het Initiatiefvoorstel allereerst voor aan het college om deze de gelegenheid te geven zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken.
3. Het college maakt binnen dertig dagen nadat de Agendacommissie het Initiatiefvoorstel aan hen heeft voorgelegd zijn wensen en bedenkingen kenbaar.

4. De Agendacommissie agendeert het Initiatiefvoorstel vervolgens voor een politieke avond dan wel een raadsvergadering.

Artikel 39 Een raadsvoorstel van het college

1. Een voorstel van het college aan de raad dat vermeld staat op de voorlopige agenda van de raadsvergadering, kan niet worden ingetrokken zonder toestemming van de raad.
2. Als de raad van oordeel is dat een voorstel als bedoeld in het eerste lid voor advies terug aan het college dient te worden gezonden, bepaalt de raad binnen welke termijn het voorstel opnieuw geagendeerd wordt.

Artikel 40 Interpellatie

1. Ieder lid van de raad kan een verzoek tot het houden van een interpellatie schriftelijk indienen bij de voorzitter. Dit kan, behoudens in naar het oordeel van de voorzitter spoedeisende gevallen, tot ten minste 48 uur voor de aanvang van de vergadering. Het verzoek bevat in ieder geval duidelijke omschrijving van het onderwerp en in ieder geval een duidelijke indicatie van de aard en reikwijdte van de vragen.
2. De voorzitter brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en de wethouders.
3. In de eerstvolgende raadsvergadering stemt de raad over het verzoek tot interpellatie. Indien de raad positief oordeelt over de interpellatie dan is het interpellatiedebat het eerste agendapunt na het technische blok, tenzij de raad anders oordeelt.
4. De interpellant krijgt de gelegenheid om alle voor de interpellatie relevante vragen te stellen, mits binnen de kaders van art. 40, lid 1 Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2017. Het college van burgemeester en wethouders en/of de overige raadsleden krijgen de gelegenheid om te reageren op de vragen die door de interpellant gesteld zijn, afhankelijk van aan wie interpellant de vragen heeft gesteld. Hierna krijgen de leden van de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders nog minimaal eenmaal de gelegenheid om het woord te voeren, tenzij de raad anders bepaalt.

Artikel 41 Schriftelijke vragen

1. Ieder raadslid en iedere fractieassistent kan schriftelijke vragen stellen aan het college of de burgemeester.
2. Schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien. Bij de vragen wordt aangegeven of schriftelijke of mondelinge beantwoording wordt verlangd.
3. De vragen worden ingediend bij de griffier; deze draagt er zorg voor dat de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en het college worden gebracht.
4. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen dertig dagen nadat de vragen zijn ingediend. Mondelinge beantwoording vindt plaats in het eerstvolgende ‘over-en-weer’. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, stelt degene aan wie de vragen zijn gericht de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis. Daarbij wordt de termijn aangegeven waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden.
5. Schriftelijke antwoorden van het college of de burgemeester worden door tussenkomst van de griffier aan de raadsleden toegezonden.
6. De vragen en antwoorden worden gelijktijdig met de stukken als bedoeld in artikel 14 aan de leden van de raad toegezonden.

7. De vragensteller kan bij schriftelijke beantwoording in het eerstvolgende ‘over-en-weer’ en bij mondelinge beantwoording in hetzelfde ‘over-en-weer’ nadere inlichtingen vragen over het door de burgemeester of door het college gegeven antwoord.

Artikel 42 Inlichtingen

1. Raadsleden dienen verzoeken tot inlichtingen als bedoeld in de artikelen 169, derde lid, en 180, derde lid, van de Gemeentewet schriftelijk in bij de griffier .
2. De griffier brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en het college of de burgemeester.
3. De verlangde inlichtingen worden mondeling of schriftelijk in het eerstvolgende ‘over-en-weer’ gegeven.

Artikel 43 Over-en-weer: vragen en mededelingen

1. *Aan het begin van elke raadsvergadering* wordt een ‘over-en-weer’ gehouden. Dit ‘over-en-weer’ duurt samen met het technische blok maximaal 60 minuten. Tenzij de Agendacommissie anders beslist.
2. Tijdens het ‘over-en-weer’ hebben collegeleden, raadsleden en fractieassistenten het recht om een mededeling te doen aan de raad over actuele onderwerpen die niet op de agenda van de raad staan. Tevens kunnen collegeleden schriftelijke vragen mondeling beantwoorden tijdens het ‘over-en-weer’ of toezeggingen inlossen.
3. Tijdens het ‘over-en-weer’ hebben raadsleden en fractieassistenten het recht om vragen te stellen aan het college, de burgemeester of andere leden van de raad, over actuele onderwerpen die niet op de agenda van de raad staan, over de lijst ingekomen stukken en de lijst met toezeggingen.
4. De vragen en mededelingen dienen zoveel mogelijk vooraf aangemeld te worden bij de griffier, uiterlijk om 09.00 uur van de ochtend van de raadsvergadering. De griffier stelt de overige raadsleden, het college en de burgemeester op de hoogte van de vragen.
5. De *raadsvoorzitter* geeft het woord op volgorde van aanmelding binnen de diverse rubrieken eventueel gegroepeerd naar onderwerp. Eerst de mededelingen van college, raadsleden of fractieassistenten, als tweede de bespreking van de lijst met toezeggingen, als derde de bespreking van de lijst ingekomen stukken en tot slot als vierde vragen van de raadsleden dan wel fractieassistenten De *raadsvoorzitter* kan van de volgorde afwijken, indien dit in het belang is van de orde van de vergadering. *De voorzitter behandelt eerst de vragen af die tijdig zijn ingediend. Indien na afhandeling tijd resteert, kunnen spontane vragen worden behandeld*”.
6. In het geval van een vraag, krijgt eerst de vragensteller het woord. Daarna volgt de beantwoording. Na de beantwoording is er gelegenheid voor de vragensteller om aanvullende vragen te stellen. Daarna krijgen andere leden van de raad gelegenheid om over hetzelfde onderwerp een vraag te stellen~~, hetzij aan de vragensteller,~~ het college of de burgemeester.
7. *De voorzitter behandelt steeds één vraag/onderwerp per fractie. Na behandeling volgt een vraag/onderwerp van een andere fracties. Na een rondje vragenstellers komt pas de volgende vraag van een fractie aan bod zodat alle fracties aan bod komen. Wat aan vragen blijft liggen na het beoogde tijdvak, kan schriftelijk achteraf worden beantwoord.*
8. In het geval van een mededeling, krijgt eerst de mededeler het woord. Daarna is er gelegenheid voor de raadsleden om vragen over de mededeling te stellen.
9. Tijdens het ‘over-en-weer’ kunnen geen moties worden ingediend en zijn geen interrupties toegestaan.

10. Indien gestelde vragen niet beantwoord kunnen worden tijdens het ‘over-en-weer’, dan volgt in de regel het antwoord tijdens het volgende ‘over-en-weer’. Of, als de vragensteller of het college dat wenst, schriftelijk voor de volgende raadsvergadering.
11. De *raadsvoorzitter* verdeelt de spreektijd tijdens het ‘over-en-weer’ evenredig over het aantal aanmeldingen. De voorzitter kan tevens in bijzondere gevallen afwijken van de maximale lengte van het ‘over-en-weer’.

Artikel 43a Speakers’ corner

1. Het Speakers’ corner is een half uur voorafgaand aan de Politieke Avond (19.00u) waarop inwoners zich tot de raad kunnen richten over een onderwerp dat niet geagendeerd staat op de Politieke Avond of de Raadsavond.
2. Het woord kan niet gevoerd worden:
    a. over een besluit van het gemeentebestuur waartegen bezwaar of beroep ingediend kan worden of bij de rechter openstaat of heeft opengestaan;
    b. over benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
    c. indien een klacht ex artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend.
3. Aanmelding voor de Speakers’ corner moet uiterlijk de maandag voor de Politieke Avond om 12.00u bij de griffie.
4. Een tafelvoorzitter is gastheer van het Speakers’ corner. Hij geeft allereerst het woord aan de inspreker. Daarna geeft hij gelegenheid aan de aanwezigen om hierop te reageren.
5. Het Speakers’ corner duurt maximaal een half uur, indien er meerdere inwoners gebruik willen maken van het Speakers’ corner wordt de beschikbare tijd verdeeld over de insprekers.

Artikel 44 Technisch blok

1. Het technisch blok vormt het begin van de raadsvergadering.
2. Tijdens het technische blok worden de agenda vastgesteld, de lijst ingekomen stukken vastgesteld en eventuele toelating van raadsleden of benoeming tot fractieassistenten geagendeerd.
3. Samen met het ‘over-en-weer’ duurt het technische blok maximaal 60 minuten. Tenzij de voorzitter of de raad anders beslist.

Hoofdstuk 5 – Begroting en rekening

Artikel 45 Procedure begroting

Onverminderd het bepaalde in de Gemeentewet geschiedt de voorbereiding, het onderzoek, de behandeling en de vaststelling van de begroting volgens een procedure die de raad, op voorstel van de Agendacommissie, vaststelt.

Artikel 46 Procedure jaarrekening

Onverminderd het bepaalde in de Gemeentewet geschiedt de voorbereiding en het onderzoek van de jaarrekening en het jaarverslag, alsmede de vaststelling van de jaarrekening en van een eventueel indemniteitsbesluit volgens een procedure die de raad, op voorstel van de Agendacommissie, vaststelt.

Hoofdstuk 6 – Lidmaatschap van andere organisaties

Artikel 47 Verslag en verantwoording

1. Een lid van de raad, een wethouder, de burgemeester, de gemeentesecretaris of de griffier die door de gemeenteraad is aangewezen tot lid van het algemeen bestuur van een openbaar lichaam of van een ander gemeenschappelijk orgaan, ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft het recht om tijdens het ‘over-en-weer’ verslag te doen over de zaken die in het algemeen bestuur aan de orde zijn. Voor bespreking van dit verslag zal de raadsvoorzitter verwijzen naar de Agendacommissie ter agendering in een ronde- of debattafel.
2. Ieder lid van de raad kan aan een persoon als bedoeld in het eerste lid, schriftelijk vragen stellen. De regels voor het stellen van schriftelijke vragen, vastgesteld in artikel 41, zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Wanneer een lid van de raad een persoon als bedoeld in het eerste lid ter verantwoording wenst te roepen over zijn wijze van functioneren als zodanig, besluit de raad over het toestaan daarvan. De regels voor het vragen van inlichtingen, vastgesteld in artikel 42, zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Over een voorstel tot ontslag van een door de raad aangewezen lid van het algemeen bestuur van een openbaar lichaam of van een ander gemeenschappelijk orgaan, als bedoeld in het eerste lid, wordt niet beraadslaagd dan nadat in een vergadering, ten minste twee weken tevoren gehouden, is besloten te verklaren dat het betrokken raadslid niet meer het vertrouwen van de raad bezit als lid van het bedoelde bestuur.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op andere organisaties of instituties, waarin de raad één van zijn leden heeft benoemd.

Hoofdstuk 7 – Besloten vergadering

Artikel 48. Toepassing reglement op besloten raadsvergaderingen en ronde- of debattafels

Op besloten raadsvergaderingen, ronde- of debattafels is dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover dat niet strijdig is met het besloten karakter van de vergadering of tafel.

Artikel 49. Verslag besloten raadsvergadering en ronde- of debattafels

1. Besluitenlijst en het audioverslag van een besloten (deel van de) raadsvergadering worden niet verspreid, maar uitsluitend voor de raadsleden, fractieassistenten en overige deelnemers van de betreffende raadsvergadering ter inzage gelegd bij de griffie. De raadsleden en deelnemers worden van de ter inzage legging op de hoogte gesteld.
2. Het audioverslag van een besloten (deel van de) ronde of debattafel ligt uitsluitend voor raadsleden, fractieassistenten en overige tafeldeelnemers van de betreffende debattafel ter inzage bij de griffie. De tafeldeelnemers worden van de ter inzage legging op de hoogte gesteld.

Artikel 50 Geheimhouding

Voor de afloop van een besloten rond- of debattafel besluiten de tafeldeelnemers overeenkomstig artikel 25 en 86 van de gemeentewet op grond van een belang genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur of geheimhouding wordt opgelegd omtrent het in die vergadering met gesloten deuren behandelde (het gesprek dat gevoerd is, een presentatie die gehouden is, ter vergadering uitgedeelde stukken etc). De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen in acht genomen.

Artikel 51 Opheffing geheimhouding

Als de raad op grond van de artikelen 25, derde en vierde lid, 55, tweede en derde lid, of 86, tweede en derde lid, van de Gemeentewet voornemens is de geheimhouding op te heffen, wordt, als het orgaan dat geheimhouding heeft opgelegd daarom verzoekt, daarover in een besloten raadsvergadering met het desbetreffende orgaan overleg gevoerd.

Hoofdstuk 8 – Toehoorders en pers

Artikel 52 Toehoorders en pers

1. Toehoorders en vertegenwoordigers van de pers wonen openbare raadsvergaderingen, ronde- en debattafels uitsluitend bij op de voor hen bestemde plaatsen.
2. Het blijkgeven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is hen verboden.
3. In het belang van de orde van de bijeenkomst, dienen toehoorders en pers de aanwijzingen van de raads- of tafelvoorzitter op te volgen.
4. Indien de raads- of tafelvoorzitter dit nodig oordeelt, kan hij de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen ter handhaving van de orde op de publieke tribune.
5. De schorsing gaat de tijd van een uur niet te boven. Indien bijzondere gevallen dit wenselijk maken, is de voorzitter bevoegd de vergadering te verdagen tot uiterlijk tweemaal 24 uur na de schorsing.

Artikel 53 Geluid- en beeldregistratie

Degenen die van een openbare raadsvergadering, ronde- of debattafel geluid- of beeldregistraties willen maken, doen hiervan mededeling aan de raadsvoorzitter dan wel tafelvoorzitter en gedragen zich naar diens aanwijzingen.

Artikel 54 Gebruik van communicatiemiddelen

In de ruimte van een raadsvergadering, ronde- of debattafel, met inbegrip van de publieke tribune, is tijdens de vergadering of de tafel telefoneren, op welke wijze dan ook, niet toegestaan. Ander gebruik van mobiele telefoons of andere communicatiemiddelen is toegestaan, voor zover dit gebruik naar het oordeel van de raadsvoorzitter dan wel tafelvoorzitter geen verstoring van de orde van de vergadering respectievelijk de tafel oplevert en (het gebruik van) de apparatuur geen geluid produceert.

Hoofdstuk 9 – Slotbepalingen

Artikel 55 Uitleg reglement

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement:

1. Beslist de raad op voorstel van de raadsvoorzitter, in het geval van een raadsvergadering.
2. Beslissen de tafeldeelnemers op voorstel van de tafelvoorzitter, in het geval van een ronde- of debattafel.

Artikel 56 Inwerkingtreding, citeertitel en intrekking oude reglement

1. Dit reglement treedt in werking op 29 januari 2019.
2. Op dat tijdstip vervalt het op 8 mei 2017 vastgestelde ‘Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Duiven 2017’.
3. Dit reglement wordt aangehaald als ‘Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019’.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 29 januari 2019

de griffier,	de voorzitter,
drs. W.R.. (Wouter) Bosch	mr. H.B. (Huub) Hieltjes

Toelichting op het Reglement van orde gemeenteraad Duiven 2019

Hoofdstuk 1 – Algemene Bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

De begrippen behoeven geen nadere toelichting.

Artikel 2 De voorzitters

De burgemeester is voorzitter van de raad. Artikel 125, derde lid, van de Grondwet en artikel 9 van de Gemeentewet schrijven dit dwingend voor. In artikel 77, eerste lid, is bepaald dat het langstzittende raadslid het raadsvoorzitterschap waarneemt bij verhindering of ontstentenis van de burgemeester. Als twee raadsleden even lang zitting hebben, is de oudste in jaren degene die het raadsvoorzitterschap waarneemt. Daarnaast heeft de raad altijd de mogelijkheid zelf te kiezen voor een andere waarnemer. Overigens geldt ditzelfde regime in het geval dat alle wethouders afwezig zijn voor de waarneming van het ambt van burgemeester. De burgemeester heeft het recht op grond van artikel 21 van de Gemeentewet in de vergadering aan de beraadslaging deel te nemen. Als voorzitter zorgt hij onder andere voor de handhaving van de orde in de vergadering.
Tafelvoorzitters: Door de nieuwe werkwijze van de raad, met de invoering van de ronde- en debattafels als belangrijkste wijziging, is er behoefte aan voldoende tafelvoorzitters. Het streven is erop gericht dat een tafelvoorzitter op een politieke avond slechts één tafel hoeft voor te zitten. Omdat het ‘over-en-weer’ voorafgaand aan de raadsvergadering wordt gehouden, is het officieel geen integraal onderdeel van de raadsvergadering. Daarom kunnen tafelvoorzitters ook het ‘over-en-weer’ voorzitten. Aan alle fracties wordt gevraagd om een tafelvoorzitter te leveren. Het is denkbaar dat grotere fracties meerdere tafelvoorzitters leveren. Bij voorkeur levert iedere fractie minstens één tafelvoorzitter. Een aantal van acht tafelvoorzitters is nodig om enigszins flexibel een agenda met bijbehorende tafelvoorzitters voor de politieke avond te kunnen vaststellen. Als het aantal tafelvoorzitters, door beëindiging van het tafelvoorzitterschap, te klein wordt, kan de Agendacommissie de raadsfracties opnieuw om tafelvoorzitters verzoeken.

Artikel 3 De griffier

De raad is verplicht een griffier te benoemen (artikel 100 van de Gemeentewet). De griffier is in eerste instantie verantwoordelijk voor de bijstand aan de raad. Hij is in principe in elke vergadering van de raad aanwezig. De Gemeentewet eist dat de raad de vervanging van de griffier regelt (artikel 107d, eerste lid). In het tweede lid is daarover een bepaling opgenomen. In verband met artikel 22 van de Gemeentewet (verschoningsrecht) is in het derde lid een bepaling opgenomen met betrekking tot het deelnemen van de griffier aan de beraadslaging.

Artikel 4a Het Seniorenconvent

Het Seniorenconvent heeft voornamelijk een algemeen adviserende rol (aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad). Daarnaast is het Seniorenconvent een plek voor het bestuursorgaan Burgemeester om vertrouwelijke zaken te delen op het vlak van de portefeuille Openbare orde en Veiligheid en Integriteit.

Lid 8 is ingevoegd omdat het denkbaar is dat als er een kwestie op het vlak van de openbare orde en veiligheid aan de orde is, de burgemeester zich wil laten bijstaan door bijvoorbeeld de brandweercommandant of de beleidsmedewerker Openbare Orde. Eveneens is het denkbaar dat de griffier bepaalde zaken wil voorleggen, bijvoorbeeld als er een nieuw raadsinformatiesysteem moet komen. Het is denkbaar dat hij zich dan laat bijstaan door een

deskundige. Daarom is er gekozen voor de bewoording ‘iemand’ in plaats van de bewoording ‘een ambtenaar’ of ‘een medewerker van de gemeente’.

Het Seniorenconvent heeft voor wat betreft de politieke aspecten van het raadswerk geen besluitvormende rol, dat primaat is immers voorbehouden aan de raad. Het lidmaatschap van het Seniorenconvent is gekoppeld aan het fractievoorzitterschap. Omdat het Seniorenconvent besloten van aard is en geen besluitvormende rol heeft voor wat betreft de politieke aspecten van het raadswerk is er voor gekozen om geen vervangingsregel op te nemen. Dit bevordert het besloten en vertrouwelijke karakter. Wanneer een fractievoorzitter niet in de gelegenheid is om het Seniorenconvent bij te wonen, kan hij zich dus niet laten vervangen door een ander lid van zijn fractie of de raad.

Vertrouwelijkheid is een term die niet gebruikt wordt in de Gemeentewet en de Wob. De Hoge Raad heeft in 2004 bepaald dat de termen ‘vertrouwelijkheid’ en ‘geheimhouding’ in feite hetzelfde betekenen, maar dat in juridische zin alleen waarde wordt gehecht aan het woord ‘geheim’. Daarom is het van belang om te duiden wat de term vertrouwelijkheid in houdt. Vertrouwelijkheid houdt in dat datgene wat besproken en gedeeld wordt in het Seniorenconvent binnenskamers blijft en niet daarbuiten komt. Deelnemers aan het Seniorenconvent zijn zich hier van bewust en handelen hier naar. Het is denkbaar dat naast het vertrouwelijke karakter dat hier van kracht is, informatie die hier gedeeld wordt reeds valt onder de term geheim of niet-openbaar uit de Gemeentewet en de Wob en daarmee een geheimhoudingsplicht geldt en er strafrechtelijke consequenties verbonden zijn aan het lekken van deze informatie. Deelnemers zijn zich hier van bewust en handelen hier ook naar, het is raadzaam dat de voorzitter de aanwezigen hier ook regelmatig op wijst zodat een ieder hier van doordrongen is.

Artikel 4b De Agendacommissie

De Agendacommissie vervult een belangrijke (coördinerende) rol bij de agendering van zaken op de politieke avond en in de raad. De Agendacommissie heeft het overzicht van alle onderwerpen waar de raad zich mee bezig houdt en zorgt voor de planning.

De commissie stelt de agenda van de politieke avond vast en de agenda van de raad voorlopig vast. De definitieve vaststelling van de agenda van de raad geschiedt bij de aanvang van de betreffende vergadering.

De Agendacommissie verdeelt in haar vergadering het voorzitterschap van de geagendeerde onderwerpen voor een politieke avond en het ‘over-en-weer’ over haar leden. De raadsvoorzitter is automatisch – conform de wetgeving - de voorzitter van de raadsvergadering. De Agendacommissie kan besluiten om in bijzondere gevallen een voorzitter van buiten aan te trekken om een ronde- of debattafel te leiden.

In haar vergadering blikt de Agendacommissie terug op de vorige politieke avond, dit met het oog op het lerend vermogen van de leden van de Agendacommissie. Daarnaast is het raadzaam dat de Agendacommissie periodiek, bijvoorbeeld elk half jaar, een evaluatiemoment heeft.

In de nieuwe werkwijze past dat de Agendacommissie - met redenen omkleed - kan besluiten om een raadsvoorstel - zonder eerst op de politieke avond te zijn besproken - als hamerstuk op de agenda van de raad te agenderen. De Agendacommissie zal dat met name overwegen als er sprake is van een beleidsarm stuk, een stuk dat een logisch vervolg is op eerdere besluitvorming of een stuk waarop geen betrokkenheid van burgers te verwachten is of bij een combinatie van deze argumenten. De raad kan bij de vaststelling van de agenda in de raadsvergadering gemotiveerd aangeven dat het stuk toch voor de politieke avond moet

worden geagendeerd. Motieven voor de raad om het punt toch te willen agenderen kunnen gelegen zijn in de verwachting dat er wel burgers willen inspreken, of dat het punt toch politieke attentiewaarde heeft.

Het uitgangspunt is dat alle fracties één tafelvoorzitter leveren. Dit uitgangspunt heeft tot doel om een breed draagvlak te hebben in de raad voor de keuzes die de Agendacommissie maakt. Het is denkbaar dat grotere fracties meerdere tafelvoorzitters leveren. In haar eerste vergadering als Agendacommissie wijzen de leden van de Agendacommissie één tafelvoorzitter aan als voorzitter van de Agendacommissie. Gezien het dualisme en de zelfstandige rol van de raad is de voorzitter van de Agendacommissie bij voorkeur lid van de oppositie.

De Agendacommissie is een procescommissie die bij haar beslissingen een grote mate van overeenstemming als uitgangspunt heeft. Leidend voor haar beslissingen zijn de uitkomsten van de tafel waar een onderwerp besproken is en het advies van de griffie.

Naast de formele agenda is de Agendacommissie ook een klankbord voor de griffie als het gaat om andere raadsactiviteiten in de agenda van de raad, zoals thema-avonden of werkbezoeken.

De gemeentesecretaris is de eerste adviseur van het college van B&W en staat aan het hoofd van de ambtelijke organisatie. Hij heeft zicht op de planning en de processen van het ambtelijk apparaat. Vanuit zijn rol kan de gemeentesecretaris de Agendacommissie adviseren. Indien nodig kan hij zich laten bijstaan door een inhoudelijk betrokken ambtenaar.

De vergaderingen van de Agendacommissie zijn passief-openbaar. Dit houdt in dat eenieder welkom is bij de vergaderingen van de Agendacommissie. Reden is dat wanneer de commissie actief-openbaar is, de agenda conform artikel 11 en 12 uit dit reglement gepubliceerd moeten worden. Dit verlengt de doorlooptijd van de raadscyclus met circa twee weken. Omdat de Agendacommissie alleen procesmatige besluiten neemt en geen politiek inhoudelijke besluiten doet een korter van te voren publiceren van de agenda geen afbreuk aan het democratische proces. In de regel zullen de agenda en de stukken van de Agendacommissie de vrijdag voor de Agendacommissie via iBabs op de website van de gemeente gepubliceerd worden. Voor het moment van invloed uitoefenen op de besluitvorming van of in de Agendacommissie zie de toelichting bij artikel 9 Agenda van de raadsvergadering en de Politieke Avond.

Hoofdstuk 2 – Toelating van nieuwe raadsleden; benoeming van fractieassistenten; benoeming van wethouders; fracties

Artikel 5a Onderzoek geloofsbrieven en toelating van nieuwe raadsleden

Vooraf

Met de geloofsbrief geeft de voorzitter van het centraal stembureau aan de benoemde kennis van zijn benoeming (artikel V 1 van de Kieswet). Voor dit benoemingsbesluit is bij ministeriële regeling een model vastgesteld. De benoemde geeft schriftelijk aan of hij de benoeming aanneemt (artikel V 2 van de Kieswet). Tegelijk met de mededeling dat hij zijn benoeming aanneemt worden aan de raad stukken overlegd waaruit blijkt dat de benoemde voldoet aan de eisen om als lid van de raad toegelaten te worden. Dit omvat de volgende stukken: een ondertekende verklaring met de openbare betrekkingen die hij bekleedt, een uittreksel uit de basisregistratie personen met zijn woonplaats, geboorteplaats en -datum en (indien niet-Nederlander) stukken waaruit blijkt dat hij voldoet aan de vereisten van artikel 10, tweede lid, van de Gemeentewet (artikel V 3 van de Kieswet). Het onderzoek van de geloofsbrieven moet in een openbare vergadering gebeuren. Bij het onderzoek zal ook de gedragscode (artikel 15, derde lid, van de Gemeentewet) betrokken worden. In deze code

zijn onder meer bepalingen opgenomen over al dan niet toegestane nevenfuncties. De commissie welke de geloofsbrieven onderzoekt brengt verslag uit. Dit kan zowel mondeling als schriftelijk.

Eerste en tweede lid
De formulering van het eerste lid benadrukt dat de raad en niet de voorzitter een commissie instelt, die het zogenaamde geloofsbrievenonderzoek verricht nadat de voorzitter van het centraal stembureau nieuwe leden heeft benoemd.

Derde lid

Het onderzoek van het proces-verbaal (onderzoek naar het verloop van de verkiezing of de vaststelling van de uitslag) gebeurt door de oude raad vlak voor de eerste samenkomst van de nieuwe raad na de gemeenteraadsverkiezingen. Het onderzoek van het proces-verbaal strekt zich niet uit tot de geldigheid van de kandidatenlijsten en van de lijstverbindingen.
Dit lid ziet op de specifieke taak die de raad heeft na de raadsverkiezingen. Na de gemeenteraadsverkiezingen heeft de commissie voor het geloofsbrievenonderzoek een extra taak: zij adviseert de raad ook over het verloop van de verkiezingen (of dit op wettige wijze is gebeurd) en het vaststellen van de uitslag (is deze juist vastgesteld). Zij doet dit op basis van het proces-verbaal van het centraal stembureau. De raad dient op basis van dit advies een besluit te nemen over het verloop van de verkiezingen en de vaststelling van de uitslag. Dit besluit is van belang omdat de raad de bevoegdheid heeft om te besluiten tot het hertellen van de stemmen en zelfs de bevoegdheid om te besluiten tot een herstemming, beide eventueel in een deel van de gemeente bij een aantal specifieke stembureaus. Het proces-verbaal vormt de aanleiding tot een besluit tot hertelling of herstemming. Dit dient concrete aanwijzingen te bevatten waarop de raad tot een dergelijk besluit over gaat. Het feit dat een fractie een klein aantal (bijv. drie) stemmen te weinig heeft om een extra zetel te behalen is geen valide motivering om tot hertelling over te gaan. Een proces-verbaal waaruit blijkt dat kiezers bezwaar hebben gemaakt over de onzorgvuldige wijze waarop het stembureau na sluiting de stemmen heeft geteld, kan dit wel zijn.

Vierde en vijfde lid
Ingevolge artikel V 4 van de Kieswet beslist de raad over de toelating van zijn leden. Daarbij is er een verschil in de procedure bij de samenstelling van een nieuwe raad of bij de vervulling van een tussentijdse vacature. Na een raadsverkiezing kunnen de raadsleden op de eerste vergadering van de raad in nieuwe samenstelling de eed of verklaring en belofte afleggen. De voorzitter zal hen hiervoor oproepen. Bij tussentijdse vacaturevervulling kan de eed of verklaring en belofte aansluitend aan de beslissing van de raad over de toelating van het betrokken raadslid plaatsvinden. De tekst van de eed of verklaring en belofte die een raadslid bij het aanvaarden van het raadslidmaatschap moet afleggen, is in artikel 14 van de Gemeentewet vastgelegd.

Artikel 5b Onderzoek geloofsbrieven en benoeming van fractieassistenten
Nieuw in dit artikel is dat we nu de mogelijkheid hebben geschapen om iemand te benoemen als fractieassistent die niet bij de laatste verkiezingen geplaatst was op de kandidatenlijst van de fractie.
Artikel 10, 11, 12, 13 en 15 uit de Gemeentewet worden ook van toepassing verklaard op fractieassistenten. Fractieassistenten leggen ook de eed of verklaring en belofte af. Wij schakelen in de praktijk, waar mogelijk, de fractieassistent gelijk met een raadslid en dan ligt gelijkschakeling op dit punt ook voor de hand. Er kan dan geen enkel misverstand of onduidelijkheid meer bestaan dat ook fractieassistenten aan geheimhouding zijn gehouden van zaken die bijvoorbeeld in een besloten tafel van de politieke avond aan de orde kunnen komen of van stukken die onder geheimhouding bij de griffie berusten en bij de griffie kunnen worden ingezien.
Het van toepassing verklaren van de genoemde artikelen uit de Gemeentewet

betekent onder andere dat zij achttien jaar moeten zijn, over een geldige verblijfstitel moeten beschikken, hun nevenfuncties openbaar moeten maken, geen functie als bedoeld in artikel 13 mogen vervullen en niet in strijd mogen handelen met artikel 15. Bij dat laatste gaat het er in dit verband vooral om dat zij niet als gemachtigde voor een wederpartij mogen optreden in geschillen met de gemeente (artikel 15, eerste lid aanhef en onder b). Als een dergelijk geschil zich zou voordoen met een wijkvereniging, voetbalclub of andere door de gemeente gesubsidieerde organisatie waar een fractieassistent lid van het bestuur of voorzitter is, moet deze fractieassistent zich dus afzijdig houden. Verder is van belang het bepaalde in artikel 15, eerste lid aanhef en onder c: de fractieassistent mag ook niet als vertegenwoordiger of adviseur optreden t.b.v. het door derde met de gemeente aangaan van overeenkomsten.
Op zichzelf hoeft er juridisch gesproken vanuit artikel 15 Gemeentewet geen bezwaar te zijn als alles transparant gebeurt. Net zoals dat bij raadsleden het geval is. Nadere afspraken hierover kunnen gemaakt worden in de gedragscode.

Aangezien fractieassistenten niet meer benoemd worden als commissielid in de zin van artikel 82 van de gemeentewet, wordt overgestapt op een vaste vergoeding van 15% van de raadsvergoeding per maand. Dit wordt vastgelegd in de verordening op de rechtspositie.

Artikel 5c Onderzoek geloofsbrieven en benoeming van wethouders
Dit artikel geeft invulling aan een leemte in de Gemeentewet. Uit de Kieswet vloeit het geloofsbrievenonderzoek van raadsleden voort. Aangezien de wethouder geen gekozen volksvertegenwoordiger is, is hierover niets in de Kieswet geregeld. De Gemeentewet geeft wel aan welke formele eisen gesteld worden aan een wethouder maar niet op welk moment deze getoetst worden. De formele eisen voor het wethouderschap zijn grotendeels vergelijkbaar met de vereisten voor het raadlidmaatschap (Gemeentewet artikelen 36a, 36b, 41b en 41c). Daarnaast kan een verklaring omtrent het gedrag (VOG) worden gevraagd. De raad kan aangeven dat zij deze procedure wil volgen bij de benoeming van wethouders. De VOG kent een screeningsprofiel voor politieke ambtsdragers. Bij dit profiel staat de integriteit van de aspirant bestuurder centraal. Het is mogelijk om deze VOG via een spoedprocedure uit te laten voeren. Het ligt voor de hand om voor het benoemen van wethouders ook een commissie voor het onderzoek naar de geloofsbrieven in te stellen. Dit artikel is ook van toepassing als er geen wethouder van buiten maar uit de raad wordt benoemd, de incompatibiliteit en nevenfuncties dienen immers opnieuw beoordeeld te worden.

Bij de benoeming van een wethouder zal er een integriteitstoets plaatsvinden. De gedragscode politieke ambtsdragers speelt hierbij een rol. De integriteitstoets komt aan de orde in het gesprek dat de burgemeester over integriteit en de gedragscode voert met de kandidaat-wethouder (artikel 5c – lid 2). De burgemeester kan zich laten bijstaan door een extern bureau dat een onderzoek kan uitvoeren naar de kandidaat-wethouder. De burgemeester deelt in de raad mondeling zijn conclusies naar aanleiding van dit gesprek mee.

Een raadslid dat benoemd wordt tot wethouder mag raadslid blijven totdat de geloofsbrieven van zijn opvolger zijn goedgekeurd (artikel 36b, tweede lid, van de Gemeentewet). In het geval de coalitie in de raad een meerderheid heeft van één stem kan het verstandig zijn eerst als raadslid ontslag te nemen en een nieuw raadslid te benoemen. Het vooraf ontslag nemen als raadslid is een risico. Het kan immers gebeuren dat deze persoon of niet tot wethouder wordt benoemd of dat de geloofsbrieven niet worden goedgekeurd.

Artikel 6 Fracties
Eerste en tweede lid
De Kieswet en de Gemeentewet kennen het begrip fractie niet. In de Gemeentewet in artikel 33, tweede lid, wordt wel uitgegaan van het bestaan van in de raad vertegenwoordigde groeperingen (recht op fractie-ondersteuning). Bij de aanvang van de eerste zitting van de

nieuwe raad na de verkiezingen, worden de leden die op dezelfde lijst hebben gestaan, als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slechts één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd. De fractie gebruikt in de vergadering van de raad de aanduiding die zij boven de kandidatenlijst had staan. Op deze wijze is de relatie tussen de fractie in de raad en de fractie op de kandidatenlijst voor de burger duidelijk. Het kan echter voorkomen dat een fractie geen aanduiding boven de kandidatenlijst heeft staan. In een dergelijk geval deelt de fractie in de eerste vergadering de aanduiding mee.

Vierde lid
In de loop van een zittingsperiode kan het voorkomen dat leden de raad verlaten. In een dergelijk geval vindt er een verandering in de samenstelling van de fractie plaats. Als dit het geval is, deelt de fractie dit aan de voorzitter mede. Het is ook mogelijk dat een raadslid zijn lidmaatschap niet opzegt maar uit een fractie stapt. Hij kan als zelfstandige fractie verdergaan of zich aansluiten bij een bestaande fractie. Ook andere wijzigingen zijn mogelijk, bijvoorbeeld een fusie van twee fracties. Een andere (tijdelijke) wisseling in een fractie kan het gevolg zijn van ziekte of zwangerschap van een raadslid. Voor deze gevallen is in de Kieswet een vervangingsregeling opgenomen.

Uitgangspunt van ons kiesstelsel is dat volksvertegenwoordigers op persoonlijke titel worden verkozen en benoemd (dit laatste door de voorzitter van het stembureau). Dit uitgangspunt is gebaseerd op artikel 27 van de Gemeentewet, waarin is bepaald dat elk bindend mandaat van een lid van de raad nietig is. De volksvertegenwoordiger handelt naar eigen overtuiging en is bij stemmingen niet gebonden aan een lastgeving. Geen andere persoon of instantie kan hem rechtens bindende instructies opleggen met betrekking tot zijn stemgedrag. Het is de individuele volksvertegenwoordiger die een mandaat van de kiezer heeft gekregen. De volksvertegenwoordiger heeft daardoor ook de mogelijkheid om tussentijds van fractie te veranderen of zelfstandig verder te gaan.
Ook de Kieswet gaat niet uit van politieke partijen, een zetel 'hoort' dan ook niet bij een partij maar is verbonden aan de volksvertegenwoordiger die daardoor ook de mogelijkheid heeft om tussentijds van fractie te veranderen of zelfstandig verder te gaan. Ook kan een fractie besluiten om haar naam te veranderen. Dit staat de fractie vrij om te doen. Op grond van deze bepalingen heeft de raad geen zeggenschap over wijzigingen in de samenstelling, fusies en splitsingen van fracties en de naamvoering. De raad kan hier dus geen besluit over nemen. Een mededeling aan de voorzitter van de raad is voldoende. De raad is gehouden met ingang van de eerstvolgende vergadering nadat hiervan mededeling is gedaan rekening te houden met de nieuwe situatie.

Dit betekent ook dat:
kandidaten die van een kandidatenlijst deel uitmaken en binnen die lijst/partij een onderlinge schriftelijke (en soms notariële) afspraak maken, bijvoorbeeld dat men onder bepaalde voorwaarden zal afzien van aanvaarding van het raadslidmaatschap, zich dienen te realiseren dat dergelijke afspraken nietig zijn, vanwege strijd met de Gemeentewet en de Kieswet;
personen die tussentijds van partij veranderen hun raadslidmaatschap niet verliezen;
als men uit een partij stapt en als eigen partij verder gaat, de verlatende partij geen middelen heeft om het raadslid uit de raad te weren.

Fractie-afsplitsing en het ontstaan van een nieuwe fractie kan diverse praktische gevolgen hebben, te denken valt aan: fractievergoedingen en –faciliteiten, fractievoorzitterschap dan wel vertegenwoordiging in het Seniorenconvent, zo nodig andere zitplaatsen in de raadszaal, bezetting in raadscommissies en eventueel de bezetting in raadscommissies door burgerraadsleden.

Als moet worden voorzien in de vacature van een raadslid dat zich heeft afgesplitst, wordt teruggegrepen op de lijst waarop betrokkene oorspronkelijk was gekozen (artikel P 19 van de Kieswet).

Vijfde lid
De naam van de fractie dient getoetst te worden aan de afwijzingsgronden uit artikel G 3 van de Kieswet. Dit is een logische voorwaarde. Indien de nieuwe fractie wil meedoen aan de eerstvolgende raadsverkiezingen zal dit ook gebeuren. Bij registratie als politieke groepering wordt getoetst aan hoofdstuk G van de Kieswet, waarin staat aangegeven in welke gevallen deze registratie geweigerd wordt.

Hoofdstuk 3 – Vergaderingen

Paragraaf 1 Tijdstip van vergaderen; voorbereidingen en verslaglegging

Artikel 7 Vergaderfrequentie
Ingevolge artikel 17 van de Gemeentewet vergadert de raad zo vaak hij daartoe heeft besloten en voorts indien de raadsvoorzitter het nodig oordeelt of indien ten minste een vijfde van het aantal leden van de raad schriftelijk met opgave van redenen daarom vraagt.
De raadsvoorzitter dient bij het bepalen van een andere dag en een ander aanvangsuur zoveel mogelijk overleg te plegen met de Agendacommissie. Op deze wijze houdt de Agendacommissie ook bij vergaderingen, die niet op het gebruikelijke tijdstip plaatsvinden, invloed op de datum, het tijdstip en de plaats van de vergadering. Het wijzigen van het aanvangsuur is van gemeenschappelijk belang, omdat het merendeel van de raadsleden het raadslidmaatschap combineert met een andere (on)betaalde functie.

Tweede lid
Zo mogelijk worden de tafels op de politieke avond thematisch geclusterd, zodat dossier-woordvoerders aan alle tafels binnen een bepaald aandachtsgebied deel kunnen nemen.

Derde lid
De raadsvergadering duurt in de regel tot 22.30 uur. Een raadsvoorstel dat voor dat tijdstip in bespreking is genomen wordt in de regel wel in zijn geheel behandeld, tenzij de vergadering anders beslist.

Bij het maken van de jaarplanning wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de schoolvakanties,kermissen en andere bijzondere feiten.

Artikel 8 Oproep
In artikel 19, eerste lid, van de Gemeentewet is bepaald dat de burgemeester de leden van de raad schriftelijk uitnodigt voor de vergadering.

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat de voorzitter een vastgesteld aantal dagen vóór een vergadering de leden een schriftelijke oproep stuurt, waarin de vergadering wordt aangekondigd. Het is in de gemeente Duiven gebruikelijk dat het versturen van deze schriftelijke oproep gebeurd door het plaatsen van de agenda in iBabs. De oproep vermeldt de dag, tijdstip en plaats van de vergadering. Het eerste lid stelt verplicht dat de voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de in artikel 25, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet bedoelde stukken, tegelijkertijd met de oproep aan de leden worden verzonden. De in artikel 25, eerste en tweede lid, bedoelde stukken zijn stukken ten aanzien waarvan geheimhouding is opgelegd. Hier wordt melding van gemaakt op de stukken.
De verzending van de stukken zoals hier bedoeld, gebeurt door publicatie op iBabs.

Artikel 9 Agenda van de raadsvergadering en de politieke avond

Eerste t/m derde lid

De Agendacommissie bepaalt hoe de agenda eruit komt te zien. Het versturen van de agenda en stukken is geregeld in artikel 8. Dit is echter een voorlopige agenda. In de dagelijkse praktijk van de gemeente zal het soms niet mogelijk zijn om zeven dagen voor de vergadering een agenda op te stellen, die ook zicht heeft op de politieke actualiteit. In een dergelijke situatie kan de voorzitter na het verzenden van de schriftelijke oproep zo nodig een aanvullende agenda en stukken rondsturen. Dit kan echter niet tot op het laatste moment, maar tot uiterlijk twee dagen voor de aanvang van de vergadering. Individuele raadsleden kunnen de Agendacommissie onderwerpen voor de agenda voordragen. Zij kunnen echter ook bij aanvang van de raadsvergadering een met redenen omkleed voorstel doen om onderwerpen aan de agenda toe te voegen (motie vreemd) of van de agenda af te voeren (niet eens met hamerstuk). Daarmee kan het individuele raadslid in ieder geval op twee momenten invloed uitoefenen op de vaststelling van de agenda. Onder 'technisch blok' vallen de opening, het vaststellen van de agenda, het vaststellen van de LIS en eventuele benoemingen van raadsleden danwel fractieassistenten. Onder 'hamerstukken' staan de voorstellen die als rechtstreeks hamerstukken geagendeerd zijn en de voorstellen die als hamerstuk uit de politieke avond zijn gekomen. Bij hamerstukken wordt geen debat meer gevoerd, er kan wel een stemverklaring afgelegd worden of om stemming gevraagd worden. Onder bespreekstukken staan de voorstellen geagendeerd waar men aan de hand van een motie of amendement het debat voort. Het debat in de raad gaat enkel over de motie of het amendement (de beoogde wijziging), het debat over het voorstel als geheel is reeds op de politieke avond gevoerd. Zie ook artikel 32 en 33 over de uitkomsten van de ronde of debattafels.

Vierde lid

Voorstellen aan de raad kunnen afkomstig zijn van college en burgemeester, van individuele raadsleden (zie artikel 42 Initiatiefvoorstellen) of van een raadswerkgroep (waar het bijvoorbeeld gaat om zaken die te maken hebben met de organisatie en de werkzaamheden van de raad).

Met het in het vierde lid genoemde verzoek tot het agenderen van een onderwerp, worden ook onderwerpen bedoeld waaraan niet direct een voorstel tot besluitvorming in de raad gekoppeld zit. Hiermee kunnen ook anderen dan collegeleden, individuele raadsleden en raadswerkgroepen onderwerpen aandragen voor de politieke avond. Voor burgers betekent dit een extra mogelijkheid, naast het burgerinitiatief, om een onderwerp onder de aandacht van de raad te brengen.

Voor individuele raadsleden betekent het vierde lid de mogelijkheid tot een actievere rol bij de opstelling van de agenda. Ook biedt het vierde lid ruimte aan het college om de raad tijdens de politieke avond meer informeel over onderwerpen bij te praten.

Indien de Agendacommissie niet instemt met een verzoek tot agendering dan zal zij dit met redenen onderbouwd mededelen aan de indiener. Uiteraard kan hierover het gesprek gevoerd worden.

De Agendacommissie is het orgaan dat namens de raad zo goed en zo zorgvuldig als mogelijk de zaken agendeert voor behandeling op de politieke avond of de raadsvergadering. Daarbij zal de Agendacommissie zo goed mogelijk wegen of een onderwerp beeldvormend of meningsvormend geagendeerd kan worden. Wij gaan er vanuit dat de Agendacommissie het vertrouwen van de raad geniet en een breed draagvlak heeft. Het kan zo zijn dat de Agendacommissie toch een verkeerde taxatie heeft gedaan in de agendering van het onderwerp. Er zijn een aantal momenten waarop de raad invloed kan uitoefenen op het besluit van de Agendacommissie. Dit kan voorafgaand aan de Agendacommissie of bij het vaststellen van de raadsagenda. De vrijdag de Agendacommissie bij elkaar komt staan de stukken van de Agendacommissie, inclusief de concept-behandeladviezen online. Een fractie die een andere behandeling voorstaat, kan met hiertoe een beargumenteerd verzoek indienen bij de Agendacommissie. Dit kan door te

mailen naar de griffier. Het verzoek wordt dan toegevoegd aan de stukken van de Agendacommissie en de Agendacommissie kan dit meenemen bij haar besluitvorming over de wijze van agendering. Bij het vaststellen van de agenda van de raad, kan de raad aangeven om bijv. toch te willen spreken over een onderwerp dat als hamerstuk is aangeduid door de Agendacommissie. Bij de bespreking aan een tafel kunnen de aanwezigen aangeven een andere wijze van behandeling te wensen. Mocht dit een ingrijpende wijziging zijn, dan wordt men verzocht om vooraf de griffie en de agendacommissie hierover in te lichten. Bij voorkeur voordat de Agendacommissie een besluit over de wijze van agendering heeft genomen. Dit om te voorkomen dat de bespreking van het orde voorstel aan tafel veel tijd in beslag neemt, waardoor de inhoudelijke bespreking onder tijdsdruk komt te staan en dat mensen met een verkeerde verwachting en voorbereiding over de behandeling naar de Politieke Avond komen. Een deel van de agenda van de raadsvergadering of de Politieke Avond wordt bepaald door de wijze waarop de behandeling op de (voorgaande) Politieke Avond is afgerond. Hier ligt een belangrijke taak voor de tafelvoorzitter om te komen tot een heldere conclusie. De fracties aan tafel geven aan hoe zij aankijken tegen vervolg behandeling ((hamerstuk/bespreekstuk (motie/amendent) in raad of een aanvullende ronde/debattafel)). Aan de tafelvoorzitter de taak om door te vragen op argumentatie waarom een voorstel volgens een fractie niet door kan naar de volgende fase in het proces van besluitvorming. Als blijkt dat een enkele partij alleen niet door wil omdat er behoefte is aan intern overleg dan kan het voorstel wel ‘onder voorbehoud door’. Bij het vaststellen van de raadsagenda kan de partij dan alsnog aangeven een debat te wensen. Het voorstel kan dan of naar de bespreekpuntenlijst (als er een concreet amendement of motie is) of naar de volgende politieke avond. Bij voorkeur geeft de partij dit tijdig aan bij de griffie zodat dit ook gecommuniceerd kan worden naar de overige raadsleden en een voorstel voorbereid kan worden wanneer dan gesproken wordt het betreffende raadsvoorstel. Een voorstel komt doorgaans enkel aan de hand van een motie of amendement als bespreekstuk op de raadsagenda, zodat alleen gedebatteerd/gesproken wordt over concrete wijzigingsvoorstellen.

Ten behoeve van de continuïteit wordt bij grotere onderwerpen, die over een langere periode zullen terugkeren op de agenda van raad en politieke avond, zo veel mogelijk met vaste tafelvoorzitters gewerkt. De tafelvoorzitter fungeert dan als dossierhouder van betreffend onderwerp. Mede in het kader van het ‘grip krijgen op de eigen agenda van de raad’, worden bij dergelijke onderwerpen zo veel mogelijk in de startfase procesafspraken gemaakt tussen de Agendacommissie, de griffie, portefeuillehouder en ambtelijke organisatie. Deze afspraken kunnen onder meer betreffen het tijdpad, de rol van de raad op de verschillende momenten, de vorm van aan de raad aan te bieden stukken en interactie met betrokkenen.

Artikel 10 De leden van het college en de gemeentesecretaris

Artikel 10 is ten dele een nadere uitwerking van artikel 21, tweede lid, van de Gemeentewet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid dat het college door de raad wordt uitgenodigd om tijdens de raadsvergadering aanwezig te zijn. Uitgangspunt is dat het college voor iedere raadsvergadering is uitgenodigd. Het kan echter wenselijk zijn, dat een collegelid niet bij een vergadering aanwezig is als de raad een zelfstandige afweging over een onderwerp wil maken, de raad bijvoorbeeld over het eigen functioneren van gedachten wil wisselen of bij de voorbereiding van een besluit tot het houden van een onderzoek naar het door het college gevoerde bestuur.

De gemeentesecretaris houdt zich voornamelijk bezig met de ondersteuning van het college en het leiden van de ambtelijke organisatie. In het kader van die twee taken kan het wenselijk zijn dat de secretaris deelneemt aan de beraadslagingen van de raadsleden op de politieke avond. Dit geldt ook voor de medewerkers van de gemeente. Bij debat of ronde-tafels kan de Agendacommissie in het behandeladvies opnemen dat de inbreng van gemeentelijke medewerkers vanwege hun kennis en feitelijke informatie wenselijk is, teneinde de gevraagde informatie zo goed mogelijk aan raadsleden over te dragen en het

gesprek tussen raadsleden, burgers, leden van het college en medewerkers van de gemeente zo vruchtbaar mogelijk te doen zijn.

Artikel 11 Ter inzage leggen van stukken
Geïnteresseerden moeten de mogelijkheid hebben om stukken in te zien. Daarom worden alle stukken gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep ter inzage aangeboden.

Naast de fysieke terinzagelegging op het gemeentehuis, zullen de stukken doorgaans op elektronische wijze worden aangeboden. Dit gaat via een digitaal raadsinformatiesysteem of door plaatsing op de gemeentesite. Mocht een bepaalde bijlage bij een raadsvoorstel onverhoopt een keer niet digitaal beschikbaar zijn dan wordt maatwerk toegepast en communiceert de griffie in dat geval hoe de raadsleden deze stukken toch kunnen lezen.

Een stuk is een ‘document’ in de zin van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Een document houdt in: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat. Onder documenten vallen niet alleen de door de overheidsorganen gecreëerde stukken of ander materiaal. Ook alle van buiten komende stukken en ander voor overheidsorganen bestemd materiaal zoals agenda’s, verslag, (concept)adviezen en magneetbanden verkrijgen de status van document in de zin van de Wob.

Onder de stukken als bedoeld in het vierde lid van dit artikel worden verstaan: geheime stukken en de zogenaamde ‘achterliggende’ stukken waarvan in raadsvoorstellen melding wordt gemaakt (ambtelijke adviezen, toelichtende nota’s, etc.).

Indien het gaat om geheime of ‘onder embargo’ stukken, waarop voorlopige geheimhouding is opgelegd door het bestuursorgaan dat het document aanbiedt aan de raad, dient dit duidelijk op het stuk te zijn aangegeven. De griffier vervult de secretariaatsfunctie ten dienste van de raad. Daarom worden stukken die betrekking hebben op de agenda en de voorstellen van de raadsvergadering en die geheim moeten blijven bij hem ter inzage gelegd. Op verzoek van de leden van de raad kan de griffier inzage aan hen verlenen.

Artikel 12 Openbare kennisgeving
Met dit artikel wordt invulling gegeven aan het voorschrift van artikel 19, tweede lid, van de Gemeentewet. Voor wat betreft de wijze van publicatie is in de mogelijkheid van publicatie via de gemeentelijke website voorzien en is aangesloten bij artikel 3:12 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). In de praktijk zal de publicatie geschieden in de Duiven Post die huis-aan-huis verspreid wordt. Echter, er zullen situaties zijn waarin dit niet mogelijk zal zijn in verband met de aanlevertermijn. Voorbeelden hiervan zijn dat slechts kort van te voren duidelijk is dat er een vergadering gehouden wordt (artikel 8) of dat er een wijziging in de agenda is van de politiek avond of de raadsvergadering (artikel 9). In die situaties zal enkel publicatie op de website van de gemeente geschieden.

Artikel 13 Besluitenlijst en verslaglegging
Het maken van een verslag is niet verplicht. In de Gemeentewet wordt alleen gesproken over de verplichting een besluitenlijst openbaar te maken (art. 23, vijfde lid Gemeentewet). In Duiven wordt al geruime tijd gewerkt met een besluitenlijst in combinatie met het beschikbaar stellen van een digitale geluidsopname. In dit artikel wordt omschreven welke informatie de besluitenlijst bevat.
Van aangenomen moties en amendementen worden de titel en de opdracht in de besluitenlijst opgenomen. De motie en het amendement zelf worden in hun geheel achteraf aan de raadsagenda toegevoegd en zijn op die manier via internet altijd benaderbaar.
De besluitenlijst wordt op internet gepubliceerd.
Lid 7 is aan dit artikel toegevoegd om, in het geval dat een omissie wordt aangetroffen in de besluitenlijst zoals deze door de griffier is opgesteld, dit te bespreken en te wijzigen.

Vaststelling van de besluitenlijst is geen vast agendapunt op de raadsvergadering omdat de besluitenlijst enkel weergeeft wat reeds besloten is.

Artikel 14 Ingekomen stukken
Schriftelijke mededelingen van het college aan de raad evenals antwoorden van het college op schriftelijke vragen (art. 41 RvO) worden ook als ingekomen stukken beschouwd.
De in het tweede lid genoemde procedure van vaststelling van de lijst met bijbehorend afdoeningsvoorstel heeft tot gevolg dat alleen raadsleden en niet fractieassistenten een voorstel tot andere wijze van afdoening van een stuk kunnen indienen. Immers, fractieassistenten zijn geen lid van de raad.
Wanneer een ingekomen stuk afkomstig is van een natuurlijk persoon, dan worden de contactgegevens in de openbare publicatie verwijderd.

Paragraaf 2 Orde van de raadsvergadering

Artikel 15 Presentielijst raadsvergadering
De verplichting tot het hebben van een presentielijst vloeit voort uit artikel 20 Gemeentewet. De handtekeningen op de presentielijst zijn bedoeld om formeel vast te stellen, dat het vergaderquorum aanwezig is. De lijst kan niet dienen om het stemquorum vast te stellen; daarvoor geldt artikel 29 van de Gemeentewet.
De griffier geeft de ambtelijke ondersteuning die de raad nodig heeft. Daarom stelt hij samen met de voorzitter de presentielijst vast en ondertekent deze. Deze ondertekening dient te waarborgen dat de lijst volledig is en dat het quorum aanwezig is.

Artikel 16 Zitplaatsen
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 17 Opening raadsvergadering; quorum
De vergadering kan beginnen indien meer dan de helft van het aantal zitting hebbende raadsleden aanwezig is en de presentielijst heeft getekend. Deze minimale aanwezigheidseis van het aantal raadsleden om de vergadering van de raad te kunnen openen wordt ook wel het quorum genoemd. Dit is bepaald in artikel 20, lid 1 van de Gemeentewet. Artikel 20 lid 2 van de Gemeentewet voorziet in een procedure voor een tweede vergadering indien het vereiste aantal leden niet op komt dagen.
Bij een ronde- of debattafel op de politieke avond is geen minimum aantal raadsleden of fractieassistenten vereist.

Artikel 18 Aantal spreektermijnen
Het stellen van vragen dient ook als een spreektermijn beschouwd te worden. Een verzoek van een raadslid, na afloop van de tweede termijn, om nog een korte reactie te geven dient de voorzitter niet te honoreren. Indien de raad van mening is dat na de tweede termijn verdere beraadslaging nodig is, kan hij daartoe uitdrukkelijk besluiten. Met het toevoegen van een derde termijn dienen de raadsleden spaarzaam om te gaan, om de vergaderduur niet te zeer te verlengen. De beraadslaging over een motie of een amendement vindt niet plaats in afzonderlijke termijnen, maar gelijktijdig met de beraadslaging over het betreffende aan de orde zijnde onderwerp.
Het tweede lid benadrukt dat de voorzitter elke spreektermijn afsluit. Dit behoeft overigens niets te veranderen aan de praktijk dat een portefeuillehouder antwoordt na de inbreng van de raadsleden in de eerste en tweede termijn.
Een interruptie wordt niet gezien als een spreektermijn. Uiteraard dient een interruptie niet het karakter van een betoog te krijgen, maar dient een interruptie kort van aard te zijn.

Artikel 19 Spreektijd
Het artikel strekt ertoe te benadrukken dat de raad ook uit eigen initiatief regels kan stellen over de spreektijd van de leden. De voorzitter hoeft dit niet voor te stellen. De voorzitter kan

in het kader van zijn taak tot het handhaven van de orde tijdens de vergadering wel wijzigingen voorstellen in de omvang van de spreektijd.
Ook de Agendacommissie kan een voorstel doen over de spreektijd van raadsleden, dit voorstel zal op de agenda van de raad wordt vermeld.

Artikel 20 Handhaving orde en schorsing
Het tweede lid verzekert dat raadsleden vrijelijk kunnen spreken. Wel zijn interrupties toegestaan voor zover de voorzitter bij een overvloed aan interrupties of in het belang van de voortgang van de beraadslagingen niet bepaalt dat een spreker zijn betoog zonder verdere interrupties afrondt. Om te bevorderen dat leden van de raad zich niet belemmerd voelen om hun mening te uiten, is in artikel 22 Gemeentewet bepaald dat zij niet in rechte vervolgd kunnen worden, aan te spreken zijn of verplicht zijn getuigenis af te leggen over hetgeen zij in de vergadering zeggen of schriftelijk overleggen.
De bevoegdheid die in het derde lid aan de voorzitter wordt gegeven om een spreker over een aanhangig onderwerp het woord te ontzeggen, gaat minder ver dan de mogelijkheid die artikel 26, derde lid, van de Gemeentewet biedt om aan dat lid, dat door zijn gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert, de toegang tot de vergadering te ontzeggen. De laatstgenoemde bevoegdheid van de voorzitter blijft echter onverlet. Artikel 20 is slechts een aanvulling op de Gemeentewet. Het derde lid heeft naast de raadsleden die het woord voeren, ook betrekking op de wethouders, de secretaris, de griffier of andere personen, die het woord voeren. De voorzitter kan hen tot de orde roepen. Indien zij hieraan geen gehoor geven, kan hen het woord worden ontzegd.
Onder interruptie is overigens niet te verstaan het geven van tekenen van goed- of afkeuring; deze uitingen worden beschouwd als verstoringen van de orde. Voor wat betreft de handhaving van de orde op de publieke tribune wordt verwezen naar de artikel 52 van dit reglement.

Artikel 21 Beraadslagingen
Teneinde de vergaderduur niet te zeer te verlengen wordt over een voorstel dat in onderdelen of artikelen is verdeeld, in principe in zijn geheel beraadslaagd. In het eerste lid is een uitzonderingsmogelijkheid opgenomen. Dit brengt tot uitdrukking dat de raad zijn eigen werkwijze bepaalt. Het recht is aan ieder individueel raadslid toegekend. Dit past in het streven naar dualisering, aangezien dualisering versterking van de vertegenwoordigende en daarmee agenderende rol van de raad veronderstelt. Om de vergaderduur niet te zeer te verlengen wordt de raad nadrukkelijk in overweging gegeven om deze uitzonderings-mogelijkheid bij uitzondering te gebruiken.
Indien de schorsing als bedoeld in het derde lid aan het einde van de tweede termijn plaatsvindt, zijn er vervolgens twee mogelijkheden: er wordt direct tot stemming overgegaan of aan de beraadslagingen wordt een derde termijn toegevoegd (zie artikel 18). Het wordt als vanzelfsprekend geacht dat met een verzoek om een derde termijn spaarzaam wordt omgesprongen.

Artikel 22 Deelname aan de beraadslagingen door anderen
Deze bepaling is noodzakelijk in verband met het in artikel 22 Gemeentewet geregelde verschoningsrecht. Het is uiteraard ook mogelijk dat de raad bepaalt dat andere functionarissen aan de beraadslaging mogen deelnemen (bijvoorbeeld de leden van het college op basis van artikel 10 lid 1 en de griffier op basis van artikel 3).
Het verschoningsrecht is dan op die functionarissen onverminderd van toepassing.

Artikel 23 Voorstellen van orde
De voorzitter legt aan de raad ter beslissing voor of er inderdaad sprake is van een voorstel van orde. Over een voorstel van orde wordt direct, zonder beraadslaging, besloten door de raad. Bij staken van stemmen is het voorstel niet aangenomen, (artikel 32, vierde lid, van de Gemeentewet is hierop niet van toepassing). Een voorstel van orde betreft bijvoorbeeld het schorsen van de vergadering voor een pauze. Indien het gaat om een niet geagendeerd

voorstel, dient de procedure van een initiatiefvoorstel gevolgd te worden (artikel 39). Tijdens de debat- of ronde-tafel dient het aanvragen van een schorsing een uitzondering te zijn. Aangezien, anders dan bij een raadsvergadering, de tafel gebonden is aan een eindtijd.

Paragraaf 3 Procedures bij stemmingen in de raadsvergadering

Artikel 24 Beslissing
De voorzitter kan de beraadslaging sluiten als hij vaststelt dat een onderwerp voldoende is toegelicht, tenzij de raad anders beslist. De voorzitter formuleert daarna de te nemen eindbeslissing. Indien geen stemming wordt gevraagd is het voorstel aangenomen op grond van artikel 32, derde lid, van de Gemeentewet

Artikel 25 Stemverklaring
Stemverklaringen dienen kort te zijn en mogen niet het karakter krijgen van een derde termijn (bijv. om een laatste reactie op de vorige spreker te geven). Stemverklaringen mogen geen herhaling zijn van een eerder betoog en bevatten enkel een korte beknopte onderbouwing van het voorgenomen stemgedrag. De stemverklaringen worden gegeven vóór (de hoofdelijke oproep van de leden) de stemming begint. Tijdens het afleggen van stemverklaringen zijn interrupties niet toegestaan.

Artikel 26 Algemene bepalingen over stemming
Indien een lid te kennen geeft een hoofdelijke stemming te wensen, moet de stemming hoofdelijk plaatsvinden. De raad heeft niet de bevoegdheid om van deze bepaling van artikel 32 van de Gemeentewet af te wijken. Vraagt niemand stemming, dan wordt het voorstel geacht te zijn aangenomen. De regeling in het tweede lid kan toepassing krijgen, indien de uitkomst van de stemming tevoren duidelijk is en slechts enkele leden zouden tegenstemmen. Wellicht ten overvloede wordt hierbij nog verwezen naar artikel 209, tweede lid Gemeentewet, welke een hoofdelijke stemming verplicht stelt.

Een raadslid kan zich alleen onthouden van stemming op grond van artikel 28 Gemeentewet. In alle andere gevallen is een raadslid verplicht stelling in te nemen en te stemmen (zie art. 29 Gemeentewet en de daarop gebaseerde jurisprudentie). Stemmingen zijn in principe ook openbaar. Een volksvertegenwoordiger dient duidelijk te zijn in zijn of haar rol. Door de openbaarheid is het voor de achterban (kiezers) duidelijk hoe ze vertegenwoordigd worden.

In gemeenten kan een elektronisch stemsysteem gebruikt worden waarbij de openbaarheid gewaarborgd wordt doordat de naam van het raadslid gekoppeld wordt aan het voor of tegen. Dit is te lezen op een scherm, de afdruk ervan wordt meegenomen in de verslaglegging. Deze manier van stemmen is mogelijk op grond van de Gemeentewet.
Bij wie de stemming begint, is geregeld in het vijfde lid.

Bij staking van stemmen is het bepaalde in artikel 32 van de Gemeentewet van toepassing. Indien de vergadering voltallig is, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Is de vergadering niet voltallig, dan wordt het nemen van het besluit tot een volgende vergadering uitgesteld. Als ook dan de stemmen staken, wordt het voorstel geacht niet te zijn aangenomen.

Artikel 27 Stemming over amendementen en moties
Voor alle duidelijkheid wordt hier een verschil in procedure aangegeven tussen een motie en een amendement. Een amendement komt in stemming voorafgaande aan de stemming over het onderliggende voorstel. Een motie strekt niet tot wijziging van een voorgesteld besluit; over een motie wordt een apart besluit genomen, nadat de besluitvorming over het aanhangige voorstel is afgerond. Bij een motie over een afzonderlijk onderwerp geldt dit uiteraard niet en is het vierde lid niet van toepassing.

Artikel 28 Stemming over personen
Artikel 31, eerste lid, van de Gemeentewet geeft aan dat de stemming over personen geheim dient te zijn. Het is mogelijk om met elektronische stemsystemen te werken maar het reglement van orde gaat vooralsnog uit van een stemming door middel van behoorlijk ingevulde stembriefjes. Een blanco stembriefje wordt niet aangemerkt als een behoorlijk ingevuld stembriefje (Kamerstukken II 1985/86, 19 403, nr. 3, blz. 86). In geval van een schriftelijke stemming wordt dan ook geen rekening gehouden met blanco stembriefjes. Een blanco of verkeerd ingevuld stembriefje telt wel mee bij de bepaling van het quorum. De raad oordeelt of een stembriefje behoorlijk is ingevuld. Wat onder een (niet) behoorlijk ingevuld stembriefje moet worden verstaan, is in de wet niet geregeld.

Indien raadsleden genomineerd worden voor de functie van wethouder is er sprake van een vrije stemming. Er is geen sprake van een voordracht. De beoogd wethouder mag dus meestemmen over zijn eigen benoeming. Een voorstel tot benoeming gaat hem persoonlijk aan "wanneer hij behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt" (artikel 28, eerste lid, onder a, en derde lid, van de Gemeentewet). Dat is echter in casu niet aan de orde, omdat er ook op een ander persoon kan worden gestemd. De aard van de stemming is derhalve van belang.
Dit heeft tot gevolg dat raadsleden de mogelijkheid hebben op het stembriefje de naam van de kandidaat die hun voorkeur heeft in te vullen (die van de voorgestelde perso(o)n(en), of die van een ander). Er is in dit geval geen sprake van een voordracht of een anderszins beperkte keuze en aan de stemming mag derhalve ook worden deelgenomen door raadsleden die ter benoeming zijn voorgesteld: zij kunnen immers op het stembriefje een andere naam dan hun eigen naam invullen.
De wetgever heeft nooit de bedoeling gehad de politieke verhoudingen in de raad te beïnvloeden door middel van een verbod op het meestemmen van de kandidaat-wethouder. Los van de formeel-juridische context pleiten de volgende argumenten nog voor bovenstaande zienswijze:
een democratisch gekozen vertegenwoordiger mag niet te snel het recht op stemming worden ontnomen. Stel: partij X beveelt meneer Janse en meneer Pieterse aan als wethouders. Als deze personen in de raad zitting hebben en niet mee mogen stemmen houdt dit in, dat de partij ineens twee stemmen in de raad minder heeft. Dat is onaanvaardbaar in het licht van de politieke verhoudingen;
een aanbeveling is geen voordracht. Het spraakgebruik heeft het vaak over voordracht, maar een persoon nomineren als wethouder staat niet gelijk aan een voordracht;

Tenslotte is het denkbaar dat een kandidaat-wethouder die voor benoeming wordt aanbevolen, uit moreel-politieke overwegingen en om iedere schijn van belangenverstrengeling te vermijden op eigen initiatief afziet van het meestemmen over de benoeming. Alhoewel het uitgangspunt is dat zeer terughoudend moet worden omgegaan met het inperken van het stemrecht van gekozen volksvertegenwoordigers, laat de wet de betrokkenen de ruimte daarin een eigen afweging te maken.

Artikel 29 Herstemming over personen
Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 30 Beslissing door het lot
In dit artikel wordt een nadere uitwerking gegeven van hetgeen in artikel 31, derde lid van de Gemeentewet is voorgeschreven.

Paragraaf 4 Orde van de politieke avond

Artikel 31 Behandeladvies

Het behandeladvies is een door de Agendacommissie vast te stellen format, waarin aandacht is voor in lid twee en drie genoemde doel, wijze en beoogd resultaat van behandeling. De behandeladviezen gezamenlijk vormen de agenda van de politieke avond. Het behandeladvies kan ook inhouden dat een voorstel rechtstreeks als hamerstuk naar de raad gaat. De raad kan bij het vaststellen van de agenda in de raadsvergadering gemotiveerd aangeven als het stuk toch voor de politieke avond geagendeerd moet worden. Als een stuk als hamerstuk is geagendeerd mag men uiteraard indien gewenst wel een stemverklaring afgeven.
Als het onderwerp zich daarvoor leent kan de Agendacommissie besluiten om een ronde- en debattafel te combineren tot één tafel. Dit biedt enerzijds de mogelijkheid om informatieve vragen te stellen alvorens het debat begint en anderzijds om geen vertraging in het besluitvormingsproces op te lopen.

Artikel 32 Ronde-tafel
Tijdens de politieke avond kunnen verschillende werkvormen worden gehanteerd, afhankelijk van het doel van de tafel. Zo kan er in het kader van beeldvorming (rondetafel), al dan niet als voorbereiding op een besluit, bijvoorbeeld een presentatie worden gegeven, een expert-meeting worden gehouden, een rondetafelgesprek worden gevoerd of een werkvorm ten behoeve van het stellen en beantwoorden van meer technische vragen worden gekozen. De hiervoor genoemde werkvormen zijn voorbeelden en dus niet limitatief.
Indien een rondetafel door een vereniging, instelling of inwoners van de gemeente Duiven wordt aangevraagd kan het onderwerp dat daar ter sprake wordt gebracht door één of meer raadsfracties worden geadopteerd. Deze fracties kunnen het onderwerp verder brengen met bijvoorbeeld een motie-vreemd of een initiatiefvoorstel. Indien niet-raadsleden deelnemen aan een tafel namens een (belangen)vereniging of instelling dan is in de regel één woordvoerder per (belangen)vereniging of instelling het uitgangspunt.
De uitzonderingsbepaling in lid 5 is opgenomen om ook rondetafels alleen voor de raadsleden en fractieassistenten te kunnen houden, bijvoorbeeld in het geval van een besloten vergadering.

Aan de ronde tafel kunnen informatieve vragen gesteld worden, technische vragen dienen vooraf gesteld te worden. Als deze vragen de woensdag voor de vergadering om 08.00u binnen zijn bij de griffie, zet de griffie deze door aan de ambtelijke organisatie en antwoord de ambtelijke organisatie uiterlijk de vrijdag voor de vergadering. De antwoorden worden in iBabs aan een ieder beschikbaar gesteld.
In lid acht staat omschreven dat de tafelvoorzitter een conclusie trekt op basis van de bespreking aan tafel. Als blijkt dat de tafeldeelnemers geen behoefte hebben aan een debat, kan een voorstel van de ronde tafel doorgaan naar de besluitvormingsfase/raadsavond, doorgaans zal het dan een hamerstuk zijn. Immers als men voornemens is een motie of amendement in te dienen zal er wel behoefte zijn aan een debat.

Artikel 33 Debattafel
Tijdens de politieke avond kunnen verschillende werkvormen worden gehanteerd, afhankelijk van het doel van de tafel. In het kader van oordeelsvorming kan het gaan om een debat, waarbij argumenten worden uitgewisseld en gewogen. Het tijdens een tafel inventariseren van keuzevraagstukken ten behoeve van het richten van een debat kan hieraan voorafgaan. De hiervoor genoemde werkvormen zijn voorbeelden en dus niet limitatief. Een debattafel wordt afgesloten met een conclusie (vierde lid) gericht op de vormgeving van het verdere besluitvormingsproces.
Indien niet-raadsleden deelnemen aan een tafel namens een (belangen)vereniging of instelling dan is in de regel één woordvoerder per (belangen)vereniging of instelling het uitgangspunt.

Politieke vragen kunnen aan deze tafel gesteld worden, technische en informatieve vragen dienen vooraf gesteld te worden. Als deze vragen de woensdag voor de vergadering om

08.00u binnen zijn bij de griffie, zet de griffie deze door aan de ambtelijke organisatie en antwoord de ambtelijke organisatie uiterlijk de vrijdag voor de vergadering. De antwoorden worden in iBabs aan een ieder beschikbaar gesteld.
De uitkomst van de debattafel (lid 4 hamerstuk of bespreekstuk) is bepalend voor de opbouw van de conceptraadsagenda.

Artikel 33c Thema avond / informele avond
Dit artikel behoeft geen nadere uitleg.

Artikel 34 Openbaarheid
In geval van een besloten tafel zijn de artikelen genoemd in hoofdstuk 7 van dit reglement van toepassing.
Indien een tafel in beslotenheid plaatsvindt zal de Agendacommissie hier in het behandeladvies melding van maken. Conform de Gemeentewet is het echter de tafel zélf die al dan niet beslist of de tafel in beslotenheid plaatsvindt. Door de melding vooraf in het behandeladvies op te nemen, kan een ieder kennisnemen van het feit dat er vergaderd wordt en men, indien zij geen raadslid of fractieassistent zijn, verzocht zullen worden de ruimte te verlaten. Leden van het college en ambtshalve betrokken adviseurs/medewerkers kunnen wel aanwezig zijn bij een besloten vergadering.

Artikel 35 Spreektijd, handhaving orde, schorsing en beraadslaging
Dit artikel behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 4 – Rechten van leden

Artikel 36 Amendementen en subamendementen
Het recht van amendement is neergelegd in artikel 147b van de Gemeentewet. Dit artikel verplicht de raad nadere regels te stellen. Deze nadere regels staan dit artikel. Op basis van artikel 147b van de Gemeentewet is de raad verplicht een amendement te behandelen.

Leden van de raad kunnen aan de raad wijzigingen op het voorstel van het college of op initiatiefvoorstellen indienen, de zogenaamde amendementen. Wanneer een amendement is ingediend, kan dit voor een ander raadslid aanleiding zijn op dit amendement nog weer een wijziging voor te stellen, het subamendement. Een (sub)amendement kan ingediend worden op een voorgesteld besluit, dat aanhangig is.
Het indienen van (sub)amendementen geschiedt bij voorkeur in de eerste termijn van de beraadslagingen van het voorstel waar het amendement betrekking op heeft. Dit om de andere raadsfracties gelijk in de gelegenheid te stellen om te reageren op het ingediende (sub)amendement. De beraadslagingen over het (sub)amendement geschiedt dan ook gelijktijdig met de beraadslagingen over het voorstel waar het betrekking op heeft. In de praktijk zal na afloop van een debattafel reeds duidelijk zijn of één of meerdere fracties voornemens zijn een amendement in te dienen. Als de raadsvoorzitter van dit voornemen op de hoogte is, zal hij in de praktijk bij de bespreking van het voorstel waar het amendement betrekking op heeft als eerste het woord geven aan de fractie(s) die van plan is(zijn) een amendement in te dienen.

Het is praktisch dat een raadslid aanwezig is voor de behandeling van zijn (sub)amendement. Dit omdat doorgaans een (sub)amendement toegelicht wordt door de indiener. Daarom is bepaald dat er alleen wordt beraadslaagd over amendementen en subamendementen die ingediend zijn door raadsleden die de presentielijst getekend hebben.

Artikel 37 Moties

In het eerste artikel van dit reglement is de definitie van het begrip motie gegeven. Een motie is een voorstel tot het doen van een uitspraak. Het kan gaan om het uitspreken van een wens (van inhoudelijke, politieke, procedurele aard), het uitspreken van instemming dan wel afkeuring over bepaalde ontwikkelingen of om het doen van een verzoek. Een motie betreft dus niet een concreet besluit dat op rechtsgevolg is gericht; een motie heeft geen juridische, maar een politieke betekenis. Daarom zijn burgemeester en wethouders formeel niet aan een motie gebonden of tot uitvoering ervan verplicht. Wel kan het naast zich neerleggen van een motie door het college leiden tot een vertrouwensbreuk tussen raad en college en hieruit kan het college dan zijn consequenties trekken.

Voor wat betreft de besluitvormingsprocedure omtrent een motie wordt opgemerkt dat over een motie een apart besluit wordt genomen. Voor de beraadslaging over een motie over een aanhangig onderwerp geldt dat deze gelijktijdig met de beraadslaging over het onderwerp waarop de motie betrekking heeft plaatsvindt. Om andere raadsfracties in de gelegenheid te stellen te reageren op de motie, geschiedt indiening van de motie dan ook bij voorkeur in de eerste termijn. In de praktijk zal na afloop van een debattafel reeds duidelijk zijn of één of meerdere fracties voornemens zijn een motie in te dienen. Als de raadsvoorzitter van dit voornemen op de hoogte is, zal hij in de praktijk bij de bespreking van het voorstel waar de motie betrekking op heeft als eerste het woord geven aan de fractie(s) die van plan is(zijn) een motie in te dienen.
Een besluit over een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt aan het einde van de vergadering plaats. Dergelijke moties benaderen de in artikel 38 geregelde initiatiefvoorstellen. Bij voorkeur worden deze moties allereerst (via de Agendacommissie) aan een ronde- of debattafel behandeld. Dit kan het draagvlak bij de overige raadsfracties vergroten en men kan van het college vernemen of en hoe uitvoering vormgegeven kan worden.
In de Gemeentewet wordt één specifieke motie uitgewerkt. Dit betreft de motie van wantrouwen waarbij de raad aangeeft het vertrouwen in een wethouder te hebben verloren. Het is een wethouder niet toegestaan om na een aangenomen motie van wantrouwen aan te blijven. Indien hij zelf niet opstapt, dient de raad actie te ondernemen.

Artikel 38 Initiatiefvoorstel
Het is de taak van het college aan de raad de nodige voorstellen te doen. Maar raadsleden kunnen ook zelf een voorstel voor een verordening of beslissing ter behandeling bij de raad indienen. Hiervoor is het recht van initiatief toegekend.
In artikel 147a, eerste lid, van de Gemeentewet is dit uitgewerkt. Het tweede en derde lid van dit artikel bepalen dat de raad regelt op welke wijze een initiatiefvoorstel voor een verordening of beslissing wordt ingediend en behandeld. Daar wordt in deze bepaling uitvoering aan gegeven.
In artikel 147a, vierde lid is geregeld dat de raad geen besluit mag nemen over een voorstel dan nadat het college in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen.

Artikel 39 Een raadsvoorstel van het college
Dit artikel heeft betrekking op het agenderingsrecht van de raad. De raad is de enige die een voorstel voor een verordening of een ander voorstel dat het college heeft voorbereid kan agenderen. Als het college het voorstel heeft voorbereid, betekent dit niet dat het college het door hen voorbereide voorstel kan intrekken indien het college van oordeel is dat verdere behandeling van het voorstel niet wenselijk is (bijvoorbeeld omdat zij een voorstel willen wijzigen). De raad moet hier toestemming voor geven.

Indien de raad van oordeel is dat een voorstel voor een verordening of een ander voorstel niet voldoende is voorbereid, kan de raad het voorstel voor een verordening of een ander voorstel op grond van het tweede lid nogmaals voor advies aan het college zenden. De raad kan het college bijvoorbeeld verzoeken het voorstel voor een verordening of ander voorstel

nader te onderbouwen. De raad bepaalt echter wanneer het voorstel voor een verordening of ander voorstel, dat door het college verder voorbereid is, opnieuw behandeld wordt. De raad kan dit in dezelfde raadsvergadering regelen, maar de raad kan dit ook aan de Agendacommissie overlaten.

Artikel 40 Interpellatie

Dit artikel stelt nadere regels aan artikel 155 van de Gemeentewet. Het interpellatierecht ligt in het verlengde van het mondelinge vragenrecht. Het gaat om een recht van een volksvertegenwoordiger om tijdens een vergadering over een niet geagendeerd onderwerp inlichtingen aan het college of de burgemeester te vragen. Daarvoor is verlof van de raad nodig. Daarom stemt de raad over het verzoek tot interpellatie. De raad is degene die beslist of het interpellatiedebat gevoerd wordt. Er is hier gekozen voor een ondersteuning door de raad bij gewone meerderheid. Als de raad besloten heeft om het verzoek tot interpellatie toe te staan, is de interpellatie het eerste agendapunt na het technisch blok.
In het duale systeem zijn wethouders geen lid meer van de raad. Toch is het van belang dat zij bij een instrument als de interpellatie ook op de hoogte worden gesteld van de inhoud van het verzoek. Door de toevoeging in het tweede lid wordt hiervoor gezorgd.

Artikel 41 Schriftelijke vragen

Het vragenrecht geeft aan de leden van de raad en de fractieassistenten het recht informatie te vragen over aangelegenheden die tot de bevoegdheid van het college of de burgemeester behoren. Het karakter van deze vragen is primair van informatieve strekking. Op grond van deze bepaling kan een raadslid en een fractieassistent schriftelijke vragen stellen aan het college of de burgemeester, al naar gelang wie verantwoordelijk is. Degene aan wie de vragen gericht zijn dient de vragensteller gemotiveerd in kennis te stellen, indien de beantwoording niet binnen de gestelde termijnen kan plaatsvinden. De raad kan oordelen dat het bijvoorbeeld wenselijk is dat een collegelid of de burgemeester direct kan antwoorden op een vraag. Om die reden is in het zevende lid ingevoegd dat de raad anders kan beslissen. Voor het indienen van schriftelijke vragen wordt gebruik gemaakt van een format.

In de hier aangegeven procedure wordt de vragensteller in de gelegenheid gesteld nadere inlichtingen over het antwoord te vragen aan degene die het antwoord heeft gegeven. Indien de vragensteller van mening is dat de beantwoording van de vragen tot een besluit van de raad moet leiden, kan hij het recht van initiatief of het interpellatierecht benutten om het onderwerp of het voorstel op de agenda van de raad te krijgen.

Artikel 42 Inlichtingen

In dit artikel wordt een procedurele uitwerking gegeven van de inlichtingenplicht die het college en de burgemeester hebben ten opzichte van de raad. Naast een ingewikkelde inrichting van de bestuursbevoegdheden bevat de Gemeentewet ook behoorlijk aangescherpte regels over de inlichtingenplicht van het college ten opzichte van de raad. Deze regels beogen de politieke verantwoordelijkheid van het college te activeren en de eindverantwoordelijkheid van de raad te bevestigen. Daar is in de eerste plaats de passieve inlichtingenplicht als bedoeld in artikel 169, derde lid, van de Gemeentewet. Dat is de klassieke informatieplicht die het college opdraagt de door de raad gevraagde inlichtingen te verstrekken, tenzij het openbare belang zich daartegen verzet. Dit recht om inlichtingen te vragen komt eveneens toe aan individuele raadsleden. Daarmee is een waarborg in het leven geroepen dat een raadsmeerderheid om (partij)politieke redenen belemmeringen opwerpt tegen het vragen van inlichtingen door een raadslid of raadsminderheid. Wel kan de raad via het Reglement van orde op grond van doelmatigheidsoverwegingen een zekere ordening aanbrengen in de wijze waarop het inlichtingenrecht wordt uitgeoefend. De raad kan er bijvoorbeeld ook voor kiezen om vragen en antwoorden in het kader van dit artikel standaard te agenderen in de raadsvergadering. De raad gaat immers over de agenda en de vergaderorde.

De weigeringsgrond ‘strijd met het openbaar belang’ is wettelijk objectief en algemeen omschreven. De wetgever beoogde daarmee dat een beroep daarop in de praktijk als een hoge uitzondering op de algemene regel zou moeten worden gebruikt. In de praktijk bestaan verschillende wettelijke en politieke figuren om als raad en college met elkaar te communiceren buiten de openbaarheid. De openbaarheid van stukken en vergaderingen bijvoorbeeld kan al dan niet tijdelijk worden opgeheven. Vervolgens kent de gedualiseerde Gemeentewet thans een algemene actieve inlichtingenplicht. Artikel 169, tweede lid, verplicht het college uit eigen beweging de raad alle inlichtingen te verstrekken die de raad nodig heeft voor de uitoefening van zijn taak. Blijkbaar moet het college permanent nagaan welke informatie de raad behoeft voor een goede taakvervulling. Hier liggen grote politieke risico’s als de raad het college in het ongewisse laat over de aard en omvang van de gewenste informatie. In het geval dat raad en college daarover geen afspraken maken is de kans groot dat het college de raad veiligheidshalve overstelpt met papier. Van controleren komt dan weinig terecht en bovendien zijn we dan weer terug in de cultuur van meeregeren uit het monistische tijdperk. Dezelfde risico’s doen zich voor met betrekking tot een tweede actieve, meer specifieke inlichtingenplicht. Artikel 169, vierde lid, verplicht het college de raad vooraf te informeren over de voorgenomen uitoefening van een gemeente wettelijke bestuursbevoegdheid als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder e, f, g en h, indien de toepassing daarvan ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente of indien de raad daarom verzoekt. Het college mag dan niet eerder een besluit nemen dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen naar voren te brengen. Overigens kent ook deze actieve informatieplicht de nodige vaagheid. Wat is ingrijpend? Het antwoord op deze vraag moet volgens de wetgever worden gevonden in de plaatselijke omstandigheden. Waarschijnlijk heeft de wetgever het oog gehad op substantiële financiële gevolgen van privaatrechtelijke overeenkomsten. Blijkbaar moeten raad en college hier zelf een modus voor vinden. Een andere vraag is nog of ook deze inlichtingenplicht wordt beperkt door de weigeringsgrond van het openbaar belang als bedoeld in het derde lid van de artikelen 169 en 180 van de Gemeentewet. Deze vraag kan bevestigend worden beantwoord op basis van ongeschreven gemeenterecht. Het verstrekken van inlichtingen kan overigens niet via de rechter worden afgedwongen.

Artikel 43 Over-en-weer: vragen en mededelingen

Het ‘over-en-weer’ komt in de plaats van de vroegere rondvraag en mededelingen. Het ‘over-en-weer’ heeft het karakter van beknopte interactie: informatieverstrekking en vragen. Voor uitgebreide mededelingen, vragen of discussie zijn andere middelen voorhanden zoals een kennisgeving, een schriftelijke vraag of een ronde- of debattafel. Tijdens het ‘over-en-weer’ kunnen inhoudelijke vragen gesteld worden over de lijst ingekomen stukken, de lijst met toezeggingen of over politiek actuele onderwerpen. Tijdens het ‘over-en-weer’ worden geen besluiten genomen over de lijst ingekomen stukken, dit komt aan de orde tijdens de raadsvergadering in het technische blok. Een wijziging voor een afdoeningsvoorstel van de lijst ingekomen stukken wordt in het technisch blok genomen, daar wordt de lijst ingekomen stukken vastgesteld. Lid 6 en 8: tijdens het ‘over-en-weer’ is er geen mogelijkheid voor interruptie, wel voor verhelderende vragen. Dit is bedoeld om debat te voorkomen. Als de raad wenst om een debat te voeren, dan zijn daar andere middelen voor.
Technische vragen over onderwerpen die al dan niet geagendeerd zijn voor de raad, dienen buiten de vergadering vooraf gesteld te worden.
Zowel raadsleden als fractieassistenten kunnen participeren in het ‘over-en-weer’. Om de groep personen aan tafel overzichtelijk te houden zijn, net als bij de ronde tafel, maximaal twee participanten per fractie (raadsleden en of fractieassistenten) aan tafel toegestaan. Wisselen tijdens het ‘over-en-weer’ is mogelijk, de overige raadsleden en fractieassistenten kunnen als toehoorder aanwezig zijn op de publieke tribune. Daarom is het wisselen van plek ook gemakkelijk uitvoerbaar.

Artikel 43a Speakers’ corner

De speakers' corner is bedoeld als nieuwe invulling van het burgerspreekrecht. De opzet is informeel en laagdrempelig om de stap voor inwoners om naar de raad te gaan zo klein mogelijk te maken. Qua opzet zal de speakers' corner daarom ook gehouden worden in de hal, om zo uit de vergadersetting te blijven en de interactie te stimuleren. Een van de tafelvoorzitters zal optreden als gastheer/gespreksleider. De raad kan een onderwerp 'adopteren' en verder brengen door het bijvoorbeeld aan te dragen voor een ronde of debattafel.
Speakers' corner werkt op basis van aanmelding. Maandag 12.00u voorafgaand aan de dinsdag. Zodat op maandagavond voor de raadsleden bekend is of er gebruik gemaakt wordt van de speakers' corner.

Artikel 44 Technisch blok
Dit artikel is aanvullend op het 'over-en-weer' en heeft daarom een plek gekregen in het hoofdstuk 'rechten van leden'. Maar het gaat ook over de start van de raadsvergadering en moet in dat licht ook gezien worden als onderdeel van de paragraaf 'orde van de raadsvergadering', hoofdstuk 'vergaderingen'. Anders dan het 'over-en-weer' is het technisch blok onderdeel van de raadsvergadering.

Hoofdstuk 5 – Begroting en rekening

Artikel 45 Procedure begroting en Artikel 46 Procedure jaarrekening
In deze artikelen wordt de procedure voor de begroting en jaarrekening vastgelegd. De desbetreffende procedure kan jaarlijks of in zijn algemeenheid voor een langere periode worden bepaald in samenspraak met de ambtelijke organisatie/college. In de Handreiking voor de financiële verordeningen en controleverordeningen (artikel 212, 213, 213a Gemeentewet) wordt de inhoudelijke kant uitgewerkt. De wijze waarop de P&C cyclus en de bijbehorende raadsbehandeling vorm krijgt wordt nog verder uitgewerkt, mede in het licht van de aanstaande ambtelijke fusie.

Hoofdstuk 6 – Lidmaatschap van andere organisaties

Artikel 47 Verslag en verantwoording
Leden van de raad (of in voorkomende gevallen de burgemeester, een wethouder of de gemeentesecretaris), die lid zijn van een algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling, verrichten aldaar hun taak zowel als leden van dat bestuur en als vertegenwoordiger van en in naam van de gemeente. Voor de wijze, waarop zij in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling functioneren, zijn zij verantwoording verschuldigd aan de raad, die hen heeft aangewezen. Ook de gemeenschappelijke regeling dient over deze verantwoordingsplicht en over de informatieverstrekking aan de raad bepalingen te bevatten.
In het eerste lid van dit artikel is een regeling getroffen voor mondelinge verslaglegging (uiteraard kan ook een ander moment worden gekozen). Ook wordt de mogelijkheid tot het stellen van schriftelijke vragen aangegeven, overeenkomstig de regels, daarvoor gesteld in artikel 43.
Het derde lid bevat de procedure voor de ter verantwoording roeping, die aansluit bij de regels voor inlichtingen.
Het is zinvol de bepalingen van dit artikel ook van toepassing te verklaren op andere organisaties, waarin de raad een of meer van zijn leden heeft benoemd. Hierbij valt te denken aan privaatrechtelijke rechtspersonen en vennootschappen, zoals een (raad van commissarissen van een) NV. Hierin voorziet het vijfde lid.

Hoofdstuk 7 – Besloten vergadering

Artikel 48 Toepassing reglement op besloten vergaderingen en ronde- of debattafels

Dit artikel bepaalt dat de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing zijn op een raadsvergadering achter gesloten deuren. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de bepalingen omtrent het tijdig verzenden van stukken, het recht van amendement, het recht van motie, het maken van het verslag. De bepalingen van het reglement zijn echter niet van toepassing, voor zover het toepassen van die bepalingen strijdig is met het besloten karakter van de vergadering. Zo zullen er bijvoorbeeld geen beeld- en geluidsregistraties voor openbaar gebruik gemaakt kunnen worden. Ten aanzien van de stukken die betrekking hebben op een besloten vergadering en het behandelde zal de raad moeten besluiten of geheimhouding als bedoeld in de artikelen 25, 55 en 86 van de Gemeentewet wordt opgelegd dan wel opgeheven. In artikel 23 van de Gemeentewet zijn procedurevoorschriften opgenomen voor 'het sluiten van de deuren', de wijze waarop een vergadering een besloten vergadering wordt.

Artikel 49 Verslag besloten raadvergadering en ronde- of debattafels

In dit artikel wordt uitwerking gegeven aan artikel 23, vierde lid, van de Gemeentewet.
In overeenstemming met artikel 13 is de griffier verantwoordelijk voor de besluitenlijst van de besloten raadsvergadering of tafel. Dit geldt ook voor het audioverslag van een besloten vergadering.

Artikel 50 Geheimhouding

Hetgeen besproken wordt in een besloten vergadering, valt niet vanzelfsprekend van rechtswege onder de geheimhoudingsplicht. In de Gemeentewet artikel 25 en 86 staat omschreven hoe de procedure verloopt van geheimhouding van datgene wat gedeeld wordt in een besloten vergadering. Daar dient in de vergadering een besluit over genomen te worden. Onze ronde en debattafels zijn vergelijkbaar met commissievergaderingen: ze bereiden de besluitvorming in de raadsvergadering voor. De gemeentewet kent echter geen ronde- of debattafels. Om ook de geheimhouding van het gesprek aan tafel te borgen wordt met artikel 50 in het RvO aangesloten bij de genoemde artikelen uit de gemeentewet. Dit betreft enkel de geheimhouding op het gesprek aan tafel en datgene dat daar behandeld is (presentaties of documenten die uitgedeeld worden). De geheimhouding die door het college op stukken (raadsvoorstellen en bijlagen) is gelegd staat hier los van. Die geheimhouding dient de raad te bekrachtigen. Totdat de raad besluit de geheimhouding van de stukken te halen danwel de geheimhouding niet te bekrachtigen, dient die geheimhouding in acht te worden genomen.

Artikel 51 Opheffing geheimhouding

In de aangehaalde artikelen wordt aan de raad de mogelijkheid geboden de geheimhouding van stukken op te heffen; stukken die niet per se aan hem behoeven te zijn overgelegd. Het kan dus (zie bijvoorbeeld artikel 86, tweede lid, van de Gemeentewet) gaan om de situatie dat de burgemeester geheimhouding heeft opgelegd ten aanzien van stukken die hij aan een tafel van de politieke avond heeft overgelegd. De tafelvoorzitter kan dan aan de raad verzoeken de geheimhouding op te heffen (indien de burgemeester daar niet toe bereid is). In het onderhavige artikel is nu ter zake een overlegverplichting opgenomen waardoor recht wordt gedaan aan het principe van hoor en wederhoor.
Op grond van artikel 25, derde en vierde lid van de Gemeentewet kan geheimhouding worden opgelegd door het college, de burgemeester en een commissie, ieder ten aanzien van stukken die zij aan de raad of aan leden van de raad overleggen. De opgelegde geheimhouding met betrekking tot aan de raad overgelegde stukken vervalt, indien de raad de oplegging niet in zijn eerstvolgende vergadering waar het onderwerp geagendeerd is die volgens de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht, wordt bekrachtigd.

Als de raad niet van plan is de opgelegde geheimhouding te bekrachtigen, kan het orgaan dat geheimhouding heeft opgelegd, in een besloten vergadering met de raad overleg voeren. Deze besloten vergadering kan dan gaan om de vraag waarom de raad de geheimhouding wil opheffen. Het college kan aan stukken geheimhouding opleggen op grond van een belang als bedoeld in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur. In dit artikel worden meerdere belangen genoemd die maken dat het college tot geheimhouding kan besluiten.

Hoofdstuk 8 – Toehoorders en pers

Artikel 52 Toehoorders en pers

De hier aangeven procedurebepalingen zijn gebaseerd op de in artikel 26, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet gegeven bevoegdheid aan de voorzitter van de raad om toehoorders die de orde verstoren te doen vertrekken en bij volharding in hun gedrag de toezegging kan ontzeggen. Deze bevoegdheid is op grond van dit reglement eveneens van toepassing op de voorzitters van de tafels op de politieke avond. Bij lid 4 en 5 gaat het om uitzonderlijke situaties, daarom wordt over het besluit van de voorzitter niet gediscussieerd, om het gezag van de voorzitter op dat moment niet te ondermijnen. Ter verduidelijking van lid 2: onder het geven van tekenen van goed- of afkeuring wordt onder andere applaus, boegeroep of een spandoek verstaan. Deze zijn in de regel niet toegestaan.

Artikel 53 Geluid- en beeldregistratie

Aangezien de vergaderingen van een de raad in principe openbaar zijn, kunnen radio- en tv-stations geluid- en beeldregistraties maken. Dit is uiteraard niet het geval als het een besloten vergadering betreft.

Artikel 54 Gebruik van communicatiemiddelen

Dit artikel heeft betrekking op het mobiele telefoonverkeer. Het mobiele telefoonverkeer werkt verstorend tijdens de vergadering. Aanwezigen worden geacht hun communicatiemiddelen op ‘stil’ te zetten in de ruimte waar de vergadering gehouden wordt. Dit laat echter onverlet, dat indien zwaarwegende redenen dit noodzakelijk maken, de voorzitter aanwezigen toestemming kan geven zijn of haar communicatiemiddel wel ‘aan’ te laten staan. Denk bijvoorbeeld aan een pieper (vrijwillige brandweer etc.) of medische redenen.

Hoofdstuk 9 – Slotbepalingen

Artikel 55 Uitleg reglement

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 56 Inwerkingtreding, citeertitel en intrekking oude reglement

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

AMENDEMENT

[ex art. 36 Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019]

"Optimalisatie vergaderpraktijk/aanpassing Reglement van Orde - nr. 3"

De raad van de gemeente Duiven, in vergadering bijeen op 26 januari 2021;

gelezen het raadsvoorstel "Optimalisatie vergaderpraktijk/aanpassing Reglement van Orde" [nummer Z/20/072104/201479752 en het bijbehorende concept-raadsbesluit [Z/20/072104/201479768];[1]

overwegende dat:

- de gemeenteraad van de gemeente Duiven op 8 mei 2017 heeft besloten tot wijziging van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Duiven 2017 [laatst gewijzigd: 29 januari 2019 tot Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Duiven 2019];
- de werkgroep "Veranderen Vergaderpraktijk", zoals uit het onderhavige raadsvoorstel blijkt, expliciet door wil met het BOB-model [beeldvorming - oordeelsvorming - besluitvorming];
- een wezenlijk onderdeel, uitzonderingen daargelaten, van de oordeelsvorming een dialoog/debat met collega-raadsleden/fractieassistenten en/of het college van B&W is;
- daarmee het debat de regel zou moeten zijn en het "overslaan" van een debattafel de uitzondering, een principe dat nu omgekeerd wordt;
- dat de doelstelling "het bevorderen van het debat" met het onderhavige voorstel niet wordt gediend maar juist, in ieder geval grotendeels, wordt geblokkeerd;

tevens overwegende dat:

- het raadsvoorstel op geen enkele wijze tot uitdrukking brengt wat verstaan wordt onder een [naar mag worden aangenomen: deugdelijk] gemotiveerde/beargumenteerde aanvraag [voorstel nr. 3, aanvulling artikel 32 wordt een lid 8 RvO];
- daarnaast het raadsvoorstel op geen enkele wijze duidelijk maakt wie bevoegd is tot het bepalen of voldaan is aan een hierboven genoemde [deugdelijk] gemotiveerde/beargumenteerde aanvraag;

[1] De fractie van D66 Duiven biedt bij voorbaat haar verontschuldigingen aan voor het feit dat dit amendement bepaald niet als "kort en krachtig" [in ieder geval niet kort] kan worden gekenschetst. Wij zijn echter van mening dat de werkgroep "Veranderen Vergaderpraktijk" veel tijd en energie in haar voorstellen heeft geïnvesteerd en dat wijziging van die voorstellen goed onderbouwd dienen te worden. Door wijzigingsvoorstellen te doen die niet of nauwelijks onderbouwd zijn zou het werk van de werkgroep in de optiek van D66 Duiven gediskwalificeerd worden, hetgeen zeker niet onze intentie is. Vandaar dus de uitgebreide onderbouwing.

- het niet aan de tafelvoorzitter is, die per slot van rekening uitsluitend technisch voorzitter is, om een - op z'n minst deels - politieke afweging te maken of één of meer fracties een aanvraag voor een debattafel [deugdelijk] gemotiveerd/beargumenteerd hebben onderbouwd;
- een deugdelijke motivering/argumentatie voor het inplannen voor een debattafel kan zijn: "gehoord de informatie uit de ronde tafel wil mijn fractie zich beraden op een voorlopig standpunt en daarover in een debattafel met de andere raadsfracties van gedachten wisselen en zo nodig debatteren";
- bovengenoemde "standaard formule voor een debattafel" op geen enkele wijze kan en mag worden afgewezen, aangezien een aanvraag voor een debattafel daarmee [deugdelijk] gemotiveerd/beargumenteerd is, althans het tegendeel onbegrijpelijk en niet verdedigbaar is;

gelet op art. 36 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Duiven 2019,

<u>besluit om het dictum van het besluit als volgt te wijzigen dat daar staat:</u>[2]

De raad besluit

1. *De BOB-systematiek te behouden en steeds organisch aan te scherpen.*
2. *De volgende voorstellen van de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk ten behoeve van het optimaliseren van het vergadermodel over te nemen:*
    a. *voorstel 1 Vergaderopstelling: afschaffen interruptiemicrofoon en inclusief maken "katheder"-functie;*
    b. *voorstel 2 Politieke avond: parallelle sessies voortaan in principe alleen nog bij ronde tafels;*
    c. *voorstel 4 Politieke avond: deelname inwoners alleen aan ronde tafel;*
    d. *voorstel 5 Politieke avond: training voorzitten en debatteren;*
    e. *voorstel 6 Raadsvoorzitter bij het Over en Weer en specifieke debattafels;*
    f. *voorstel 7 Digitaal vergaderen toevoegen als extra mogelijkheid.*
3. *Het Reglement van Orde gewijzigd vast te stellen conform de voorstellen van de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk onder beslispunt 2.*
4. *Het gewijzigde Reglement van Orde per 1 februari 2021 in werking te laten treden.*

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 26 januari 2021.

CDA	D66	DOED	GroenLinks	
Lokaal Alternatief	Pro Duiven	PvdA	SP	VVD

[2] De fractie van D66 Duiven dient tevens een amendement in om ook voorstel 6 van de werkgroep niet over te nemen. Daarbij is in dit voorstel tot wijziging van het dictum [nog] geen rekening gehouden. Mochten beide amendementen worden aangenomen dan zal het dictum dienovereenkomstig moeten worden aangepast.

AMENDEMENT

[ex art. 36 Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019]

"Optimalisatie vergaderpraktijk/aanpassing Reglement van Orde - nr. 4"

De raad van de gemeente Duiven, in vergadering bijeen op 26 januari 2021;

gelezen het raadsvoorstel "Optimalisatie vergaderpraktijk/aanpassing Reglement van Orde" [nummer Z/20/072104/201479752 en het bijbehorende concept-raadsbesluit [Z/20/072104/201479768];

overwegende dat:

- het raadsvoorstel "Optimalisatie vergaderpraktijk/aanpassing Reglement van Orde" bij voorstel 4 een zekere incongruentie creëert tussen art. 33, lid 2 en art. 33, lid 5 van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019;
- de incongruentie vooral gaat over de positie van de fractieassistent, niet zijnde een raadslid: in art. 33, lid 2 wordt expliciet benoemd dat de fractieassistent kan deelnemen aan een debattafel terwijl in art. 33, lid 5 alle niet-raadsleden worden uitgesloten bij de debattafel;
- de werkgroep "Veranderen vergaderpraktijk" e.e.a. heeft gemeend dat hierdoor geen tegenspraak zou ontstaan, zie p. 4 van het raadsvoorstel sub 4 [1ste alinea, laatste zin tussen haken: "Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat op basis van het bestaande artikel 33, lid 2 zowel fractie-assistenten als ook raadsleden deelnemer kunnen zijn aan de debattafel.";
- door de formulering van art. 33, lid 5 wél geconcludeerd kan worden dat uitsluitend raadsleden deel kunnen nemen aan een debattafel, hetgeen klaarblijkelijk niet de bedoeling is geweest van de werkgroep;

gelet op art. 36 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Duiven 2019,

<u>besluit om het dictum van het besluit als volgt te wijzigen dat daar staat:</u>

De raad besluit

1. *De BOB-systematiek te behouden en steeds organisch aan te scherpen.*
2. *De volgende voorstellen van de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk ten behoeve van het optimaliseren van het vergadermodel over te nemen:*
    a. *voorstel 1 Vergaderopstelling: afschaffen interruptiemicrofoon en inclusief maken "katheder"-functie;*
    b. *voorstel 2 Politieke avond: parallelle sessies voortaan in principe alleen nog bij ronde tafels;*
    c. *voorstel 3 Alleen debat na gemotiveerde/beargumenteerde aanvraag;*
    d. *voorstel 4 Politieke avond: deelname inwoners alleen aan ronde tafel;*

e. *voorstel 6 Raadsvoorzitter bij het Over en Weer en specifieke debattafels;*
f. *voorstel 5 Politieke avond: training voorzitten en debatteren;*
g. *voorstel 7 Digitaal vergaderen toevoegen als extra mogelijkheid.*

3. *Het Reglement van Orde gewijzigd vast te stellen, zodat art. 33, lid 5 luidt: "Niet-raadsleden, daaronder niet bedoeld: de in lid 2 genoemde fractieassistenten, nemen geen deel aan een debattafel, tenzij de agendacommissie anders beslist.".*
4. *Het gewijzigde Reglement van Orde per 1 februari 2021 in werking te laten treden.*

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 10 november 2020.

CDA	D66	DOED	GroenLinks	
Lokaal Alternatief	Pro Duiven	PvdA	SP	VVD

TOELICHTING OP BESLISPUNT NR. 3

De voorzitter van de gemeenteraad is tevens voorzitter van het college van burgemeester en wethouders. De burgemeester is, ex art. 9 Gemeentewet, voorzitter van de gemeenteraad. In art. 21, lid 1 Gemeentewet is geregeld dat de burgemeester in de vergadering het recht heeft aan de beraadslagingen deel te nemen. Een belangrijke reden voor de burgemeester om deel te nemen aan de beraadslagingen is dat hij/zij én de eigenstandige portefeuille openbare orde en veiligheid heeft én binnen het college van burgemeester en wethouders bepaalde inhoudelijke portefeuilles kan hebben en dat de beraadslaging één of meer van die portefeuilles betreffen.

Het bovenstaande stelt dat er volgens de Gemeentewet geen enkel beletsel is om tegelijkertijd als burgemeester de rol van voorzitter van de gemeenteraad [en derhalve voorzitter van een raadsvergadering] te zijn én als burgemeester in zijn/haar rol als lid van het college van burgemeester en wethouders genoodzaakt te zijn deel te nemen aan de beraadslagingen vanwege het feit dat het een [of meerdere] portefeuille[s] betreft die onder de burgemeester vallen.

Niettemin is het voor elke burgemeester die tijdens een raadsvergadering een agendapunt inhoudelijk moet behandelen dat binnen zijn/haar portefeuilles valt, maar ook voor de deelnemers aan de betreffende vergadering, uitermate lastig - en het kan ook verwarrend werken - om tevens de rol van vergadervoorzitter in te vullen. Het was in de gemeente Duiven "gewoonterecht" dat in dergelijke gevallen de burgemeester gedurende de behandeling van een dergelijk agendapunt het voorzitterschap van de vergadering tijdelijk overdroeg aan de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad. Daarmee blijft overigens onverkort art. 9 Gemeentewet gelden: de burgemeester blijft formeel-juridisch voorzitter van de gemeenteraad, maar draagt wegens zijn/haar rol als portefeuillehouder het technisch voorzitterschap van de raad tijdelijk over aan zijn/haar plaatsvervanger.

Het beslispunt beoogt dit "gewoonterecht" [dat de facto en de jure óók gewoon "recht" is, net als de Gemeentewet en het Reglement van Orde, te codificeren [d.w.z. op papier te regelen] in het Reglement van Orde. Hiertoe wordt aan art. 2 van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019 een artikellid 2 [nieuw] ingevoegd, onder vernummering van de huidige artikelleden 2 en 3 tot 3 en 4:

2. Indien tijdens de raadsvergadering de burgemeester, als voorzitter van de gemeenteraad ex art. 9 Gemeentewet, tijdens een agendapunt als portefeuillehouder openbare orde en veiligheid of als inhoudelijk portefeuillehouder binnen het college van burgemeester en wethouders deelneemt aan de beraadslagingen van de raad [zie: art. 21, lid 1 Gemeentewet], dan draagt de burgemeester gedurende dit agendapunt, indien de gemeenteraad bij ordevoorstel ex art. 23 Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019 aldus besluit, het technisch voorzitterschap van de raad gedurende dit agendapunt over aan de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad. De burgemeester kan ook, indien dit hem wenselijk of noodzakelijk voorkomt, zelf hiertoe besluiten.

AMENDEMENT

[ex art. 36 Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019]

"Optimalisatie vergaderpraktijk/aanpassing Reglement van Orde - nr. 6"

De raad van de gemeente Duiven, in vergadering bijeen op 26 januari 2021;

gelezen het raadsvoorstel "Optimalisatie vergaderpraktijk/aanpassing Reglement van Orde" [nummer Z/20/072104/201479752 en het bijbehorende concept-raadsbesluit [Z/20/072104/201479768];[1]

overwegende dat:

- het "Over en Weer" op dit moment conform het Reglement van Orde geen onderdeel is van de raadsvergadering;
- deze keuze bewust is gemaakt om ook inwoners en andere belangstellenden ruimte te bieden tijdens het "Over en Weer" aan te schuiven en de gelegenheid te geven vragen te stellen en/of hun standpunt naar voren te brengen over de actualiteit, over onderwerpen die zij relevant achten en/of over ingekomen stukken;[2]
- met een "Over en Weer" buiten de formele raadsvergadering de zgn. "Burgerrondvraag" kon worden afgeschaft, zodanig dat inwoners en andere belangstellenden in een meer informele sfeer zaken aan kunnen kaarten;
- het feit dat er weinig gebruik gemaakt wordt van het "Over en Weer" door inwoners en andere belangstellenden juist zou moeten leiden tot concrete voorstellen om inwoners en andere belangstellenden meer uit te dagen tijdens deze informele setting vragen te stellen en/of een standpunt naar voren te brengen;
- het informele van het "Over en Weer" juist benadrukt wordt door het leiden daarvan door één van de tafelvoorzitters en [juist] niet de burgemeester: het voorzitten van het "Over en Weer" door de burgemeester zou de setting juist meer formeel maken [hetgeen nu ook beoogd wordt door het "Over en Weer" wederom onderdeel te laten zijn van de formele raadsvergadering, zonder daarbij oog te hebben voor inbreng van inwoners en andere belangstellenden];

[1] De fractie van D66 Duiven biedt bij voorbaat haar verontschuldigingen aan voor het feit dat dit amendement bepaald niet als "kort en krachtig" [in ieder geval niet kort] kan worden gekenschetst. Wij zijn echter van mening dat de werkgroep "Veranderen Vergaderpraktijk" veel tijd en energie in haar voorstellen heeft geïnvesteerd en dat wijziging van die voorstellen goed onderbouwd dienen te worden. Door wijzigingsvoorstellen te doen die niet of nauwelijks onderbouwd zijn zou het werk van de werkgroep in de optiek van D66 Duiven gediskwalificeerd worden, hetgeen zeker niet onze intentie is. Vandaar dus de uitgebreide onderbouwing.

[2] Overigens is op 29 januari 2019 nog een uitbreiding van het "Burgerspreekrecht" ingevoerd, namelijk de "Speakers' corner" voorafgaand aan een politieke avond.

tevens overwegende dat:

- in 2017 bewust gekozen is voor tafelvoorzitters om ronde tafels en debattafels voor te zitten, omdat deze tafels a] min of meer een voortzetting in andere vorm waren van de toen nog bestaande raadscommissies en b] om te benadrukken dat de Agendacommissie niet alleen een voorbereidend rol heeft t.a.v. de agenda van politieke avonden en raadsavonden maar ook een uitvoerende v.w.b. het voorzitten van de politieke avonden [ronde en debattafels];
- het voorzitterschap van raadsleden/fractieassistenten uit de Agendacommissie bij politieke avonden steeds is onderbouwd met de argumenten dat enerzijds daarmee de raad duidelijk zelf verantwoordelijk is voor zijn agendering en vergaderproces en dat anderzijds het voorzitterschap bij politieke avonden door leden van de Agendacommissie de burgemeester, in zijn rol als portefeuillehouder van diverse [inhoudelijke] portefeuilles, waaronder m.n. openbare orde en veiligheid, buiten en binnen het college van burgemeester en wethouders, de ruimte laat om in voornoemde rol deel te nemen aan politieke avonden;
- er geen steekhoudende argumenten aangevoerd worden door de werkgroep "Veranderen Vergaderpraktijk" [zie p. 4 van het raadsvoorstel] om af te wijken van de huidige werkwijze: leden van de Agendacommissie c.q. tafelvoorzitters zijn voorzitter van de politieke avonden en het "Over en Weer";
- het "waarom" van het meer gebruik maken van de raadsvoorzitter/burgemeester wordt niet gemotiveerd en/of beargumenteerd en er is geen indicatie dat uit de evaluatie van het vergadermodel aan deze wijziging behoefte is;

verder overwegende dat:

- het tijdens een raadsvergadering goed is als de voorzitter van de raad ex art. 9 Gemeentewet, te weten: de burgemeester, conform art. 21, lid 1 Gemeentewet kan deelnemen aan de beraadslagingen van de gemeenteraad;
- de burgemeester een aantal eigenstandige portefeuilles heeft in het kader van de openbare orde en veiligheid en tevens een aantal inhoudelijke portefeuilles heeft binnen het college van burgemeester en wethouders, van welk college de burgemeester ook voorzitter is;
- het voor alle deelnemers aan een vergadering helder en transparant is als sprake is van het "scheiden van petten" tijdens een vergadering, zodanig dat de burgemeester niet én voorzitter van de raad én portefeuillehouder is die door diezelfde raad op deze portefeuille wordt aangesproken;
- een en ander voorkomen kan worden op twee onderscheiden wijzen:
    - de gemeenteraad bepaalt, op basis van een ordevoorstel ex art. 16 Gemeentewet j° art. 23 Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019, dat de burgemeester het technisch voorzitterschap tijdelijk, voor de duur van de behandeling van een onderwerp dat valt binnen zijn/haar portefeuille, overdraagt aan de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad;
    - de burgemeester besluit eigenstandig dat het technisch voorzitterschap van de gemeenteraad tijdelijk, voor de duur van de behandeling van een onderwerp dat valt binnen zijn/haar portefeuille, wordt overgedragen aan de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad;

gelet op art. 36 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Duiven 2019,

besluit om het dictum van het besluit als volgt te wijzigen dat daar staat:[3]

De raad besluit

1. *De BOB-systematiek te behouden en steeds organisch aan te scherpen.*
2. *De volgende voorstellen van de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk ten behoeve van het optimaliseren van het vergadermodel over te nemen:*
    a. *voorstel 1 Vergaderopstelling: afschaffen interruptiemicrofoon en inclusief maken "katheder"-functie;*
    b. *voorstel 2 Politieke avond: parallelle sessies voortaan in principe alleen nog bij ronde tafels;*
    c. *voorstel 3 Alleen debat na gemotiveerde/beargumenteerde aanvraag;*
    d. *voorstel 4 Politieke avond: deelname inwoners alleen aan ronde tafel;*
    e. *voorstel 5 Politieke avond: training voorzitten en debatteren;*
    f. *voorstel 7 Digitaal vergaderen toevoegen als extra mogelijkheid.*
3. *Aanvullend vast te stellen dat, indien tijdens de raadsvergadering de voorzitter van de gemeenteraad tevens portefeuillehouder binnen het college van B&W is met betrekking tot een bepaald agendapunt, de raadsvoorzitter het [technisch]voorzitterschap tijdens de behandeling van dit agendapunt tijdelijk over kan dragen aan de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad van Duiven indien de gemeenteraad hiertoe bij ordevoorstel besluit of indien dit hem als wenselijk voorkomt, waarbij de in de toelichting bij dit amendement opgenomen tekst wordt opgenomen in het Reglement van Orde [onder art. 2, lid 2 [nieuw] met vernummering van de volgende artikelleden].*[4]
4. *Het Reglement van Orde gewijzigd vast te stellen conform de voorstellen van de werkgroep Veranderen Vergaderpraktijk onder beslispunt 2.*
5. *Het gewijzigde Reglement van Orde per 1 februari 2021 in werking te laten treden.*

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 10 november 2020.

CDA	D66	DOED	GroenLinks	
Lokaal Alternatief	Pro Duiven	PvdA	SP	VVD

[3] De fractie van D66 Duiven dient tevens een amendement in om ook voorstel 3 van de werkgroep niet over te nemen. Daarbij is in dit voorstel tot wijziging van het dictum [nog] geen rekening gehouden. Mochten beide amendementen worden aangenomen dan zal het dictum dienovereenkomstig moeten worden aangepast.

[4] Dit voorstel doet op geen enkele wijze afbreuk aan het in art. 9 Gemeentewet bepaalde inzake het voorzitterschap van de raad: de burgemeester blijft formeel voorzitter van de gemeenteraad. Tevens is e.e.a. niet in strijd met art. 21, lid 1 Gemeentewet, de burgemeester kan te allen tijde deelnemen aan de beraadslagingen van de raad [en heeft daar ook het recht toe].
Dit amendement beoogt slechts in gevallen van [mogelijke] conflicten tussen de rol van de burgemeester als voorzitter van de raad en de rol van de burgemeester als voorzitter/lid van het college met eigen portefeuilles ruimte te bieden aan de burgemeester om op te treden als inhoudelijk portefeuillehouder, waarbij het technisch voorzitterschap tijdelijk in handen gelegd wordt van de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad. Art. 16 Gemeentewet biedt de wettelijke basis om e.e.a. op deze wijze te regelen.

TOELICHTING OP BESLISPUNT NR. 3

De voorzitter van de gemeenteraad is tevens voorzitter van het college van burgemeester en wethouders. De burgemeester is, ex art. 9 Gemeentewet, voorzitter van de gemeenteraad. In art. 21, lid 1 Gemeentewet is geregeld dat de burgemeester in de vergadering het recht heeft aan de beraadslagingen deel te nemen. Een belangrijke reden voor de burgemeester om deel te nemen aan de beraadslagingen is dat hij/zij én de eigenstandige portefeuille openbare orde en veiligheid heeft én binnen het college van burgemeester en wethouders bepaalde inhoudelijke portefeuilles kan hebben en dat de beraadslaging één of meer van die portefeuilles betreffen.

Het bovenstaande stelt dat er volgens de Gemeentewet geen enkel beletsel is om tegelijkertijd als burgemeester de rol van voorzitter van de gemeenteraad [en derhalve voorzitter van een raadsvergadering] te zijn én als burgemeester in zijn/haar rol als lid van het college van burgemeester en wethouders genoodzaakt te zijn deel te nemen aan de beraadslagingen vanwege het feit dat het een [of meerdere] portefeuille[s] betreft die onder de burgemeester vallen.

Niettemin is het voor elke burgemeester die tijdens een raadsvergadering een agendapunt inhoudelijk moet behandelen dat binnen zijn/haar portefeuilles valt, maar ook voor de deelnemers aan de betreffende vergadering, uitermate lastig - en het kan ook verwarrend werken - om tevens de rol van vergadervoorzitter in te vullen. Het was in de gemeente Duiven "gewoonterecht" dat in dergelijke gevallen de burgemeester gedurende de behandeling van een dergelijk agendapunt het voorzitterschap van de vergadering tijdelijk overdroeg aan de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad. Daarmee blijft overigens onverkort art. 9 Gemeentewet gelden: de burgemeester blijft formeel-juridisch voorzitter van de gemeenteraad, maar draagt wegens zijn/haar rol als portefeuillehouder het technisch voorzitterschap van de raad tijdelijk over aan zijn/haar plaatsvervanger.

Het beslispunt beoogt dit "gewoonterecht" [dat de facto en de jure óók gewoon "recht" is, net als de Gemeentewet en het Reglement van Orde, te codificeren [d.w.z. op papier te regelen] in het Reglement van Orde. Hiertoe wordt aan art. 2 van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019 een artikellid 2 [nieuw] ingevoegd, onder vernummering van de huidige artikelleden 2 en 3 tot 3 en 4:

2. Indien tijdens de raadsvergadering de burgemeester, als voorzitter van de gemeenteraad ex art. 9 Gemeentewet, tijdens een agendapunt als portefeuillehouder openbare orde en veiligheid of als inhoudelijk portefeuillehouder binnen het college van burgemeester en wethouders deelneemt aan de beraadslagingen van de raad [zie: art. 21, lid 1 Gemeentewet], dan draagt de burgemeester gedurende dit agendapunt, indien de gemeenteraad bij ordevoorstel ex art. 23 Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019 aldus besluit, het technisch voorzitterschap van de raad gedurende dit agendapunt over aan de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad. De burgemeester kan ook, indien dit hem wenselijk of noodzakelijk voorkomt, zelf hiertoe besluiten.